

Συνέντευξη

Άρης Χατζηστεφάνου

Πρωτιά προπαγάνδας
από ΗΠΑ και Ισραήλ

> σελ. 11



Ουκρανία:
Σχέδια ειρήνης,
συνέχιση
του πολέμου

> σελ. 23



Πανάκριβα
τα 12 ενοίκια,
«επιστρέφουν»
ούτε το μισό

> σελ. 12-13

► Εφημερίδα της αντικαπιταλιστικής κομμουνιστικής Αριστεράς

► www.prin.gr € 2,5

PRIN

► ΣΑΒΒΑΤΟ 29 - ΚΥΡΙΑΚΗ 30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2025

ΕΤΟΣ 35° ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 1.739



Ανθρωποθυσίες για κέρδη και πόλεμο



>>> σελ. 4, 6, 14, 15

Τέσσερα χρόνια παραπάνω δουλειά!

Ξαναχτύπησε ο ΟΟΣΑ για το ασφαλιστικό στην Ελλάδα, λέγοντας πως οι νέοι 22 ετών που μπήκαν στην αγορά εργασίας το 2024, θα βγουν στη σύνταξη στα 66 έτη από 62 που είναι σήμερα, ακόμα και με 40 χρόνια δουλειάς. Δηλαδή θα χρειαστεί να εργαστούν τέσσερα χρόνια παραπάνω! Μεγαλώνει η πίεση για αύξηση του ορίου συνταξιοδότησης και για εργασία μέχρι και τα... γεράματα. Πρόσχημα; Η συνταξιοδοτική δαπάνη και το δημογραφικό. Δεν λένε τίποτα όμως τα γεράκια του ΟΟΣΑ και της ΕΕ για το ότι οι εργαζόμενοι μπορούν στον 21° αιώνα να εργάζονται λιγότερο. Το κεφάλαιο θέλει να κάνει τις συντάξεις... επιδόματα κηδείας!

Δύο ακόμα εργαζόμενοι έχασαν τη ζωή τους παρά τις προειδοποιήσεις των συνδικάτων σε ΣΤΑΣΥ και Ελληνικό. Τους 178 έφτασαν ήδη οι νεκροί εργάτες εντός του 2025. Την ίδια ώρα, η πολεμική προετοιμασία κυβέρνησης, ΕΕ και ΝΑΤΟ στοίχισε τη ζωή 19χρονου ΕΠΟΠ στη Ρόδο. Να τα «φέρετρα» του Νίκου Δένδια.

Το θέμα



Στα μπλόκα βγαίνει η οργή των αγροτών

Στους δρόμους από την Κυριακή οι αγρότες. Η πολιτική κυβέρνησης και ΕΕ σπέρνει καταστροφή. Ανάγκη το κοινό μέτωπο με τους εργαζόμενους. >>> σελ. 3

Νεολαία

Ώρα μάχης για το δημόσιο πανεπιστήμιο

Αποκαλυπτικό φιάσκο των ιδιωτικών ΑΕΙ-μαϊμού, που στήνει η κυβέρνηση. Φοιτητικός αγώνας ενάντια σε ιδιωτικά, διαγραφές και πειθαρχικά, σε συντονισμό με τους εργαζόμενους στα ΑΕΙ. Πανελλαδική μέρα δράσης ενάντια στις διαγραφές στις 10 Δεκέμβρη. >>> σελ. 15

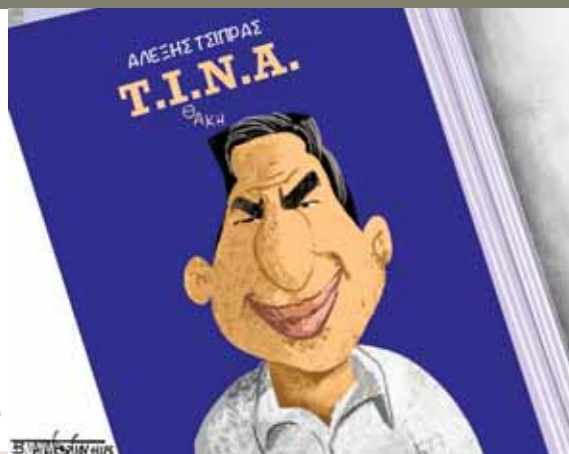


Ανάλυση

Οδύσσεια υποταγής χωρίς Ιθάκη

Δικαίωση της λογικής «Δεν υπάρχει εναλλακτική» είναι το πολυδιαφημισμένο βιβλίο του Τσίπρα. Συστημική απόπειρα κάλυψης του κενού αντιπολίτευσης. >>> σελ. 8-9

Των Γιάννη Ελαφρού, Δημήτρη Τζιαντζή



ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

editorial

Λειψυδρία;
Δίψα για κέρδη!

Σε «κατάσταση έκτακτης ανάγκης» για το ζήτημα της λειψυδρίας κηρύσσεται η Αττική, μετά από σχετική γνωμοδότηση της πάντα διαθέσιμης Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων. Πίσω από τον βαρύγδουπο και τρομοκρατικό αυτό τίτλο κρύβεται η δυνατότητα να αναθέτει η κυβέρνηση έργα με fast track διαγωνισμούς σε εταιρείες και εργολάβους, χωρίς τους απαιτούμενους διαγωνισμούς. Χαράς ευαγγέλια για «κολλητούς» και για υπερτιμολογήσεις!

Βεβαίως όλα αυτά θα φέρουν αυξημένα τιμολόγια νερού και περαιτέρω εμπορευματοποίηση... Δεν είναι τυχαίο πως οι κυβερνητικοί αναφέρονται διαρκώς στο ότι η τιμή του νερού στην Ελλάδα είναι από τις χαμηλότερες στην Ευρώπη. Και οι μισθοί είναι οι δεύτεροι χαμηλότεροι στην Ευρώπη, πάνω μόνο από τη Βουλγαρία.

Η κυβέρνηση αξιοποιεί το υπαρκτό πρόβλημα της πτώσης των υδατικών αποθεμάτων και της μείωσης των βροχοπτώσεων/χιονοπτώσεων για να προωθήσει φαραωνικά έργα μεταφοράς νερού από την κεντρική Ελλάδα πλέον, όπως από τους ποταμούς Κρικελιώτη και Καρπεννησιώτη στον ταμιευτήρα του Ευήνου! Στα σχέδια υπάρχουν και οι πανάκριβες μονάδες αφαλάτωσης. Τα μόνα που δεν συζητά η κυβέρνηση είναι λύσεις εξοικονόμησης, εκσυγχρονισμού του δικτύου για μείωση των απωλειών, μη προώθησης υδροβόρων μονάδων στην Αττική (όπως για παράδειγμα τα Data Centers) και τουριστικής σπατάλης, πρακτικές επαναχρησιμοποίησης νερού και εμπλουτισμού του υδροφόρου ορίζοντα. Όλα αυτά δεν φέρνουν κέρδη...

Την ίδια ώρα η Αττική πνίγεται με μια ισχυρή μπόρα, αλλά ακόμα και με μια μέτρια βροχή. Οι δρόμοι δεν έχουν την αναγκαία απορροή υδάτων, τα ρέματα έχουν μπάζωθει, η αντιπλημμυρική προστασία είναι ευφυολόγημα. Τα ίδια και σε όλη την Ελλάδα, που η έντονη βροχή προκαλεί καταστροφή. Ιδού τα αποτελέσματα μιας πολιτικής που ενδιαφέρεται μόνο για τα κέρδη και όχι για τις ζωές μας.

Γιώτα Ιωαννίδου

Μιλιταρισμός και εθισμός στην πολεμική εποχή. Συνεχή άρθρα για έναν πόλεμο με τη Ρωσία που πλησιάζει. Εκκλήσεις μπροστά στους εθνικούς κινδύνους να παραμεριστούν οι αγωνίες για φαγητό, στέγη, εκπαίδευση και ζωή. Ποιοι μας καλούν να πεθάνουμε; Αυτοί που μας πεθαίνουν κάθε μέρα...

«Να ο δρόμος
για το μνήμα»...

«Το ταξίδι μας στον κόσμο ήταν ένα μέτρο γης»... Αυτή την προοπτική θα έλεγε κανείς ότι η εξουσία θέλει να ασπαστούμε, ως τα νέα «παραπονεμένα» λόγια των σύγχρονων τραγουδιών μας. Όταν ο Μάνος Ελευθερίου θέλοντας να δείξει ότι «το άδικο το ζούμε μέσα από την κούνια μας» έγραφε τους στίχους που παραφράσαμε παραπάνω –«το σεργιάνι μας στον κόσμο είναι δέκα μέτρα γης»– τουλάχιστον συνέχιζε «όσο πιάνει ένα σπίτι και ο τοίχος μιας αυλής». Μέτρο της ευτυχίας της εποχής ήταν ένα σπιτάκι να απαγκιάζει η ψυχή του κόσμου που έμενε μισή. Στην εποχή μας, ο καπιταλισμός προτείνει φέρετρα. Άσπμα φέρετρα δικαιωμάτων και προσδοκιών εν ζωή ή καλύτερα ηρωικά φέρετρα, επίσημα με σημαίες και τελετές, που θα αφήνουν πίσω τους έναν ακίνδυνο «Άγνωστο στρατιώτη». Οι δηλώσεις του Δένδια, του Γάλλου Μαντόν, του Ρούτε παλιότερα συμπεκνώνονται στην κυνική δήλωση Μυτιληναίου για την Ευρώπη: «Σήμερα μιλάνε τα όπλα. Όχι ο Μπαχ και ο Μπετόβεν». Πάντα το κεφάλαιο εξ άλλου παρουσιάζει την κυνικότητά του απέναντι στην ανθρώπινη ζωή ως τεκμήριο ειλικρίνειας και αλήθειας...

Ποιοι μας καλούν να πεθάνουμε; Αυτοί που μας πεθαίνουν κάθε μέρα εδώ, θέλουν να πεθάνουμε κι αλλού, στα πεδία μάχης που θα ορίσουν τα οικονομικά τους συμφέροντα. Αφού κατά τη γνώμη τους έτσι κι αλλιώς υπάρχουμε χάρις σε αυτά. Χωρίς ίχνος ντροπής διατείνονται ότι είμαστε φυγόπονοι και ανέτοιμοι να υπερασπίσουμε τα δικαιώματά μας! Αυτοί μας δίνουν δουλειά και μάλιστα δεκατριάρωρα κι εμείς δεν το εκτιμάμε. Μας δίνουν μόρφωση και μάλιστα την ελευθερία να πάμε στα ιδιωτικά πανεπιστήμια χωρίς εξετάσεις κι εμείς δεν παίρνουμε τα γράμματα. Μας δίνουν ίσες ευκαιρίες, άλλο αν εμείς δεν τις προλαβαίνουμε γιατί

«Στρατηγέ,
ο άνθρωπος είναι
χρήσιμος πολύ / Ξέρει
να πετάει, ξέρει και να
σκοτώνει / Μόνο που
έχει ένα ελάττωμα /
Ξέρει να σκέφτεται»,
Μπέρτολτ Μπρεχτ

δεν έχουμε το κατάλληλο σόι. Μας δίνουν και ιδανικά για του έθνους το καλό, αλλά εμείς δεν εμπνεόμαστε από υψηλές αξίες και κοιτάμε πώς να ζήσουμε μέσα στη σαπίλα τους... Τώρα μας δίνουν και ένα ένδοξο τέλος. Να πεθάνουμε για τα συμφέροντά τους κάνοντας περήφανους τους γονείς μας, όταν θα γείρουν να κλάψουν σε ένα φέρετρο με σημαία... εξ άλλου η ανθρώπινη φύση μας, λένε, είναι ατελής. Μας καθιστά ανήμπορους να κάνουμε κάτι άλλο. Κι όταν το αποπειραθήκαμε η ιστορία μας χλεύασε. Αλλάζτε επιτέλους κουλτούρα. Ο καπιταλισμός είναι η τελευταία λέξη της κοινωνικής εξέλιξης και ο πόλεμος η επιτομή της.

Οι δηλώσεις αυτές δεν ήταν κεραυνός εν αιθρία, όπως γρήγορα έσπευσαν να προβάλουν από την άλλη πλευρά των θεωριών του επίσημου αστικού, πολιτικού προσωπικού. Μια «βαθιά αλλαγή νοοτροπίας στον τρόπο που κατανοούμε και δίνουμε προτεραιότητα στην ετοιμότητα σε ολόκληρη της Ευρωπαϊκή Ένωση», περιγράφει το Σχέδιο Στρατηγικής Ετοιμότητας της ΕΕ, σε περίπτωση κρίσεων και απειλών. Η πολεμική οικονομία έχει εγκαινιαστεί από καιρό και η αποδοχή της μείωσης των κοινωνικών

δαπανών έχει συμφωνηθεί. Μέρες Πολυτεχνείου η κυβέρνηση υπέγραψε πολεμικές συμφωνίες με τον Ζελένσκι. Μεγαλοπρεπείς εκδηλώσεις στήνονται για μεγαλόπρεπους εκσυγχρονισμούς του υπουργείου Εθνικής Άμυνας έτσι ώστε να «συνομιλεί με την κιβωτό της Εθνικής μνήμης». Ιλουστρασιόν φυλλάδια προετοιμάζουν τους μαθητές για ένα ένδοξο μέλλον στο στράτευμα. Συγκροτούνται στην κοινή συνείδηση εξωτερικοί και εσωτερικοί εχθροί. «Κάθε πόλεμος όταν πλησιάζει, παρουσιάζεται σαν μια αναπόφευκτη πράξη αυτοάμυνας απέναντι σε έναν μανιακό δολοφόνο», έγραφε ο Όργουελ. Μιλιταρισμός και εθισμός στην πολεμική εποχή. Άρθρα επί άρθρων για έναν πόλεμο με τη Ρωσία που πλησιάζει. Εκκλήσεις μπροστά στους εθνικούς κινδύνους να παραμεριστούν οι ταπεινές αγωνίες για φαγητό, στέγη, εκπαίδευση και ζωή. Αφήνουν στη νεολαία δύο επιλογές. Ή να ζει στη μιζέρια του καθημερινού φόβου για το αύριο της επιβίωσης ή να εξυψωθεί υπηρετώντας τους ως πολεμιστής ή πολεμίστρια.

Για να γίνει ένας πόλεμος «είναι αναγκαίο να δεχτούν εκατομμύρια άνθρωποι, στους οποίους βρίσκεται η πραγματική δύναμη, να πειστούν να τον κάνουν» έγραφε ο Τολστόι στο έργο του *Πόλεμος και Ειρήνη*. Και ο Μπρεχτ πολύ αργότερα συμπλήρωνε στο *Γερμανικό εγχειρίδιο πολέμου*: «Ο πόλεμος σκοτώνει ότι άφησε όρθιο η ειρήνη τους... Αυτοί που βρίσκονται ψηλά λένε / Να ο δρόμος για τη δόξα / Αυτοί που είναι χαμηλά λένε / Να ο δρόμος για το μνήμα... Στρατηγέ, ο άνθρωπος είναι χρήσιμος πολύ / Ξέρει να πετάει, ξέρει και να σκοτώνει / Μόνο που έχει ένα ελάττωμα / Ξέρει να σκέφτεται»...

Ας σκεφτούμε λοιπόν... Μπροστά σε μια τέτοια άμεση πολεμική προοπτική είναι όντως οι επαναστάσεις ανατροπής της «εκτός του κλίματος»;

Τούτο το Σαββατοκύριακο ξεκινούν τα αγροτικά μπλόκα σε μεγάλες περιοχές της χώρας. Πρόκειται για το πρώτο βήμα κλιμάκωσης των αγώνων μετά από μια σειρά μαζικότατων συσκέψεων και συνελεύσεων που πραγματοποιήθηκαν σε πολλές πόλεις της χώρας, αλλά και ένα κύμα πρώτων συγκεντρώσεων που πραγματοποιήθηκαν από τον Έβρο ως και τη Στερεά Ελλάδα κατά τη διάρκεια του Νοέμβρη. Τα αγροτικά μπλόκα είναι μια προσπάθεια να βρει έκφραση η αγανάκτηση και η αποδοκιμασία του αγροτικού κόσμου για την κυβερνητική πολιτική. Μια πολιτική που έχει τη σύμφωνη γνώμη της Ευρωπαϊκής Ένωσης κι επίσης τη σφραγίδα των κομμάτων της αντιπολίτευσης (ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ, Ακροδεξιά), που ψήφισαν στις 22 Μαΐου 2016 το πολυνομοσχέδιο του τρίτου μνημονίου για τη μείωση του αγροτικού πληθυσμού από 650.000 σε 250.000.

Με τον ένα ή τον άλλο τρόπο οι αγροκτηνοτρόφοι της χώρας αντιλαμβάνονται πως ξεκινούν μια μάχη μακράς διάρκειας που πρέπει να κλιμακωθεί τις επόμενες εβδομάδες. Δεν είναι λίγοι εκείνοι που τονίζουν πως για να ηττηθεί-ανατραπεί η κυβέρνηση είναι ανάγκη στη μάχη αυτή να μπουν οι εργαζόμενοι της χώρας, καθώς η καταστροφή της αγροτιάς θα οδηγήσει σε ακόμη μεγαλύτερη ακρίβεια στα τρόφιμα. Η Κομμουνιστική Απελευθέρωση, κατανοώντας την ευρύτερη διάσταση που έχουν οι φετινές αγροτικές κινητοποιήσεις, σε ανακοίνωσή της υπογραμμίζει την ανάγκη για κοινό μέτωπο φτωχομεσαίας αγροτιάς - γεωτεχνικών - εργαζομένων - ανέργων - νεολαίας.

Τα μηνύματα που έρχονται από όλη την Ελλάδα δείχνουν πως η αγανάκτηση ξεχειλίζει κι όλα δείχνουν πως δεν πρόκειται να εκτονωθεί μετά τις ανακοινώσεις που έκανε η κυβέρνηση την Πέμπτη 27 Νοεμβρίου και αφορούσαν «την προκαταβολή των αγροτικών επιδοτήσεων του 2025». Παρά τα φτιασιδώματα και τα επικοινωνιακά αμπαλάζ είναι σαφές πως η κυβέρνηση αρπάζει τις αγροτικές επιδοτήσεις από τη φτωχομεσαία αγροτιά με στόχο να ενισχύσει τα πιο δυναμικά τμήματα των μεγαλοαγροτών της χώρας. Ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Κωστής Χατζηδάκης ανακοίνωσε πως για την προκαταβολή της βασικής ενίσχυσης θα δοθούν φέτος πολύ λιγότερα χρήματα σε σχέση με πέρυσι, μείον 200 εκατ. ευρώ περίπου. Επιπρόσθετα, με το καλημέρα, εκτός των επιδοτήσεων πετάγονται 136.000 παραγωγοί, χωρίς η κυβέρνηση να δίνει καμία πειστική αιτιολογία γι' αυτό. Ακόμη έχει ήδη γίνει σαφές πως δεκάδες ως και εκατοντάδες χιλιάδες άλλοι αγρότες σε όλη τη χώρα θα πάρουν πολύ λιγότερα χρήματα από αυτά που έπαιρναν τα προηγούμενα χρόνια.

Βρισκόμαστε μπροστά σε μια βίαιη αντιδραστική αναδιάρθρωση της πρωτογενούς παραγωγής στη χώρα. Τα προηγούμενα χρόνια η κυβέρνηση προσπάθησε να επιβάλει την ίδια πολιτική με την προώθηση των άμεσων και έμμεσων ενισχύσεων σε δικούς της ανθρώπους σε όλη



Σπέρνουν καταστροφή, να θερίσουν μπλόκα ανατροπής

Αγρότες

Νίκος Μανάβης

► Βίαιη
καπιταλιστική
αναδιάρθρωση
στο χωριό,
πετούν «έξω»
χιλιάδες αγρότες

τη χώρα, με στόχο να φτιάξει ένα ευρύ δίκτυο μεγαλοαγροτών που θα στηρίζει τον πολιτικό της σχεδιασμό. Αυτό αποδεικνύεται από τα όσα βλέπουν το φως της δημοσιότητας στις συνεδριάσεις της εξεταστικής επιτροπής της Βουλής για την υπόθεση του ΟΠΕΚΕΠΕ. Δηλαδή έχει γίνει πια φανερό πως οι διάφοροι «φραπέδες» και «χασάπηδες» που δημιουργήθηκαν σε όλη τη χώρα, όσο και η επιχείρηση «εξυγίανσης» του ΟΠΕΚΕΠΕ, έχουν έναν και μόνο στόχο: Την ανακατανομή των αγροτικών επιδοτήσεων υπέρ των μεγαλοαγροτών (βλέπε αστική τάξη του χωριού) που εξυπηρετούν τις ανάγκες των βιομηχανιών τροφίμων της χώρας.

Παράλληλα η κυβέρνηση, σε αghαστή συνεργασία με τις κοινοτικές αρχές (Ευ-

ρωπαϊκή Επιτροπή), αξιοποιεί κάθε ευκαιρία για να προωθήσει τον σχεδιασμό της. Καθυστερεί να πληρώσει τις άμεσες ενισχύσεις στους αγρότες, αφήνει χωρίς εισόδημα και χωρίς κοπάδια τους κτηνοτρόφους που έχουν χτυπηθεί από την ευλογία των προβάτων και την πανώλη των μικρών μηρυκαστικών, δεν αποζημιώνει επί χρόνια τους αγροκτηνοτρόφους της Θεσσαλίας που χτυπήθηκαν από την κακοκαιρία Daniel και παράλληλα επιδιώκει τον εκμαυλισμό χιλιάδων φτωχοποιημένων αγροτών - κτηνοτρόφων - μελισσοκόμων με τα 128 εκατ. ευρώ του μέτρου 23 (έκτακτες αποζημιώσεις), για τα οποία λέει τώρα πως δεν θα τα πληρώσει όλα.

Το πέρασμα του ΟΠΕΚΕΠΕ στην ΑΑΔΕ δείχνει την αποφασιστικότητα της κυβέρνησης να χρησιμοποιήσει τον πιο αδιαφανή κρατικό μηχανισμό για να υλοποιήσει τον σχεδιασμό της. Στο όνομα πάντα της «εξυγίανσης», από το 2026 αναμένεται να δούμε την ΑΑΔΕ να ζητά πίσω τις αγροτικές επιδοτήσεις από εκατοντάδες χιλιάδες αγρότες, στο πλαίσιο του σχεδιασμού για την καταστροφή της φτωχομεσαίας αγροτιάς.

Η καταστροφή ευρύτατων τμημάτων φτωχομεσαίων αγροτών αλλά και των μη

«δυναμικών» μεγαλοαγροτών, πέρα από τη δημιουργία μεγάλων τσιφλικιών, έχει ως στόχο την ενίσχυση της κερδοφορίας της βιομηχανίας τροφίμων, των χονδρεμπόρων και των αλυσίδων σούπερ μάρκετ, καθώς θα ενταθούν οι συνθήκες ολιγοπωλίου στην αγορά των τροφίμων.

Γι' αυτό είναι ανάγκη οι αγώνες των αγροτών να στηριχθούν έμπρακτα από τους εργαζόμενους σε όλη τη χώρα, με απεργιακές κινητοποιήσεις, συλλαλητήρια και κάθε άλλη μορφή αγώνα. Σε αυτή την κατεύθυνση κρίσιμο ρόλο μπορεί να παίξει το κοινό μέτωπο φτωχομεσαίας

αγροτιάς - γεωτεχνικών - εργαζομένων - ανέργων - νεολαίας

για την ανατροπή της κυβέρνησης αλλά και κάθε άλλου επίδοξου διαχειριστή, που θέλει να εφαρμόσει την ίδια πολιτική. Για τη διαγραφή του «χρέους», με πέρασμα στο δημόσιο όλων των στρατηγικών επιχειρήσεων και τραπεζών και δημοκρατικούς

πρωτοβάθμιους παραγωγικούς συνεταιρισμούς παντού. Με ταξικά αντικαπιταλιστική κομμουνιστική αριστερά, για αγροτική παραγωγή σε πλήρη αρμονία με τη φύση και προϊόντα για τις ανάγκες του λαού και όχι του καπιταλιστικού κέρδους.

**Την Κυριακή
βγαίνουν
τα τρακτέρ,
ανάγκη για μέτωπο
εργαζομένων -
φτωχής αγροτιάς**

Από σπόντια

*** Χαμός στο λιμάνι του Πειραιά * Ετοιμάζονται οι Αμερικανοί να μπουν στην Ελευσίνα και έχουν αγριέψει οι κινέζοι της Cosco * Οι τοπικοί βουλευτές της ΝΔ είναι σε καθεστώς αλλοφροσύνης όπως μαθαίνουμε * Κι έτοιμοι να φαγωθούν μεταξύ τους * Θα τα δείτε το επόμενο διάστημα * Βλέπετε το χρέος είναι πολύ...

*** Και ξαφνικά πληροφορηθήκαμε ότι... επανήλθαν οι συλλογικές συμβάσεις * Μας το είπε η Κεραμέως με πολλά «ταρατατζούμ» και τον Παναγόπουλο της ΓΣΕΕ δίπλα της χαμογελαστό * Και μόνο από τη... φωτογραφία, φυσικά, αντιλαμβάνεται κανείς πως δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο. *** Για την ακρίβεια οι εργοδότες δεν υποχρεώνονται να τις εφαρμόσουν * Η μετενέργεια δεν ισχύει αν υπάρχει ατομική σύμβαση εργοδότη και εργαζόμενου * Ακόμη και αν υπογραφεί καμία σύμβαση πρέπει να έχει βεβαίωση ότι δεν θίγει «την ανταγωνιστικότητα του κλάδου» * Όλα εγκρίνονται από το υπουργείο Εργασίας * Με λίγα λόγια όλο το μνημονιακό «πακέτο» παραμένει.

*** Τώρα το γιατί υπάρχει πρόβλεψη που λέει ότι για να επεκταθεί σύμβαση πρέπει να την υπογράψει ο Παναγόπουλος, αυτό είναι μυστήριο * Μάλλον η ΝΔ θέλει να δώσει μεγάλες αβάντες στον πρόεδρο της ΓΣΕΕ για να «πάρει τα πάνω του» * Περίεργο εκ πρώτης όψεως καθώς οι αυτός είναι στο ΠΑΣΟΚ που με την σειρά του είναι στην αντιπολίτευση. *** Προφανώς όμως η συμφωνία «πατάει» στο ότι οι στόχοι ΝΔ και ΠΑΣΟΚ δεν διαφέρουν καθόλου * Ιδίως όσον αφορά τα θέματα που έχουν σχέση με τις εργατικές διεκδικήσεις * Άλλωστε ο Παναγόπουλος άνθρωπος της Διαμαντοπούλου είναι * Έχει κι αυτό την σημασία του.

*** Μεγάλες στενοχώριες στη «ριζοσπαστική» αριστερά που προέρχεται από τον ΣΥΡΙΖΑ με το βιβλίο του Τσίπρα * Συμπεραίνουν ότι δεν μπορεί να πάρει κανείς την τάση του και να «μετακομίσει» στο κόμμα που θα φτιάξει * Καθότι στο κόμμα Τσίπρα θα κάνει κουμάντο... ο Τσίπρας.

*** Μάλλον ξέχασαν γρήγορα από ποιο κόμμα προέρχονται * Ή μήπως δεν θυμούνται τις κεντρικές επιτροπές που άλλαζαν ψήφο όταν το ζητούσε ο πρόεδρος; * Όπως και να έχει το πράγμα η παρακμή του χώρου συνεχίζεται κι έχουν ομολογουμένως την πλάκα τους...

Παλαιστίνη

Φοίβος Κακαμανούδης

Διεθνιστικός ξεσηκωμός στο πλευρό του παλαιστινιακού λαού

► Μεγάλη κινητοποίηση σήμερα Σάββατο, 2.30 μ.μ. στο Πάρκο Ελευθερίας

Η παλαιστινιακή αντίσταση και το παγκόσμιο κύμα αλληλεγγύης στον ηρωικό παλαιστινιακό λαό δε μπαίνει σε δεύτερο πλάνο, όσο κι αν προσπαθούν οι κυβερνήσεις-φίλοι του κράτους-τρομοκράτη του Ισραήλ. Την ώρα που η εύθραυστη εκκευρία παραβιάζεται συνεχώς από το Ισραήλ και το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ υπερψήφισε -και με στήριξη του ελληνικού κράτους- την απαράδεκτη πρόταση ΗΠΑ για συγκρότηση «Συμβουλίου Ειρήνης» και διεθνούς δύναμης σταθεροποίησης στη Γάζα, χωρίς ο ίδιος ο οργανισμός να έχει την ευθύνη(!), μια σειρά πρωτοβουλιών σε παγκόσμιο επίπεδο στέκονται μαχητικά στο πλάι του παλαιστινιακού λαού.

Στις 29 Νοέμβρη, Διεθνή Ημέρα Αλληλεγγύης στον Παλαιστινιακό λαό, πλήθος κινητοποιήσεων και δράσεων πραγματοποιούνται σε μια σειρά από μεγάλες πόλεις. Ήδη από τη Παρασκευή ξεκίνησε το κύμα των συγκεντρώσεων αλληλεγγύης, ενώ στην Ιταλία καλέστηκε και απεργία απέναντι σε κάθε συνεργασία της κυβέρνησης της ακροδεξιάς Μελόνι με το κράτος του Ισραήλ. Στην Ελλάδα καλούνται διαδηλώσεις αλ-



ληλεγγύης σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη αλλά και σε άλλες πόλεις. Στην Αθήνα καλείται συγκέντρωση στις 2.30 μ.μ. στο Πάρκο Ελευθερίας και πορεία μέχρι την Ισραηλινή πρεσβεία και στη Θεσσαλονίκη στις 12 μ. στο άγαλμα Βενιζέλου. Ιδιαίτερα στη συνθήκη που το ελληνικό κράτος συνεχίζει να διατηρεί άψογες σχέσεις με το κράτος-τρομοκράτη του Ισραήλ, η μαζική συμμετοχή στις κινητοποιήσεις είναι αναγκαία. Είναι σημαντικό να τονιστεί σε παγκόσμιο επίπεδο ότι οι λαοί στέκονται απέναντι στις κυβερνήσεις που συναινούν ή και συμμετέχουν έμπρακτα στη γενοκτονία.

Στην ίδια κατεύθυνση ξεχωριστή σημασία είχε η εκδήλωση «Παιδεία & Αντίσταση: Από τη Γάζα μέχρι την Ελλάδα» που πραγματοποιήθηκε στις 27 Νοέμβρη στην Ιατρική Σχολή Αθηνών από τις πρωτοβουλίες Students for Gaza Greece και Gaza is Here, με συμμετοχή της φοιτητικής πρωτοβουλίας WAQD από τη Γάζα και των καθηγητών Mohamed Zughbur και Marwan Salim Al Agha από το Πανεπιστήμιο Al Azhar. Βασικό επίδικο της συζήτησης, η συνέχεια του αγώνα για τη διακοπή συνεργασίας πανεπιστημίων με τη πολεμική βιομηχανία αλλά και η περιγραφή κινή-

σεων έμπρακτης υποστήριξης των φοιτητών/τριών στη Γάζα. «Δεν είμαστε αριθμοί, είμαστε άνθρωποι που προσπαθούν, ζουν και ονειρεύονται» τόνισαν μέλη της πρωτοβουλίας WAQD, όσο περιέγραφαν τις υπεράνθρωπες προσπάθειες που κατέβαλαν, εν μέσω συνεχών βομβαρδισμών, να συνεχίσουν την εκπαιδευτική διαδικασία. «Η νεολαία της Γάζας δεν αποδέχεται την ήττα και τη καταστροφή» υπογράμμισε ο καθηγητής Marwan Salim Al Agha, ενώ απηύθυνε έκκληση για παγκόσμια υποστήριξη των φοιτητών που, υπό αυτές τις συνθήκες, προσπαθούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους. Κατατέθηκε ακόμα μια σειρά προτάσεων για τους τρόπους με τους οποίους μπορεί αυτό να γίνει πράξη. Στην εκδήλωση τοποθετήθηκαν επίσης οι καθηγητές Κωνσταντίνος Τσιτσελίκης και Στάθης Παπασταθόπουλος από τα Πανεπιστήμια Μακεδονίας και Ιωαννίνων και η καθηγήτρια Χαρά Κούκη από το Πανεπιστήμιο Κρήτης. Κοινή παραδοχή των παρευρισκομένων η ανάγκη για περαιτέρω κινήσεις άμεσης πολιτικής δράσης αλληλεγγύης στον Παλαιστινιακό λαό.

ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

Ιστορικό υψηλό νεκρών σε χώρους εργασίας

Πόσο αξίζουν οι ζωές μας αδερφούλη; Τελευταία προτεραιότητα για κράτος και κεφάλαιο είναι η προστασία της ανθρώπινης ζωής όπως φαίνεται από τα σοκαριστικά στοιχεία για τα εργατικά ατυχήματα.

Μόλις την προηγούμενη εβδομάδα ένας εργαζόμενος συνθλιφτηκε από πολύ βαρύ φορτίο που έπεσε πάνω του στο αμαξοστάσιο του ΗΣΑΠ στον Πειραιά, ένας 19χρονος ΕΠΟΠ σκοτώθηκε μετά από έκρηξη σε πεδίο βολής στη Ρόδο, ενώ το περασμένο Σάββατο ένας 52χρονος εργαζόμενος στο εργοτάξιο του Riviera Galleria στο Ελληνικό εξέπνευ-

σε επιβαρυμένος από τα εξαντλητικά ωράρια όπως καταγγέλλει το σωματείο εργαζομένων.

Ήδη 178 μέχρι τέλη Οκτωβρίου ήταν οι εργαζόμενοι που έχασαν τη ζωή τους από την αρχή του 2025 σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία. Πρόκειται για ιστορικό υψηλό με τις απώλειες να εκτιμάται ότι θα υπερβούν τις 200 και τους σοβαρούς τραυματισμούς να φθάσουν τους 300 έως το τέλος του τρέχοντος έτους.

Οι νεκροί εργάτες είναι θύματα του «ακήρυχτου» πολέμου του κεφαλαίου

στον κόσμο της δουλειάς στο φόντο της 13ωρης εργασιακής εξόντωσης που θέσπισε η υπουργός εργασίας Νίκη Κεραμέως και της θολής συμφωνίας για τις Συλλογικές Συμβάσεις που ανακοινώθηκε από κοινού με τους «κοινωνικούς εταίρους».

Να σημάνει εργατικό συναγερμό ενάντια στα εργοδοτικά εγκλήματα, καλεί η Αγωνιστική Ταξική Κίνηση στο ΕΚΑ τους εργαζόμενους και το ταξικό εργατικό κίνημα, προτείνοντας παράλληλα να προκηρυχτεί άμεσα πανεργατική απεργία από τα πρωτοβάθμια σωματεία και από το ΕΚΑ και κινητοποιήσεις ενάντια στα εργοδοτικά εγκλήματα.

Τελικά την πάλη των τάξεων δεν κατάργησε ο... Λάσκαρης, υπουργός Εργασίας της κυβέρνησης ΝΔ το 1976, αλλά η Κεραμείως με την «ιστορική» δήθεν «Κοινωνική Συμφωνία» που ανακοίνωσε ότι «έκλεισε» το υπουργείο της με τους λεγόμενους «κοινωνικούς εταίρους» (ΓΣΕΕ, ΣΕΒ και άλλοι εργοδοτικοί φορείς) για την υποτιθέμενη επαναφορά των συλλογικών συμβάσεων. Σύμφωνα με το κυβερνητικό αφήγημα, το νέο πλαίσιο που εξαγγέλθηκε θα φέρει «ασφάλεια στον εργαζόμενο», «σταθερότητα στην επιχείρηση» και «ξεκάθαρους κανόνες στην αγορά εργασίας». Δεν πάει, πάντως, πολύς καιρός που αυτή η κυβέρνηση «πολεμούσε» με κάθε μέσο τη διαδικασία των συλλογικών διαπραγματεύσεων, τα μνημονιακά μέτρα που υποτίθεται ότι θα ξηλωθούν λειτουργούν κανονικά επί επτά ολόκληρα χρόνια μετά το «τέλος των μνημονίων» διαλύοντας τις συλλογικές συμβάσεις και κατακρημνίζοντας τους μισθούς στον πάτο της ΕΕ και σε επίπεδο βαλκανικών χωρών, ενώ μην ξεχνάμε ότι ουδόςως θα θιγεί το καθεστώς διαμόρφωσης του κατώτατου μισθού από την κυβέρνηση, με βάση... αλγόριθμους και τις «αντοχές της οικονομίας» και την «ανταγωνιστικότητα», συνεχίζοντας να αποκλείει τις συλλογικές διαπραγματεύσεις για την ΕΓΣΕΕ.

Αυτή η πολιτική που ακολούθησαν οι κυβερνήσεις της ΝΔ αλλά και οι πρότερες ουσιαστικά διέλυσαν τον θεσμό στην Ελλάδα και πλέον μόλις το 20% των εργαζόμενων καλύπτονται από κάποιας μορφής συλλογική σύμβαση, κλαδική ή επιχειρησιακή. Τώρα όψιμα επικαλούνται την κοινοτική οδηγία για ποσοστό κάλυψης των εργαζομένων από

Συλλογικές Συμβάσεις

Δημήτρης Σταμούλης

Μετά τη διάλυση μισθών και ΣΣΕ, «συμφωνία»... δημιουργικής ασάφειας

► ΣΕΒ-ΓΣΕΕ τα βρήκαν για αυξήσεις με... σεβασμό στην παραγωγικότητα

ΣΣΕ στο 80%, όταν βέβαια όλο το αντεργατικό οπλοστάσιο κατά των συμβάσεων και των μισθών έχει δρομολογηθεί από την ΕΕ. Άλλωστε και οι δηλώσεις των «εταίρων» στο κλίμα αυτό κινούνται. Ο Θεοδωρόπουλος του ΣΕΒ είδε ως «μια από τις αιτίες που δημιούργησαν την κρίση το γεγονός ότι συμφωνούντο αυξήσεις οι οποίες δεν έδιναν τη σημασία που έπρεπε σε παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα» (!), ενώ ο Παναγόπουλος της ΓΣΕΕ μίλησε για ένα όχι ολοκληρωμένο βήμα προς το «κοινωνικό συμβόλαιο για την ανάπτυξη και την κοινωνική δικαιοσύνη» που αποκαθιστά σε σημαντικό βαθμό το συλλογικό εργασιακό δίκαιο.

Επί της ουσίας της «συμφωνίας» κυριαρχεί η... δημιουργική ασάφεια, ενώ η κυβέρνηση όπως όλα δείχνουν ετοιμάζει ένα νέο συνολικό αντεργατικό νομοσχέδιο για τις αρχές του 2026. Η υπουργός μίλησε για «ξεκάθαρους κανόνες στην αγορά εργασίας», αλλά τελικά ο μόνος κανόνας είναι ότι... δεν υπάρχουν κανόνες για τα εργατικά δικαιώματα, ενώ για την εργοδοσία όλα επιτρέπονται... 13ωρο, ελαστική, μερική ή εκ περιτροπής εργασία, απλήρωτες υπερωρίες, zero contracts, συμβάσεις διήμερου, πετσοκομμένες άδειες.



Οι δήθεν «ξεκάθαροι κανόνες» είναι ότι... δεν υπάρχουν κανόνες για τα εργατικά δικαιώματα

Η κυβέρνηση υπόσχεται γενικόλογα ότι πολλοί περισσότεροι εργαζόμενοι θα προστατεύονται από ΣΣΕ, έχοντας φροντίσει τα προηγούμενα χρόνια το δικαίωμα στον συνδικαλισμό και εργοδότες να απέχουν από εργοδοτικές οργανώσεις για να μην έχουν καμιά υποχρέωση τήρησης ΣΣΕ. Η επαναφορά της μετενέργειας θα φανεί πώς θα υλοποιηθεί στην πράξη, ενώ η δυνατότητα μονομερούς προσφυγής στον ΟΜΕΔ που έχει καταργηθεί με τα μνη-

μόνια και υποτίθεται ότι επανέρχεται, ουσιαστικά είναι «στον αέρα».

Από την άλλη, δίνεται και «τυράκι» στη ΓΣΕΕ που θα μπορεί να συνάπτει ή να συνυπογράφει κλαδικές ΣΣΕ επικουρικά εφόσον προσκληθεί από μέλος της να το κάνει, ώστε να εφαρμόζεται η νέα δυνατότητα της επέκτασης. Επίσης, στόχος είναι να ενισχυθεί το φακέλωμα των समाτειών στο ΓΕΜΗΣΟΕ αφού θα συνδέεται με τη δυνατότητα επέκτασης των ΣΣΕ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΜΠΑΝΙΑ

Για το στούντιο του Πριν

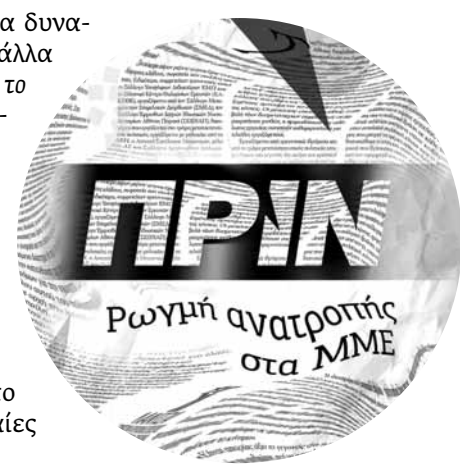
Στην εποχή μας η μάχη της πληροφόρησης πρέπει να δοθεί σε όλα τα επίπεδα. Μαζί με την έκδοση της εφημερίδας, μια υπόθεση που απαιτεί μεγάλη προσπάθεια, η Συντακτική Επιτροπή του Πριν στηρίζει την ιστοσελίδα, που έχει αξιόλογη επισκεψιμότητα και βοηθά στην άμεση ενημέρωση. Ταυτόχρονα, παρεμβαίνει σε «Κοινωνικά δίκτυα», έτσι ώστε το μήνυμα της ανυπότακτης Αριστεράς να φτάνει όσο το δυνατόν πιο μακριά. Οι απαιτήσεις μιας αναβαθμισμένης παρέμβασης στη νέα εποχή θέτουν όμως το καθήκον της παραγωγής και ειδικού

ψηφιακού περιεχομένου με εκπομπές. Για τον σκοπό αυτό πέρα από την κινητοποίηση και συσπείρωση ανθρώπων -που είναι πάντα ο κρίσιμος παράγοντας- απαιτείται και η δημιουργία υλικοτεχνικής υποδομής, ενός στούντιο καταρχάς με τον βασικό εξοπλισμό. Ταυτόχρονα, είναι ανάγκη ανανέωσης-αναβάθμισης μέρους των υπολογιστών, που χρησιμοποιούνται σήμερα για την έκδοση της εφημερίδας. Οι δαπάνες αυτές δεν μπορούν να καλυφθούν σήμερα από το Πριν.

Γι' αυτό απευθυνόμαστε στους αναγνώστες/στρίες και στις φίλες/ους μας,

σε όλους όσους εκτιμούν πως χρειάζεται να δυνάμωσει η φωνή του Πριν και να μπει και σε άλλα πεδία και ξεκινάμε Οικονομική Καμπάνια για το Στούντιο και την Υποδομή του Πριν. Οι ενισχύσεις μπορούν να δίνονται σε μέλη της ΣΕ του Πριν ή να κατατίθενται στον λογαριασμό μας στην Alpha Bank με IBAN: GR1801402600260002002006023) και Δικαιούχο Εκδόσεις-Μελέτες-Έρευνες «Πριν», με αναφορά «Για την Καμπάνια».

Ταυτόχρονα, εντείνουμε τη μάχη της διακίνησης της εφημερίδας, και ανανεώνουμε τις συνδρομές που λήγουν μέχρι το τέλος του 2025 και είναι απολύτως αναγκαίες για την έκδοση του φύλλου.



Προκλητικό «μπιλιέτο» στον Ασλανίδη

Να πληρώσει τα έξοδα της δίκης για το αίτημα εκταφής του παιδιού του καθώς αυτό απορρίφθηκε από το Εφετείο Λάρισας (πριν από την απεργία πείνας του Πάνου Ρούτσι), καλείται ο Παύλος Ασλανίδης που έχασε το παιδί του στο έγκλημα των Τεμπών! Ο ίδιος ενημερώθηκε μέσω... ΔΟΥ Θεσσαλονίκης και ηλεκτρονικά για χρέος 250 ευρώ «δικαστικά έξοδα», καθώς όταν χάνεις το δικαστήριο καλείσαι να πληρώσεις και τα σπασμένα... Λες και ο χαροκαμένος πατέρας απασχόλησε από ανία το δικαστικό συμβούλιο Λάρισας. Πάντως ο ίδιος με περισσή αξιοπρέπεια... ευχαρίστησε το δικαστήριο για τη βεβαίωση οφειλών. Αυτά τα μέτρα για καλύτερη -δήθεν- απονομή δικαιοσύνης, στην πραγματικότητα αποκλείουν τους πιο φτωχούς από τη δικαιοσύνη.

Σχόλια στο ημίφως

► Όλοι μαζί για τον Βαρδή...

Εκτεταμένο ήταν το ρεπορτάζ ή μάλλον η αγγιογραφία στην EPT news (και σε άλλα κανάλια) για την «τελετή μνήμης» που οργανώθηκε στο Μέγαρο Μουσικής για τη συμπλήρωση ενός χρόνου από το θάνατο του μεγαλοεπιχειρηματία Βαρδή Βαρδινογιάννη. Παρόντες πολιτικοί αρχηγοί (Μητσοτάκης, Ανδρουλάκης), τρεις νυν και πρώην Πρόεδροι της Δημοκρατίας, ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας, ο Κώστας Καραμανλής, ο αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος, υπουργοί και βουλευτές και εκπρόσωποι της επιχειρηματικής και μιντιακής ελίτ, καθώς και ο Αλέξης Τσίπρας, προφανώς στη διαδρομή του για την «Ιθάκη». Και να αναλογιστεί κανείς ότι πριν από δύο δεκαετίες ο Κώστας Καραμανλής, επίσης παρών στην εκδήλωση, έλεγε ότι «δε θα κάνουν κουμάντο [στη χώρα] πέντε νταβατζήδες». Να ήταν μόνο πέντε...

► Φραπεδοχασάπηδες και Φεράρι

Τα γονίδια της ασυδοσίας και της ατιμωρησίας φαίνεται να φέρουν στο DNA τους τα μέχρι χθες χαϊδεμένα γαλάζια παιδιά που εμπλέκονται στο σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ όπως η «συντονίστρια κοινοτικών πόρων» της ΝΔ Καλλιόπη Σεμερτζίδου, που ελέγχεται για παράνομες επιδοτήσεις. Καταθέτοντας ενώπιον της Εξεταστικής της βουλής, η «αγρότισσα με τη Φεράρι» δήλωσε ότι το μοναδικό περιουσιακό στοιχείο στο



ονομά της είναι ένα... μοτοποδήλατο και ότι έχει κερδίσει χρήματα από λαχεία και το Τζόκερ, μόνο που δεν θυμάται ούτε πόσα ούτε πόσες φορές! Η δράση των «Φραπέδων» και των «Χασάπηδων» δεν θα ήταν δυνατή αν οι άνθρωποι αυτοί δεν γνώριζαν ότι διέθεταν ισχυρές κυβερνητικές πλάτες ώστε να πλουτίζουν ανενόχλητοι, λεηλατώντας το δημόσιο χρήμα.

► Οι γκάνγκστερ του ΟΠΕΚΕΠΕ

Νέες αποκαλύψεις ήρθαν στο φως από την κατάθεση στην εξεταστική επιτροπή του Δημήτρη Ντογκούλη, προέδρου του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Κεντρικής Ελλάδας και

ιδιοκτήτη ΚΥΔ. Όπως φάνηκε ο περιβόητος «Μάκης» που ακούγεται επανειλημμένα μεταξύ διάφορων ομιλητών που εμπλέκονται δεν είναι άλλος από αυτόν που όλοι υποψιάζονταν, τον πρώην αρμόδιο υπουργό Μάκη Βορίδη που φαίνεται ότι συνέχισε να εμπλέκεται ενεργά σε θέματα επιδοτήσεων και αγροτικής πολιτικής και μετά την αντικατάστασή του. Στην ίδια συνομιλία με το δεξί χέρι του Δευτέρη Αυγενάκη, ο πρώην πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ Κυριάκος Μπαμπασίδης αναφέρεται ως γκάνγκστερ! Ο Δ. Ντογκούλης επιχείρησε πάντα να κάνει το μαύρο άσπρο και έφτασε σε σημείο να ισχυριστεί ότι «γκάνγκστερ» δεν σημαίνει απαράιτητα εγκληματίας αλλά έτσι «λέμε και κάποιον δυναμικό»!

► Το χαμηλότερο εισόδημα στην ΕΕ

Η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα της ΕΕ που εξακολουθεί να έχει χαμηλότερο πραγματικό κατά κεφαλή εισόδημα σε σχέση με το 2010 ή ακόμη και το μακρινό πλέον 2004. Αυτό φαίνεται σε νέα μέτρηση της Eurostat η οποία δείχνει την πραγματική απελπιστική οικονομική κατάσταση του Έλληνα εργαζόμενου. Το ποσοστό μείωσης φτάνει στο 5%, όταν την ίδια περίοδο η Ρουμανία αύξησε το δικό της εισόδημα κατά 134% και η Πολωνία κατά 91%, χώρες που ήταν «φτωχότερες» σε σχέση με την Ελλάδα. Την ίδια περίοδο της κατάρρευσης του βιοτικού επιπέδου οι κυβερνήσεις στην Ελλάδα είχαν το θράσος να μιλάνε για «πραγματική σύγκλιση»!

Δημήτρης Στασινόπουλος*

Έχουμε δικαίωμα να ζήσουμε

Γίνεται πλέον πιο επίκαιρο από ποτέ, το ερώτημα που είχαμε καταθέσει ως *Ενωτική Αγωνιστική Συνεργασία* (ΕΑΣ) στην εργοδοσία και στο προεδρείο (2416, 19/03/25) και ζητούσαμε να μας απαντήσουν αν υπάρχουν τεχνικοί ασφαλείας, ποιοι είναι, τι γνώσεις και τι εκπαίδευση έχουν. Φυσικά και δεν περιμέναμε απάντηση από το προεδρείο, εφ' όσον έχουν την απόλυτη πλειοψηφία οι δεξιές φιλοκυβερνητικές παρατάξεις ΔΑΚΕ - Αλλαγή Πορείας.

Εμείς όμως δεν θα πάσουμε να επιμένουμε, γιατί ασφάλεια οδηγών και επιβατών για την ΕΑΣ φυσικά και δεν είναι ούτε ολισβερίσι με τα γραφεία κίνησης, ούτε ψευτοεκβιασμοί, ούτε ρουσφετία.

Ζητώ τον λόγο

Στη μνήμη μας έρχεται το πολύνεκρο δυστύχημα στα Τέμπη. Για άλλη μια φορά το ανύπαρκτο και αδιάφορο, για την ασφάλεια των εργαζομένων, καθεστώς της κυβέρνησης Μητσοτάκη δείχνει το πραγματικό του πρόσωπο. Ο θάνατος του συναδέλφου στη ΣΤΑΣΥ φέρνει στο φως τα ανύπαρκτα μέτρα ασφαλείας στις αστικές μεταφορές. Ο απαρχαιωμέ-

νος χώρος που σκοτώθηκε ο συνάδελφος δεν ήταν χώρος αποθήκευσης των εξαρτημάτων, αλλά χώρος για να γίνονται επισκευές. Η διοίκηση όμως της ΣΤΑΣΥ τον μετέτρεψε και σε χώρο αποθήκευσης, χωρίς το παραμικρό μέτρο ασφαλείας.

Πιο πάνω τελικά από τις ανθρώπινες ζωές μπαίνει το κέρδος, οι μίζες και τα βολέματα υμετέρων...

Δεν έχει μάλλον χρόνο η κυβέρνηση να ασχοληθεί με την ασφάλεια, γιατί νομοθετεί για το πώς θα εξοτρώσει τον εργαζόμενο ψηφίζοντας 13ωρα, αυξήσεις ηλικίας ορίων συνταξιοδότησης, ελαστικά ωράρια κλπ.

Να είσαι σίγουρος κύριε Μητσοτάκη, εσύ και η παρέα σου, ότι με όλα

αυτά τα αντεργατικά μέτρα που έχουν ψηφιστεί, οι εργαζόμενοι δεν πρόκειται να αντέξουν! Ευχόμαστε σαν ΕΑΣ να μην έχουμε άλλους νεκρούς.

Προσέξτε κύριοι της κυβέρνησης γιατί κάποια στιγμή θα λογοδοτήσετε στον ελληνικό λαό... Οι άνθρωπινες ζωές δεν υπολογίζονται με χρήμα. Είστε υποχρεωμένοι άμεσα, με οποιοδήποτε κόστος, να διασφαλίσετε την προστασία όλου του λαού, εργαζομένων και μη. Πόσους νεκρούς θα θρηνήσουμε επιτέλους;

*εκπρόσωπος
Ενωτικής Αγωνιστικής
Συνεργασίας στο ΔΣ Συνδικάτου
ΕΘΕΛ-ΟΑΣΑ

Ανακατατάξεις

Χρίστος Κρανάκης

Χωρίζουν ΜΕΡΑ25 και ΛΑΕ, εκτός ριζοσπαστικών κινήσεων η ΑΡΑΣ

► Η ρεφορμιστική Αριστερά ετοιμάζεται για νέες συμμαχίες. Η μαχόμενη Αριστερά οφείλει να χαράξει νέα ανατρεπτική πορεία



Το κλίμα έντονης καταδίκης της επίθεσης της ΑΡΑΣ στο Πολυτεχνείο ανάγκασε το ΜΕΡΑ25 να την καταγγείλει άμεσα. Όπως αναμενόταν, μετά την ανακοίνωση της ΛΑΕ που -επί της ουσίας- ταυτίστηκε απόλυτα και χωρίς περιστροφές με την τραμπούκικη λογική επιβολής της ΑΡΑΣ, η συνεργασία ΜΕΡΑ25-ΛΑΕ αποτελεί παρελθόν.

Στην ανακοίνωση της, η Πολιτική Γραμματεία του ΜΕΡΑ25, προειδοάζει για τυχόν επόμενες μετωπικές κινήσεις

της (εναπομείνουσας) εκλογικής συνεργασίας, κάνοντας λόγο για «ενότητα των δυνάμεων με ιστορική ευθύνη τον τερματισμό της βίας και της λεηλασίας Ανθρώπων και Φύσης στην Ελλάδα, στην Ευρώπη, σε ολόκληρη την ανθρωπότητα από τις νεοφιλελεύθερες αυταρχικές κυβερνήσεις». Η «καμπάνια» πιθανότατα χτυπάει για την περίπτωση πιθανής διάσπασης της Νέας Αριστεράς και όσους/ες δεν θέλουν να πάνε με τον Τσίπρα.

Από την πλευρά της, η ΛΑΕ και το Αριστερό Ρεύμα επιβεβαιώνουν πως βρίσκονται βαθιά δεσμευμένοι στον φυσιολογικό κατήφορο της ΑΡΑΣ. Η ανακοίνωση της ΛΑΕ μιλάει -προκλητικά- για την ανάγκη αυτοκριτικής, παραγνωρίζοντας σκόπιμα πως ούτε εκείνη αλλά ούτε κι η ΑΡΑΣ έχουν προέβει σε κάτι τέτοιο. Η δεύτερη, μάλιστα, έχει το θράσος να προσπαθεί ακόμα και τώρα να πλασάρει ως «εγγυητριά» δύναμη του τριμήρου! Στο εσωτερικό της ΛΑΕ υπήρξαν φυσικά δημόσιες διαφωνίες, αποστασιοποιήσεις

ακόμα και αποχωρήσεις στελεχών.

Στον χώρο της ριζοσπαστικής και αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, το αγωνιστικό δυναμικό συζητάει και αποφασίζει με τρόπο δημοκρατικό την απομάκρυνση της εν λόγω ομάδας από τις όποιες κινήσεις συμμετείχε. Σε μία μαζική συνέλευση της δημοτικής κίνησης στη Θεσσαλονίκη «Η Πόλη Ανάποδα», τα 2/3 των συμμετεχόντων αποφάσισαν την απομάκρυνση των μελών της ΑΡΑΣ, όπως ακριβώς προβλέπεται στο καταστατικό, αφού πρώτα προηγήθηκε εκτενής συζήτηση και δόθηκε χρόνος ομιλιών προς όλους. Ακόμα, από τις 23 Νοέμβρη, η συνδικαλιστική παράταξη ΜΑΧΗ -σχήματα της οποίας στήριζε η ΑΡΑΣ-, καταδίκασε εντόνως «αντιλήψεις αναπαραγωγής μεθόδων που προσομοιάζουν στην αστική βία» τονίζοντας πως «δεν χωρούν» στην παράταξη! Με τον τρόπο αυτό, καθίσταται σαφές πως πλέον η ΑΡΑΣ δεν θα μετέχει στα ψηφοδέλτια και στα σχήματα της ΜΑΧΗ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Νικόλας Νικήσιανης*

Μαζική συνέλευση που επικύρωσε δημοκρατικά και με σαφήνεια την απομάκρυνση

Τα γεγονότα της 15^{ης} Νοέμβρη, δυστυχώς, αποτελούν συνέχεια και κλιμάκωση πολλών παρόμοιων επιθέσεων και δημόσιων ξυλοδαρμών, στους οποίους έχει πρωταγωνιστεί η ΑΡΑΣ, αλλά και άλλοι χώροι. Και είναι η ακραία μορφή έκφρασης μιας κουλτούρας και μιας πρακτικής βίαιης και ματσό επιβολής στους κοινωνικούς χώρους. Μιας κουλτούρας που έφτασε στο σημείο να καλύπτει ακόμα και τους καταγγελλόμενους για βιασμούς και παρενοχλήσεις. Χρωστάμε λοιπόν όλοι/ες μας, μια βαθιά συλλογική και προσωπική αυτοκριτική για το γεγονός ότι ως σήμερα ανεχθήκαμε όλα αυτά, στο όνομα της ενότητας ή άλλων ευγενέστερων -υποτίθεται- σκοπών.

Η ένταση αυτής της επίθεσης ωστόσο, κατάφερε αυτή τη φορά να προκαλέσει τέτοιο «σοκ», που έκανε ξεκάθαρο ένα πράγμα: η συντριπτική πλειοψηφία του σχήματός μας, στην πραγματικότητα όλα σχεδόν τα μέλη πλην των μελών της ΑΡΑΣ, έχει καταλήξει οριστικά ότι δεν αντέχει να συνυπάρχει άλλο με τους φυσικούς και ηθικούς αυτουργούς αυτών των εγκληματικών πρακτικών.

Με δεδομένη αυτή τη στάση, οδηγηθήκαμε στην πρόσφατη συνέλευση, όπου επικυρώθηκε με σαφήνεια από συγκεκριμένη απόφαση. Η υπεράσπιση της δολοφονικής επίθεσης εκ μέρους των εκπροσώπων της ΑΡΑΣ, το υποκριτικό «αντι-ψήφισμα» που έλεγε άλλα από αυτά που πίστευαν, η εκ των υστέρων επιθέσεις της απέναντι σε όλα τα υπόλοιπα μέλη

του σχήματος, προφανώς δεν θα άλλαζαν κάτι. Ίσα - ίσα, είναι παράδοξο το γιατί μια οργάνωση που κατηγορεί όλο το υπόλοιπο σχήμα για «πραξικοπήματα» και «συμμαχίες με μαχαιροβγάλτες», θέλει να μείνει σε αυτό. Το μόνο αξιοπρεπές θα ήταν να αποχωρήσει η ίδια, αλλά μάλλον... ζητάμε πολλά.

Δεν χαϊρόμαστε για όλα αυτά. Το γεγονός ότι αναγκαζόμαστε να συζητάμε για τέτοια πράγματα, είναι ήδη θλιβερό. Το ότι ξοδέψαμε μια συνέλευση, στην οποία είχαμε πολλά και ενδιαφέροντα να πούμε, είναι ήδη ζημιά. Κρατάμε όμως αυτά που μάθαμε από την τραγική αυτή περιπέτεια, κρατάμε την υποχρέωσή μας για ουσιαστική αυτοκριτική και προχωράμε μπροστά: στον αγώνα της ΔΕΘ και το δημοψήφισμα, στη νέα μάχη για την Αλυσίδα, στην υπεράσπιση των αναγκών των νοικοκυριών/τριών. Με την ελπίδα ότι από εδώ και πέρα η εσωτερική μας ζωή, αλλά και η εικόνα μας στην κοινωνία, θα είναι πιο ανθρώπινη και άρα πιο αποτελεσματική.



*Δημοτικός Σύμβουλος με την κίνηση «Η Πόλη Ανάποδα»

Γιώργος Κρεασίδης

Ελευσίνα: Πολεμικός κόμβος και φυλάκιο ΗΠΑ

Σε προκεχωρημένο φυλάκιο των ΗΠΑ και των ιμπεριαλιστικών σχεδιασμών στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, Ανατολικής Ευρώπης και ερυθράς Θάλασσας σκοπεύει να μετατρέψει η κυβέρνηση την Σαλαμίνα, όπως απαιτεί η νέα πρεσβευτής Κίμπερλι Γκιλφοιλ. Παράλληλα το λιμάνι της Σαλαμίνας προορίζεται από τις ΗΠΑ να λειτουργήσει σαν αντίπαλο δέος στον κινεζικό έλεγχο του Πειραιά μέσω της Cosco. Αυτό δεν σημαίνει όμως ότι η κινεζική παρουσία δεν αμφισβητείται, καθώς ο Πειραιάς δεν απλά το μεγαλύτερο λιμάνι της χώρας, αλλά μια βασική πύλη εισόδου στα εμπορικά δίκτυα στην Ευρώπη και ειδικά στην ανατολική που βρίσκεται στο μάτι του κυκλώνα της ιμπεριαλιστικής επέμβασης.

Δημοσιεύματα έρχονται να συνδέσουν άμεσα τις αμερικανικές βλέψεις για την Σαλαμίνα όχι με τους ανταγωνισμούς των ΗΠΑ με Κίνα και Ρωσία για τα δίκτυα ενέργειας και εμπορίου, αλλά και με τον έλεγχο της Ερυθράς Θάλασσας. Συγκεκριμένα γίνεται προετοιμασία της κοινής γνώμης για την προοπτική η αναβαθμισμένη παρουσία και ο έλεγχος του λιμανιού της Σαλαμίνας από τις ΗΠΑ, στοχεύει άμεσα στην Υεμένη των Χούθι. Και ότι αυτό συνεπάγεται άμεσα τη μεγαλύτερη στρατιωτική εμπλοκή της Ελλάδας, σίγουρα με την αποστολή δεύτερης φρεγάτας στα πλαίσια της επιχείρησης Ασπίδες υπό την ΕΕ. Σε αυτές τις συνθήκες, η άμεση πολεμική εμπλοκή έρχεται πιο κοντά, εξού και οι ανατριχιαστικές δηλώσεις Δένδια για φέρετρα με την σημαία της ΕΕ.

Η ιδιωτικοποίηση των λιμανιών φέρνει σαν πρώτη συνέπεια την απαγή των υποδομών από το κεφάλαιο, το χτύπημα των εργασιακών δικαιωμάτων, την εμπλοκή στους οικονομικούς ανταγωνισμούς με το κοινωνικό κόστος που συνεπάγεται. Για να καταλήξει στην αιμορραγία των εξοπλισμών και τον κίνδυνο πολεμικής εμπλοκής για τα συμφέροντα των πολυεθνικών που συνεπάγεται η βαθύτερη πρόσδεση στην ιμπεριαλιστική μηχανή του πολέμου. Σκοτεινή εποχή ανοίγει η αναβαθμισμένη αμερικανική παρέμβαση που σηματοδοτεί η θητεία Γκιλφοιλ.

Αλέξης Τσίπρας, μέχρι ο εξευτελισμός του να γίνει τέλειος

«Ο Χέγκελ κάνει κάπου την παρατήρηση ότι όλα τα μεγάλα κοσμοϊστορικά γεγονότα και πρόσωπα παρουσιάζονται σα να λέμε, δυο φορές. Ήχασε όμως να προσθέσει: τη μια φορά σαν τραγωδία, την άλλη σαν φάρσα.» Αυτό γράφει ο Καρλ Μαρξ στο βιβλίο του *Η 18^η Μπρυμαίρ του Λουδοβίκου Βοναπάρτη*. Ο μήνας Μπρυμαίρ («ομιχλώδης») ήταν μήνας του νέου ημερολογίου, που είχε θεσπίσει η γαλλική επανάσταση κι έπιανε τις ημέρες του τωρινού Νοέμβρη και Δεκέμβρη.

Ταιριάζει γάντι η ρήση του Μαρξ στην επανεμφάνιση Τσίπρα, με το βιβλίο του *Ιθάκη*, μήνα Νοέμβριο και Δεκέμβριο, σε ένα ομιχλώδες πολιτικό τοπίο. Και ο «Λουδοβίκος» της κεντροαριστεράς, ο Αλέξης Τσίπρας, μετά την τραγωδία του 2015 και τη μνημονιακή διακυβέρνηση μέχρι το 2019, επιστρέφει ως φάρσα καλογουλισμένου rebranding αστικής διαχείρισης. Τι λέει ο Α. Τσίπρας; Πως δεν υπάρχει άλλος δρόμος πέρα από την αγορά και το ευρώ και πως όσοι διανοούνται κάτι διαφορετικό ήταν και είναι εκτός τόπου και χρόνου. Ο πρώην πρωθυπουργός που δυσφήμιζε την Αριστερά όσο κανένας άλλος, έρχεται τώρα να εμπεδώσει το ΤΙΝΑ. Δεν υπάρχει εναλλακτική, σκάστε και τραβάτε κουπί, η «Ιθάκη» είναι το σύγχρονο σφαγείο της αγοράς, της ΕΕ και του ΝΑΤΟ, άντε με ολίγον εκδημοκρατισμό και πατριωτισμό.

Την ίδια ώρα οι προσωπικές επιθέσεις που κάνει ο Α. Τσίπρας σε πρώην συνεργάτες του, συχνά πολύ στενούς, δείχνει και την ποιότητα του ανθρώπου, το ήθος και το ανάστημά του. Κι όλα δείχνουν πως θα συνεχίσει έτσι, μέχρι ο εξευτελισμός του να γίνει τέλειος...



Ο Κυριάκος Μητσοτάκης έχει κοντύνει πολύ, αλλά ακόμα δεν έχει βρεθεί εκλογική εναλλακτική στην αστική αντιπολίτευση, κάτι που δεν αρέσει στο κεφάλαιο. Έτσι, άναψε πράσινο φως στον Αλέξη Τσίπρα για τη δεύτερη ευκαιρία. Ο πρώην «πρώτη φορά Αριστερά» επιστρέφει ως βαρετός κεντρώος και βασιλιάς της κοινοτοπίας.

Βαθιά κρίση εκπροσώπησης Κενό αντιπολίτευσης και σίκουελ Τσίπρα

Ανάλυση

Γιάννης Ελαφρός



Η Ελλάδα είναι η ευρωπαϊκή χώρα με τις περισσότερες εκλογικές δημοσκοπήσεις (σε μη εκλογική περίοδο) και με τις περισσότερες δημοσκοπικές εταιρείες, αναλογικά πάντα. Καμία έκπληξη. Πέρα από την εικόνα αρπαχτής που εμφανίζει ο συγκεκριμένος κλάδος, οι δημοσκοπήσεις χρησιμοποιούνται κυρίως για να επιβληθεί μια κατάσταση, παρά για να καταγραφεί η (ρευστή) πραγματικότητα. Έτσι, όταν κάθε λίγο και λιγάκι βγαίνει πως η ΝΔ είναι πρώτη με μεγάλη διαφορά από τον δεύτερο, το εύρημα μετατρέπεται σε πραγματικότητα. Επιπλέον

όμως, ειδικά το τελευταίο διάστημα, οι δημοσκοπήσεις και ειδικά εκείνες που δεν ανακοινώνονται, χρησιμοποιούνται αγωνιωδώς από κόμματα και κέντρα εξουσίας για να δουν τι ακριβώς γίνεται «εκεί έξω» (και κυρίως «εκεί κάτω»), εκεί που η φτωχοποίηση μετατρέπεται όλο και περισσότερο σε αμφισβήτηση και οργή για την κυβέρνηση και την κοινοβουλευτική αντιπολίτευση, χωρίς ταυτόχρονα να διαμορφώνεται ένα ανερχόμενο ρεύμα συγκέντρωσης της δυσάρεσκης, όπως ο ΣΥΡΙΖΑ το 2012.

Το έλλειμμα κοινοβουλευτικής εναλλακτικής και διεξόδου μέσα στο αστικό πλαίσιο είναι κάτι που δεν αρέσει στα αστικά κέντρα εξουσίας, καθώς αφήνει χώρο για πολιτικά ανεξέλεγκτες κοινωνικές εκρήξεις. Ο Κ. Μητσοτάκης έχει κοντύνει πολύ, αλλά ακόμα δεν έχει βρεθεί εκλογική εναλλακτική. Το ΠΑΣΟΚ του Ν. Ανδρουλάκη, η Πλεύση της Ζ. Κωνσταντοπού-

λου κ.α. φαίνεται πως έχουν χαμηλό ταβάνι. Έτσι, αποφασίστηκε να ανάψουν πράσινο φως στον Αλέξη Τσίπρα για τη δεύτερη ευκαιρία. Τα σίκουελ είναι σχεδόν πάντα χειρότερα από την πρώτη φορά, αλλά εδώ μιλάμε για «μάπα το καρπούζι», καθώς ο πρώην «πρώτη φορά Αριστερά» επιστρέφει ως βαρετός κεντρώος και βασιλιάς της κοινοτοπίας.

Παρόλα αυτά ο Α. Τσίπρας έχει δύο πράγματα υπέρ του, που δεν πρέπει να υποτιμηθούν. Το πρώτο είναι η στήριξη από μεγάλο μέρος του επιχειρηματικού κόσμου, ειδικά του εφοπλιστικού κεφαλαίου και των κατόχων ΜΜΕ, με αποτέλεσμα να γίνεται μια κατακλυσμιαία διαφήμιση για το βιβλίο του και για τον ίδιο. Δεν σημαίνει πως όλοι αυτοί θέλουν κυβέρνηση Τσίπρα, αλλά δεν θέλουν κυβέρνηση Μητσοτάκη χωρίς αστική αντιπολίτευση. Θέλουν να την ελέγχουν (κι απ' έξω), όπως θέλουν να ελέγχουν

και τις λαϊκές αντιδράσεις που μπορεί να οξυνθούν.

Το δεύτερο στοιχείο είναι η απελπισία του κόσμου, που δεν βλέπει διέξοδο στην κυβέρνηση Μητσοτάκη και στη σύγχρονη βαρβαρότητα που ζει κι ένα μέρος του μπορεί να δώσει ψήφο όπου του φανεί πιο χρήσιμο, χωρίς δεσμεύσεις. Ο Τσίπρας πάει να μαζέψει την ήττα και την ανημπόρια. Η αντικαπιταλιστική και σύγχρονη κομμουνιστική Αριστερά πρέπει να παρέμβει πολύ πιο αποφασιστικά, χωρίς εσωστρέφεια, να βάλει γραμμή ανατροπής της κυβέρνησης και του συστήματος, με όπλο ένα πρόγραμμα διεκδικήσεων και αντικαπιταλιστικής ρήξης, εμπνέοντας μια νέα ελπίδα. Το σίγουρο είναι πως η κρίση πολιτικής εκπροσώπησης στην Ελλάδα είναι πολύ βαθιά, δεν αποκλείονται εκπλήξεις κι ανατροπές, οι εκλογές δεν θα δώσουν εύκολα λύση και ο κύκλος πολιτικής αβεβαιότητας θα έχει διάρκεια.

Δημήτρης Τζιαντζής

Η «Ιθάκη» δεν φτιάχτηκε για εμάς

► Αποθέωση της γραμμής ότι «δεν υπάρχει εναλλακτική», διαπιστευτήρια στη διαπλοκή και εξωραϊσμός της διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ

Στον πρόλογο του βιβλίου του ο Αλέξης Τσίπρας επιχειρεί να διασκεδάσει την πρώτη σκέψη που έρχεται στο μυαλό όλων, δηλαδή ότι στο βιβλίο του κυριαρχεί πάνω από όλα η ανάγκη για προσωπική δικαίωση. Υποστηρίζει ότι «δεν γράφτηκε για να εξωραΐσει αποφάσεις, να ωραιοποιήσει γεγονότα ή να κατασκευάσει ένα αφήγημα βολικό για τον συγγραφέα του». Και όμως γίνεται φανερό σε κάθε αντικειμενικό αναγνώστη πως γι' αυτό ακριβώς γράφτηκε, κάτι που δεν μπορεί να κρύψει στην όποια «αυτοκριτική» η οποία είναι εξόφθαλμα προσχηματική.

Αυτό άλλωστε που εντυπωσιάζει είναι ότι από το παρελθόν κρατάει ό,τι τον βολεύει ως εφαλτήριο για το νέο εγχείρημα το οποίο όλα δείχνουν θα κινείται σε εντελώς συστημική τροχιά. Εξάλλου, το κύριο λάθος που παραδέχεται είναι οι «ψευδαισθήσεις του» και οι επιλογές συνεργατών του οι οποίοι τον... παρέσυραν όπως στο θέμα με τις τηλεοπτικές άδειες. Ο Αλέξης Τσίπρας καταλογίζει ναρκισσισμό στον Κασσελάκη και ματαιοδοξία στον Βαρουφάκη χωρίς να αντιλαμβάνεται ότι αυτά που λέει χαρακτηρίζουν και τον ίδιο.

Ιδιαίτερα όταν λίγο-πολύ υιοθετεί το αφήγημα ότι ο ΣΥΡΙΖΑ εκτινάχτηκε στο 35% λόγω της προσωπικής του ακτινοβολίας και των κρίσιμων αποφάσεων που ο ίδιος πήρε και όχι λόγω της εκρηκτικής κοινωνικής κατάστασης, με την ελληνική οικονομία να συρρικνώνεται κατά 30% και την ανεργία να εκτοξεύεται.

Ο ίδιος ο Τσίπρας περιγράφει τον ΣΥΡΙΖΑ ως το «κόμμα που δημιούργησα, μεγάλωσα, πόνεσα» και «πια δεν αναγνωρίζω».

Στην υπόθεση Novartis εμφανίζεται να δικαιώνει το αφήγημα της ΝΔ αντί να ζητήσει συγγνώμη από τον ελληνικό λαό που το ελληνικό δημόσιο δεν πήρε δεκάρα

από τη φαρμακοβιομηχανία για το σκάνδαλο διαφθοράς στην Ελλάδα, αντίθετα με τις ΗΠΑ όπου επιβλήθηκαν πρόστιμα εκατοντάδων εκατομμυρίων δολαρίων.

Αν κάτι χαρακτηρίζει την Ιθάκη, αυτό είναι ο βερμπαλισμός, καθώς είναι γεμάτο με φράσεις που είναι φανερό ότι γράφτηκαν από κάποιο επικοινωνιακό επιτελείο όπως ότι το βιβλίο έχει χαρακτήρα... «χρέους απέναντι στην ιστορία» αλλά και «κάθαρσης, αυτογνωσί-

φανερό είναι ότι το βιβλίο εξυπηρετεί ένα συγκεκριμένο πολιτικό σχέδιο που δεν είναι άλλο από τη δημιουργία του «κόμματος Τσίπρα» που θα είναι απαλλαγμένο από τα «βαρίδια» του ΣΥΡΙΖΑ. Αυτό που δεν απαντά είναι γιατί το νέο του μόρφωμα μπορεί να πάει καλύτερα από το προηγούμενο με το οποίο πήρε 17,8% δύο χρόνια πριν και το οποίο σήμερα είναι χωρισμένο σε τέσσερα κομμάτια.

Στον πυρήνα του βιβλίου



Καλό είναι να μην παίζει κανείς με την Ιθάκη. Ακόμα και ο Οδυσσέας έφτασε μεν στο νησί του αλλά δίχως το καράβι του και με όλους τους συντρόφους του θαλασσοπνιγμένους

ας, επαναπροσέγγισης της αλήθειας και των γεγονότων»! Την «αυτοκάθαρση» του υποστηρίζει ότι έχει ήδη κάνει άλλωστε και ο Νίκος Ανδρουλάκης του ΠΑΣΟΚ που με ανάλογη λογική εμφανίζει το κόμμα του σαν σύγχρονη... Ιφιγένεια που «θυσιάστηκε» για να σωθεί η χώρα και όχι ότι θυσίασε τις ζωές και το μέλλον των ανθρώπων για να σωθούν οι συστημικές τράπεζες.

Αυτό που επίσης γίνεται

βρίσκεται η πορεία της λεγόμενης διαπραγμάτευσης που κατέληξε σε μια άνευ όρων συνθηκολόγηση την οποία αποκαλεί «επώδυνο συμβιβασμό». Για την ίδιο περίοδο έχουν γραφτεί και άλλα βιβλία με μαρτυρίες άλλων «πρωταγωνιστών» της περιόδου, όπως της Άνγκελα Μέρκελ (που ο Αλέξης Τσίπρας θεωρεί συμπληρωματικό), του Γιάννη Βαρουφάκη, του Δημήτρη Παπαδημούλη κ.ά.

Ο Αλέξης Τσίπρας λί-

γο-πολύ επιχειρεί να καρπωθεί το 61,3% του περήφανου «Όχι» του 2015 που ο ίδιος έκανε «Ναι». Λίγο-πολύ ισχυρίζεται είναι ότι έδωσε έναν άνισο αγώνα και έκανε ό,τι καλύτερο μπορούσε και πως με το τρίτο μνημόνιο έβαλε τα θεμέλια για να «βγούμε από αυτό» το 2018. Επίσης επαναλαμβάνει ότι η αναίρεση του αποτελέσματος του δημοψηφίσματος ήταν ο μόνος τρόπος να αποφευχθεί η «καταστροφική» έξοδος της Ελλάδας από το ευρώ που ήθελαν ο Σόιμπλε και ο Ρούτε. Η αλλαγή θέσης όπως λέει έγινε λόγω της πίεσης και των πραγματικών συσχετισμών στην Ευρώπη.

Αυτό που δεν εξηγεί βέβαια είναι ότι πως «κράτησε όρθια την κοινωνία» όταν οι πραγματικοί μισθοί υπολείπονταν κατά 35% από το προ της οικονομικής κρίσης επίπεδο, βαφτίζοντας ένα ετήσιο πενιχρό επίδομα «13η σύνταξη».

Οι αδυναμίες του βιβλίου δεν περιορίζονται μόνο στην αποθέωση της γραμμής ΤΙΝΑ (There Is No Alternative) αλλά κυρίως στην πρόταση για το αύριο, τον λεγόμενο προοδευτικό χώρο και την ανάγκη μιας νέας εθνικής αφήγησης. Δεν είναι κρυφό ότι μετά το «ΣΥΡΙΖΑ ή μνημόνια» και τις δεύτερες εκλογές του 2015 που κερδήθηκαν κυρίως από κεκτημένη ταχύτητα, καμία πρόταση δεν είχε απήχηση στην κοινωνική πλειοψηφία. Σίγουρα ελάχιστα ενέπνευσε η «προοδευτική συμμαχία» και παρά τις υψηλές πωλήσεις της πρώτης εβδομάδας κυκλοφορίας του βιβλίου, λίγους πείθει ο «νέος προοδευτικός πατριωτισμός» και το «εθνικό σχέδιο αναγέννησης» ό,τι και αν σημαίνουν. Το μόνο επιχείρημα που μοιάζει να έχει κάποια απήχηση είναι ότι «μόνο εγώ» μπορώ να διώξω τον Μητσοτάκη που επανέρχεται σήμερα μόνο και μόνο επειδή όλοι οι άλλοι «μεσσίες» αποδείχτηκαν «ψευδοπροφήτες».

Η προοπτική για «κόμμα Τσίπρα»-Τι δείχνουν οι βιβλιο-αναφορές

Ως τμήμα της ανακατάταξης του αστικού πολιτικού σκηνικού θα μπορούσε να εκλάβει κανείς την έκδοση του βιβλίου του Αλέξη Τσίπρα, που κυριάρχησε αυτή την εβδομάδα στην επικαιρότητα. Οι υπάρχουσες πληροφορίες αναφέρουν πως αποτελεί το «πρώτο βήμα» για τη μελλοντική διαμόρφωση πολιτικού φορέα από τον πρώην πρωθυπουργό. Τα χρονοδιαγράμματα δεν φαίνεται να έχουν επακριβώς αποφασιστεί. Σύμφωνα με ένα βασικό σενάριο η δημιουργία κόμματος θα ανακοινωθεί την επόμενη άνοιξη. Η απόφαση εξαρτάται από το αν ο σχηματισμός του οποίου θα ηγηθεί ο Αλέξης Τσίπρας θα λάβει μέρος στις εκλογές που προσδιορίζονται –εκτός απροόπτου– για το τέλος της άνοιξης του 2027. Θυμίζουμε ότι ήδη ο Τσίπρας έχει ανακοινώσει 41 ονόματα τεκνοκρατών που θα αποτελέσουν το Επιστημονικό Συμβούλιο του Ινστιτούτου του, με αντικείμενο –όπως τα ίδια τα μέλη του οργάνου εκτιμούν– τη διαμόρφωση ενός προγράμματος διακυβέρνησης. Στο όργανο αυτό μετέχουν ελάχιστα από τα στελέχη των προηγούμενων κυβερνήσεων του ΣΥΡΙΖΑ όπως ο Γιώργος Χουλιαράκης και ο Κώστας Γαβρόγλου.

Αναφορικά με τον χώρο του ΣΥΡΙΖΑ και της Νέας Αριστεράς, οι αναφορές στο βιβλίο του Αλέξη Τσίπρα είναι σε γενικές γραμμές απαξιωτικές. Εμφανίζεται επικριτικός για τους Νίκο Παππά και Παύλο Πολλάκη καταλογίζοντάς τους προσωπικές στρατηγικές, δείγμα ότι «τα έχει σπάσει» με τον συγκεκριμένο χώρο. Αντίστοιχα, κριτική για μειωμένο πολιτικό κριτήριο και ατολμία καταγράφεται για βασικά στελέχη της Νέας Αριστεράς όπως για τον Αλέξη Χαρίτση, την Έφη Αχτσιόγλου και τον Δημήτρη Τζανακόπουλο (με μόνη εξαίρεση τον Νάσο Ηλιόπουλο). Επίσης δεν γίνεται αξιολόγηση αναφορά στον Σωκράτη Φάμελλο και σε μια σειρά άλλων στελεχών όπως στην Όλγα Γεροβασίλη, τον Γιάννη Ραγκούση κ.ά.

Ουσιαστικά διαμορφώνεται μια πρώτη εικόνα για τα πρόσωπα από τους δύο αυτούς χώρους που δυνητικά θα μπορούσαν να μετάσχουν στο «κόμμα Τσίπρα».

Επιτυχίες Παρεμβάσεων στις εκλογές των εκπαιδευτικών σωματείων



ΕΝΘΑΡΡΥΝΤΙΚΑ είναι τα πρώτα αποτελέσματα που είχαν γίνει γνωστά μέχρι το πρωί της Παρασκευής 28/11 από τις εκλογές που έγιναν σε συλλόγους εκπαιδευτικών. Ενδεικτικά, στον ΣΕΠΕ «Ο Αριστοτέλης» η Ανεξάρτητη Αγωνιστική Κίνηση/Παρεμβάσεις-Πρωτοβουλία Ανεξάρτητων Εκπαιδευτικών εξασφάλισε αυτοδυναμία με ποσοστό 64% και 5 έδρες (από 7 συνολικά), ενώ και στον ΣΕΠΕ Α' Αθήνας η Παρέμβαση πήρε επίσης αυτοδυναμία με ποσοστό 59,9% και 4 έδρες (από τις 7). Σε επόμενο φύλλο του Πριν θα υπάρξει αναλυτική παρουσίαση των τάσεων στον χώρο των εκπαιδευτικών.

Ακροβασίες | Βασίλης Παπαγεωργίου



Με ένα ...κλικ

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΜΝΗΜΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΡΟΦΟ ΑΝΤΡΕΑ ΚΛΟΚΕ

► Η ΟΚΔΕ – Σπάρτακος διοργανώνει το Σάββατο 29/11 στις 5 μ.μ. στη Λέσχη Σπάρτακος (Λεωφόρος Αλεξάνδρας 54 και Ψελλού 2) εκδήλωση μνήμης για τον σύντροφο και συναγωνιστή Αντρέα Κλόκε, ο οποίος έφυγε πρόσφατα από τη ζωή.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΠ ΠΑΡΚΟ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΠΛΑΤΩΝΑ

► Ενόψει της εκδίκασης των δύο προσφυγών στο Συμβούλιο της Επικρατείας, η Πρωτοβουλία Αγώνα για το Πάρκο της Ακαδημίας Πλάτωνα και η Λαϊκή Συνέλευση Κολωνού-Ακαδημίας Πλάτωνα-Σεπολίων διοργανώνουν την Κυριακή 30/11 στις 12.30 το μεσημέρι στο Πάρκο (είσοδος Μοναστηρίου 140) εκδήλωση-ενημέρωση για τις εξελίξεις. Θα ακολουθήσει γλέντι οικονομικής ενόχλησης των δικαστικών εξόδων με τους Ζυγιά Αλάϊ και τη συμμετοχή του χορευτικού Ομίλου Ο Αρίων.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΡΟΥΣΑΛΙΔΗ

► Την Τετάρτη 3/12 στις 7 μ.μ. στον Τεχνικό Φάμπρικα (Μεγάλου Αλεξάνδρου 125, μετρό Κεραμεικός) θα γίνει η παρουσίαση της ποιητικής συλλογής του Γιώργου Προυσαλίδη *Τα μολύβια του μέλλοντος* (εκδόσεις Άνω Τελεία). Για το βιβλίο και τον δημιουργό θα μιλήσουν οι Δέσποινα Κωνσταντίνου, Χρυσάνθη Χαραλαμπίδου, Βασίλης Δημόπουλος.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΥΣΗΣ ΣΚΟΥΠΙΔΙΩΝ

► Το Δυτικό Μέτωπο και το Φεστιβάλ για το νερό και τα κοινά αγαθά διοργανώνουν το Σάββατο 29/11 στις 5 μ.μ. στο Πολιτιστικό Κέντρο Εργαζομένων ΟΤΕ (3^{ος} Σεπτεμβρίου 110, πλησίον σταθμού ΗΣΑΠ Βικτωρίας) εκδήλωση με θέμα «Οχι στην ιδιωτικοποίηση και την καύση των σκουπιδιών – Εναλλακτικά μοντέλα διαχείρισης απορριμμάτων».

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ ΣΤΗ ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ

► Η Εκτός Σχεδίου - Αριστερή Ριζοσπαστική Κίνηση στη Νέα Ιωνία διοργανώνει την Παρασκευή 5/12 τις 8 μ.μ. στο καφενείο «Μπούρχας» (Αγαλμα Μπέρτας, 1^{ος} όροφος) συζήτηση με τίτλο «Με την Παλαιστίνη ως τη Λευτεριά». Ομιλητές: Παντελής Λούβρος και Κώστας Λαμπρίδης.

Εννιά χρόνια χωρίς τον σύντροφο Τάκη Τσίτσο



ΞΗΜΕΡΩΜΑΤΑ 28^{ης} Νοεμβρίου του 2016 έφυγε από τη ζωή ο σύντροφός μας Τάκης Τσίτσος, σε ηλικία μόλις 46 ετών. Εννιά χρόνια μετά, η απουσία του παραμένει αισθητή στο μυαλό και την καρδιά μας. Ο Τάκης, μαχόμενος δικηγόρος, μέλος της Πολιτικής Επιτροπής του ΝΑΡ και του γραφείου της καθώς και της ΚΣΕ της ΑΝΤΑΡΕΣΥΑ, στάθηκε παλικάρι μέχρι το τέλος σε όλες τις μάχες που έδωσε. Οι σύντροφοι και οι φίλοι του θα τον θυμόμαστε πάντα, όπως και τους γονείς του Γιώργο και Σία Τσίτσο.

Αύξηση ψήφων και δύο έδρες για τη Ριζοσπαστική Παρέμβαση Μισθωτών Λογιστών



ΔΥΟ ΕΔΡΕΣ επανεξέλεξε η Ριζοσπαστική Παρέμβαση Μισθωτών Λογιστών στις αρχαιρεσίες της Ένωσης Λογιστών Ελεγκτών Αθηνών Πειραιώς (ΕΛΕΠΑ). Αναλυτικά, στις εκλογές ψήφισαν 736 εργαζόμενοι (από 704 το 2023). Για την Κεντρική Διοίκηση έλαβαν: ΕΣΑΚ Λογιστών-Ελεγκτών 628 ψήφους (από 616) και 13 έδρες (από 13), Ριζοσπαστική Παρέμβαση Μισθωτών Λογιστών 79 ψήφους (από 67) και 2 έδρες (από 2), Ταξική Πορεία 10 ψήφους (από 13) και καμία έδρα (από 0), ενώ υπήρχαν και 19 άκυρα. Για την Πανελλήνια Ομοσπονδία Λογιστών, η Ριζοσπαστική Παρέμβαση Μισθωτών Λογιστών έλαβε 79 ψήφους (από 63) και εξέλεξε 3 αντιπροσώπους (από 3), ενώ για το ΕΚΑ έλαβε 79 ψήφους (από 63) και εξέλεξε 1 αντιπρόσωπο (από 1).

Πρέβεζα: Εκλογική επιτυχία για την Αγωνιστική Παρέμβαση

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 23/11 έγιναν εκλογές για τη νέα εκτελεστική γραμματεία του νομαρχιακού τμήματος Πρέβεζας της ΑΔΕΔΥ. Η Αγωνιστική Παρέμβαση - συνεργαζόμενες/οι εξασφάλισε για τρίτη συνεχόμενη φορά την εκπροσώπηση της με μία έδρα στην εκτελεστική γραμματεία (9 ψήφοι αντιπροσώπων από 6 ψήφους στις προηγούμενες εκλογές). «Η έδρα αυτή θα είναι στη διάθεση του αγώνα ενάντια στην αντιλαϊκή πολιτική της κυβέρνησης. Ενάντια στη συναίνεση αλλά και στον εκφυλισμό του συνδικαλιστικού κινήματος», σημειώνει η Αγωνιστική Παρέμβαση.

ΚΟΥΠΟΝΙΑ

για τους αναγνώστες του

PRIN



θέατρο

Με την επίδειξη του παρόντος κουπονιού, το Πριν παρέχει τη δυνατότητα σε 2 αναγνώστες του να παρακολουθήσουν τις παρακάτω παραστάσεις

Εντολή της Διδώς Σωτηρίου
με ένα εισιτήριο των 15 ευρώ

Παραστάσεις:
Σάββατο 9.15 μ.μ.
και Κυριακή 8.15 μ.μ.

Θέατρο Νοūs – Creative space
(Τροίας 34, Αθήνα)
Τηλέφωνα επικοινωνίας:
6944189698 και 6943224305

Η προσφορά ισχύει για όλες τις παραστάσεις βάσει διαθεσιμότητας.

Οι Δούλες του Ζαν Ζενέ,
σε σκηνοθεσία Σάββα Στρούμπου
με ένα εισιτήριο των 15 ευρώ

Παραστάσεις:
Παρασκευή και Σάββατο στις 9 μ.μ.
και Κυριακή στις 8 μ.μ.

Θέατρο Άττις-Νέος Χώρος
Τηλέφωνο επικοινωνίας: 2103225207

Η προσφορά ισχύει για όλες τις παραστάσεις βάσει διαθεσιμότητας.

Απαραίτητη η τηλεφωνική κράτηση,
η ενημέρωση του ταμείου
και η επίδειξη του κουπονιού.

► Τα δύο βιβλία σου τιτλοφορούνται «Προπαγάνδα και Παραπληροφόρηση». Τι ακριβώς σημαίνουν αυτές οι δύο έννοιες;

Την περίοδο που γράφτηκαν και τα δύο βιβλία, τόσο στη διεθνή βιβλιογραφία όσο και στη δημόσια συζήτηση της φιλελεύθερης Δύσης, οι όροι «προπαγάνδα» και «παραπληροφόρηση» σήμαιναν ουσιαστικά ένα πράγμα: φάρμες από bots και trolls της Ρωσίας οι οποίες υποτίθεται ότι ανέτρεπαν τον «καλύτερο δυνατό κόσμο» της φιλελεύθερης αστικής δημοκρατίας. Στο πρώτο βιβλίο προσπάθησα να ανατρέψω αυτή την αφήγηση, επισημαίνοντας ότι τα κυρίαρχα μέσα ενημέρωσης εξακολουθούν να παράγουν τις μεγαλύτερες ποσότητες προπαγάνδας και παραπληροφόρησης. Στο δεύτερο βιβλίο εξηγώ ότι, παρότι υπάρχουν κράτη που ασκούν συστηματικά τέτοιες πρακτικές, δεν είναι η Ρωσία εκείνη που πρωταγωνιστεί. Όχι επειδή θέλω να τη δικαιολογήσω – η Ρωσία προσπαθεί, αλλά δεν τα καταφέρνει. Οι βασικοί παραγωγοί προπαγάνδας ήταν και παραμένουν οι Ηνωμένες Πολιτείες, και τις τελευταίες δεκαετίες και το Ισραήλ. Επίσης στο δεύτερο βιβλίο αναζητώ την προπαγάνδα που είναι εγγεγραμμένη στο DNA των αλγορίθμων και πλέον των μεγάλων γλωσσικών μοντέλων. Αυτά αναπαράγουν σχέσεις εξουσίας – πρωτίστως ταξικές – επειδή εκπαιδεύτηκαν πάνω σε υλικό που αντανακλά αυτές τις ιεραρχίες.

► Πόσο έχει αλλάξει το διαδίκτυο τα τελευταία χρόνια; Ποιοι ήταν οι βασικοί κόμβοι;

Τις μεγάλες αλλαγές τις παρακολουθώ κυρίως μέσα από την πορεία της Google, η οποία διαμορφώνει και διαμορφώνεται από τον σύγχρονο καπιταλισμό. Πρώτη αλλαγή ήταν η μετατροπή της μηχανής αναζήτησης σε διαφημιστική εταιρεία, με τον χρήστη να μετατρέπεται σε προϊόν που παράγει πληροφορίες. Τώρα βρισκόμαστε μπροστά στον «θάνατο του κλικ», αφού με τη χρήση AI οι πλατφόρμες, που δεν θέλουν ο χρήστης να φεύγει από το περιβάλλον τους, κλέβουν απροκάλυπτα την παραγωγή δημοσιογράφων και χρηστών παρουσιάζοντάς την ως δική τους σύνοψη των αποτελεσμάτων αναζήτησης. Αυτό σημαίνει

Άρης Χατζηστεφάνου

Δημοσιογράφος, συγγραφέας

Ο καπιταλισμός προκαλεί δομικά την προπαγάνδα

Την προπαγάνδα που είναι «εγγεγραμμένη στο DNA των αλγορίθμων και των μεγάλων γλωσσικών μοντέλων» αναζητά στο νέο του βιβλίο *Προπαγάνδα και Παραπληροφόρηση στο ίντερνετ* (εκδόσεις Τόπος) ο Άρης Χατζηστεφάνου. Τρία χρόνια μετά το πρώτο βιβλίο της σειράς, ο δημοσιογράφος και συγγραφέας μιλά στο *Prin* για τη μετάβαση σε μια εποχή «αντικειμενικοποιημένης» παραπληροφόρησης μέσω AI και τις οργανωμένες επιχειρήσεις παραπληροφόρησης που εκπορεύονται κυρίαρχα από τη Δύση. Ολόκληρη η συνέντευξη στο *prin.gr*.



Η Γάζα αποτελεί case study για την προπαγάνδα. Μας δείχνει ότι μπορεί να καθυστερήσει τη διάδοση της πληροφορίας, αλλά όχι να τη σταματήσει

► Πώς λειτουργούν οι αλγόριθμοι; «Απλώς» προωθούν περιεχόμενο βάσει προτιμήσεών μας ή διαμορφώνουν τάσεις;

Οι αλγόριθμοι αναπαράγουν σχέσεις εξουσίας και στερεό-

Συνέντευξη
στον
ΓΙΩΡΓΟ
ΜΟΥΡΜΟΥΡΗ

τυπα, τα οποία για να αντιμετωπιστούν πρέπει να εφαρμοστούν πολιτικές που στηρίζουν όσους βρίσκονται σε μειονεκτική θέση. Αντί γι' αυτό, ο αλγόριθμος, επειδή μαθαίνει από το παρελθόν, τείνει να ενισχύει αυτά τα στερεότυπα, όχι να τα αμβλύνει. Τα μεγάλα γλωσσικά μοντέλα δεν έχουν σχεδιαστεί για να λένε την αλήθεια – στόχος είναι να παράγουν ένα λογικοφανές αποτέλεσμα. Μάλιστα βλέπουμε προσπάθειες, στις οποίες πρωταγωνιστεί το Ισραήλ, επηρεασμού των δεδομένων που λαμβάνει ένα μεγάλο γλωσσικό μοντέλο μέσω της δημιουργίας χιλιάδων ιστοσελίδων των οποίων το περιεχόμενο δεν περιορίζεται για ανθρώπους αλλά για τα bots της τεχνητής νοημοσύνης. Δεδομένου άλλωστε ότι έχει διαμορφωθεί μια «φούσκα» στον τομέα της AI, υπάρχει κίνδυνος μια πιθανή κατάρρευσή της να οδηγήσει σε μαζικές συγχωνεύσεις, δηλαδή σε ακόμη μεγαλύτερη συγκέντρωση ισχύος σε ακόμη λιγότερες εταιρείες, σε ακόμη λιγότερους ανθρώπους.

► Στο βιβλίο σου επιλέγεις να επικεντρώσεις την κριτική σου στη Δύση. Γιατί;

Καταρχήν, όταν οι πέντε μεγαλύτερες πλατφόρμες είναι αμερικανικές ή υπό αμερικανικό έλεγχο, είναι αστείο να αναζητούμε την πηγή της προπαγάνδας στη Βόρεια Κορέα, την Κίνα ή τη Ρωσία. Όχι γιατί αυτές οι χώρες δεν έχουν μηχανισμούς προπαγάνδας και παραπληροφόρησης στο διαδίκτυο – φυσικά και έχουν. Αλλά η κυρίαρχη προπαγάνδα, αυτή που διαμορφώνει το παγκόσμιο περιβάλλον ενημέρωσης, είναι πρωτίστως δυτική.

► Προχωράς και σε μια «κριτική της κριτικής» προς το διαδίκτυο και τα social media, όσον αφορά π.χ. τη ρητορεία γύρω από τα echo chambers. Γιατί;

Όλη αυτή η συζήτηση γεννήθηκε μετά το 2016 και την επικράτηση του Τραμπ, όταν οι Δημοκρατικοί προσπάθησαν να αποδώσουν τη δική τους αποτυχία σε έναν εξωγενή παράγοντα. Έτσι προέκυψε το αφή-

γημα περί ρωσικών bots, περί «τοξικών» social media, περί θαλάμων ιδεολογικής αντήχησης όπου τάχα ακούμε μόνο τον εαυτό μας – αντί να πουν στον κόσμο το προφανές: Ότι η άνοδος του Τραμπ οφείλεται πρωτίστως στις τεράστιες ανισότητες που δημιουργεί το καπιταλιστικό σύστημα. Όλες οι έρευνες δείχνουν ότι η ρωσική προπαγάνδα του 2016 είχε μηδαμινή επίδραση στο εκλογικό αποτέλεσμα. Νεότερες έρευνες δείχνουν ότι τα echo chambers πράγματι υπάρχουν, αλλά η επίδρασή τους είναι πολύ μικρή σε σχέση με αυτό που πιστεύαμε. Ο κόσμος δεν ζει στο ίντερνετ, όσο κι αν φοβόμαστε ότι είμαστε κολλημένοι σε μια οθόνη. Άρα, το γιατί ψηφίζει ο κόσμος Τραμπ δεν πρέπει να το αναζητήσουμε στο ίντερνετ αλλά στην κοινωνία.

► Τι μας διδάσκει η Γάζα για την προπαγάνδα, την παραπληροφόρηση αλλά και την αντίσταση σε αυτές;

Η Γάζα αποτελεί ένα case study για την προπαγάνδα του 21^{ου} αιώνα. Μας δείχνει ότι μπορεί να καθυστερήσει τη διάδοση της πληροφορίας, αλλά δεν μπορεί να τη σταματήσει. Χωρίς αυτές τις επιχειρήσεις του Τελ Αβίβι πιθανώς ο κόσμος θα είχε αντιδράσει νωρίτερα, όμως δύο χρόνια μετά βλέπουμε ότι το Ισραήλ πλέον αντιμετωπίζεται ως κράτος-παρίας από την πλειονότητα των ανθρώπων στον πλανήτη.

► Υπάρχουν, εν σπέρματι έστω, ανατρεπτικές δυνατότητες στη σημερινή κατάσταση; Και αν ναι, ποιες είναι;

Οι δυνατότητες είναι «τρομακτικές», με την καλή και την κακή έννοια. Από τη μία πλευρά, ποτέ δεν είχαμε περισσότερα εργαλεία ώστε, με ελάχιστους πόρους, να δημιουργήσουμε περιεχόμενο που πάει κόντρα στην κυρίαρχη αφήγηση. Από την άλλη, αρνητική εξέλιξη αποτελεί η ισχύς που έχουν αποκτήσει οι μεγάλες πλατφόρμες – και γι' αυτό πρέπει να μιλήσουμε ανοιχτά για το ιδιοκτησιακό τους καθεστώς: Χρειάζεται κοινωνικοποίηση αυτών των υποδομών. Ο κοινωνικός τους έλεγχος δεν είναι κάτι ριζοσπαστικό, αλλά ένα χρήσιμο εργαλείο για να σπάσει το μονοπώλιό τους και να δώσουμε τη μάχη της πληροφόρησης από καλύτερες θέσεις.

Επιστροφή ενοικίου

«Για πρώτη φορά αποφασίσαμε και υλοποιούμε κάτι απλό αλλά πολύ ουσιαστικό. Το κράτος πληρώνει ένα ενοίκιο σου τον χρόνο! Δεν μοιράζουμε επιδόματα, επιστρέφουμε με μόνιμα μέτρα τα κέρδη της οικονομίας. Επιστρέφουμε το πλεόνασμα από την ανάπτυξη, αλλά και από την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, εκεί που ανήκει. Δηλαδή σε εσένα!».

Με αυτά τα λόγια, τον περασμένο Απρίλιο, ο Κυριάκος Μητσοτάκης διαφήμιζε με «πιασάρικο» βίντεο στο TikTok την επιστροφή ενός ενοικίου κάθε Νοέμβριο σε λιγότερο από 1 εκατ. ενοικιαστές. Μάλιστα, την Πέμπτη 27 Νοεμβρίου, μία μέρα πριν την καταβολή των ποσών (28/11), κατά την εισήγησή του στο υπουργικό συμβούλιο ισχυρίστηκε ότι το συγκεκριμένο επίδομα ισοδυναμεί με ετήσια μείωση 8% στα ενοίκια.

Ωστόσο τα αυστηρά εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια κόβουν από τους δικαιούχους ακόμα και μισθωτούς των 1.000 ευρώ τον μήνα (π.χ. ζευγάρι χωρίς παιδιά), ενώ και τα ποσά είναι πενιχρά, καθώς δεν εξασφαλίζουν επιστροφή ούτε καν ενός ενοικίου τον χρόνο. Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η μέση δηλωμένη ετήσια δαπάνη για ενοίκιο ανέρχεται μόλις στα 3.048 ευρώ, δηλαδή περίπου 254 ευρώ τον μήνα. Το νούμερο αυτό σε καμία περίπτωση δεν ανταποκρίνεται στις πραγματικές τιμές της αγοράς και καταδεικνύει εκτεταμένη υποδήλωση μισθωμάτων.

Με βάση την Eurostat, η στεγαστική επιβάρυνση των ελληνικών νοικοκυριών κινείται στη ζώνη του 40%-50% επί του μηνιαίου εισοδήματος, όταν ο ευρωπαϊκός μέσος όρος δεν ξεπερνά το 25%. Ακόμα πιο δραματική είναι η κατάσταση για τους εργαζόμενους που πληρώνονται με τον κατώτατο μισθό, καθώς το αντίστοιχο ποσοστό εκτοξεύεται στο 70%. Την ίδια στιγμή, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, ο πληθωρισμός στα ενοίκια έφτασε το 10,9% τον Σεπτέμβριο και το 8,9% τον Οκτώβριο, επιβεβαιώνοντας την επιδείνωση του κόστους στέγασης.

Η επιστροφή ενός ενοικίου τον χρόνο, αποτελεί κυριολεκτικά για την συντριπτική πλειοψηφία των ενοικιαστών μια «σταγόνα στον ωκεανό»...

Κυριάκος Νασόπουλος

«Σταγόνα στον ωκεανό» της στεγαστικής κρίσης

Η επιστροφή ενός ενοικίου δεν αντισταθμίζει σε καμία περίπτωση τις τεράστιες αυξήσεις που έχουν σημειωθεί τα τελευταία χρόνια. Αντιθέτως, σε αρκετές περιπτώσεις μετατράπηκε ακόμα και σε «βοήθημα» για τους ιδιοκτήτες, οι οποίοι βρήκαν ευκαιρία να ζητούν μεγαλύτερα ενοίκια.

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και της Eurostat, η Ελλάδα καταγράφει τη μεγαλύτερη αύξηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση στα ενοίκια. Από το 2022 τα μισθώματα αυξάνονται αδιάκοπα, με την αγορά ακινήτων να κινείται με ρυθμούς σταθερά πάνω από τον πληθωρισμό, προκαλώντας συνθήκες ασφυξίας στους ενοικιαστές. Πιο αναλυτικά, η τριετής σωρευτική αύξηση φτάνει στο 37%, με το μεγαλύτερο πρόβλημα να παρατηρείται στα μεγάλα

αστικά κέντρα και στις περιοχές με πανεπιστήμια. Στην Αθήνα η μέση ζητούμενη τιμή ανά τετραγωνικό έχει εκτοξευτεί σχεδόν 40% από το 2022, ενώ στη Θεσσαλονίκη η αύξηση φτάνει το 33%.

Μεγάλη άνοδο έχουμε και στις τιμές πώλησης κατοικιών. Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), από το 2022 οι τιμές έχουν αυξηθεί συνολικά κατά 43%, το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό μεταξύ όλων των χωρών της ΕΕ. Τα πιο πρόσφατα στοιχεία της ΤτΕ, για το γ' τρίμηνο του 2025, καταγράφουν άλμα 7,7% στις τιμές των διαμερισμάτων σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο της περασμένης χρονιάς. Η αντίστοιχη αύξηση στην Αθήνα ήταν 6,6% στην Αθήνα, στη Θεσσαλονίκη 9,6%, στις άλλες μεγάλες πόλεις 8,9% και στις λοιπές περιοχές της χώρας 8,5%. Τέλος να σημειωθεί ότι μέσα σε ολόκληρο το 2024 οι τιμές των διαμερισμάτων ανέβηκαν με μέσο

ετήσιο ρυθμό 9,1%, έναντι αύξησης 13,9% για το 2023. Μάλιστα, η Τράπεζα της Ελλάδος «προειδοποιεί» ότι έρχονται νέες αυξήσεις στις τιμές κατοικιών αλλά και στα ενοίκια. «Η εξέλιξη των τιμών στην ελληνική αγορά κατοικιών δεν παρουσιάζει ακόμη σημάδια κόπωσης. Αναμένεται επομένως η αυξητική τάση να διατηρηθεί και το επόμενο χρονικό διάστημα, όσο η ζήτηση από το εσωτερικό και το εξωτερικό διατηρείται ισχυρή και το απόθεμα κατοικιών παραμένει περιορισμένο», τονίζει στην έκθεσή της.

Η κυβέρνηση όχι μόνο δείχνει πλήρη απροθυμία να πάρει ουσιαστικά μέτρα για την αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης, αλλά αντιθέτως συνεχώς ασκεί πολιτικές που έχουν μετατρέψει την κατοικία από κοινωνικό δικαίωμα σε εμπόρευμα. Ειδικά στον Δήμο Αθηναίων, η στεγαστική κρίση έχει αποκτήσει χαρακτήρα κοινωνικής έκρηξης. Οι

Με βάση την Eurostat, η στεγαστική επιβάρυνση των ελληνικών νοικοκυριών κινείται στη ζώνη του 40%-50% επί του μηνιαίου εισοδήματος, όταν ο ευρωπαϊκός μέσος όρος δεν ξεπερνά το 25%





Στον Δήμο Αθηναίων, η κρίση στέγης έχει αποκτήσει χαρακτήρα κοινωνικής έκρηξης

>>>>>

εξωφρενικές αυξήσεις στα ενοίκια και η παντελής έλλειψη κοινωνικής κατοικίας έχουν αποκλείσει χιλιάδες κατοίκους από την πρόσβαση σε αξιοπρεπή στέγη.

«Οι λόγοι για το πώς φτάσαμε ως εδώ ποικίλουν. Μεταξύ άλλων, για πρώτη φορά καταγράφονται τόσο έντονες πιέσεις από την τουριστική χρήση του οικιστικού αποθέματος, ενώ παράλληλα αυξάνονται οι κερδοσκοπικές επενδύσεις στα οικιστικά ακίνητα και ενισχύονται οι τάσεις χρηματιστικοποίησης της κατοικίας. Σε αυτά προστίθεται ένα σύνολο πολιτικών που διευκολύνουν την είσοδο ιδιωτικών εταιρικών κεφαλαίων στην αγορά ακινήτων, καθώς και ο συνολικά περιορισμένος ρόλος της δημόσιας παρέμβασης», σημείωσε η μεταδιδακτορική ερευνήτρια σε θέματα πόλης και μετανάστευσης Εύα Παπατζαχή, στην εισήγησή της στην εκδήλωση με τίτλο «Σπίτια για τις ανάγκες μας και όχι για τα κέρδη τους!» που διοργάνωσε το προηγούμενο Σάββατο 22/11 στο Θέατρο «Εμπρός» η Ανατρεπτική Συμμαχία για την Αθήνα.

«Η ραγδαία αύξηση των ενοικίων, μαζί με μια σειρά άλλους παράγοντες, διαμορφώνει σταδιακά μια “γενιά ενοικιαστών” (generation-rent όπως αναφέρεται στην διεθνή συζήτηση), δηλαδή μια γενιά που πιθανότατα δεν θα καταφέρει να αποκτήσει ποτέ ιδιόκτητη στέγη. Η κρίση των ενοικίων, ως πτυχή της ευρύτερης στεγαστικής κρίσης, πλήττει ιδιαίτερα τους/τις ενοικιαστές/τριες και αναδεικνύει την αυξανόμενη ανισότητα ανάμεσα σε αυτούς/ές και τους ιδιοκτήτες. Ενδεικτικά, με βάση τον δείκτη “υπερβολικού στεγαστικού

κόστους” όπως ορίζεται από τη Eurostat, οι ενοικιαστές/τριες αποτελούν την ομάδα που αντιμετωπίζει τις σοβαρότερες δυσκολίες. Συγκεκριμένα, το 79,2% των ενοικιαστών/τριών επιβαρύνεται υπερβολικά από τις στεγαστικές δαπάνες, σε αντίθεση με μόλις το 21,15% των ιδιοκατοίκων», πρόσθεσε (η εισήγηση βασίστηκε στην μελέτη: Σιατίτσα Δ., Γυφτοπούλου Σ., Μπαλαμπανίδης Δ., Παπατζαχή Ε. (2022) Κείμενο πολιτικής: Για το δικαίωμα στην οικονομικά προσιτή ενοικιαζόμενη κατοικία. Αθήνα: Eteron - Ινστιτούτο για την Έρευνα και την Κοινωνική Αλλαγή).

Από την πλευρά του ο Κώστας Βουρεκάς, πρόεδρος του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών (ΣΑΔΑΣ) - Τμήμα Αττικής, τόνισε ότι οι αιτίες της στεγαστικής κρίσης είναι πολυδιάστατες. Όπως εξήγησε, οι τιμές των κατοικιών πιέζονται προς τα πάνω, τόσο από την πλευρά της ζήτησης, καθώς η Αθήνα αλλά και συνολικά η ελληνική κτηματαγορά, αποτελούν πλέον πεδίο διεθνών επενδύσεων, όσο και από την πλευρά της προσφοράς, καθώς η πρόσφατη κρίση χρέους οδήγησε σε μια συνολική από-επένδυση στον κλάδο της κατοικίας. Παράλληλα, σημείωσε ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει ανεπτυγμένος τομέας κοινωνικής κατοικίας και ότι μέσω διαφόρων προγραμμάτων όπως «Σπίτι μου» και «Ανακαινίζω-Ενοικιάζω» αλλά και την «κοινωνική αντιπαροχή», η ΝΔ το μόνο που κάνει είναι να ενισχύει το τραπεζικό καρτέλ και τους κατασκευαστικούς ομίλους, αυξάνοντας περαιτέρω τις τιμές.

Στη δική του τοποθέτηση, ο πρώην δημοτικός σύμβουλος Αθηναίων Πέτρος Κωνσταντίνου τόνισε μεταξύ άλλων ότι η στεγαστική κρίση είναι άρρητα συνδεδεμένη με την καπιταλιστική ανάπτυξη και εκμετάλλευση, που δεν στηρίζονται μόνο στην αφαίμαξη της εργατικής δύναμης αλλά και του λαϊκού εισοδήματος συνολικά, μέσω της ιδιωτικοποίησης των αγαθών, όπως και η στέγη.

Τέλος, η νυν δημοτική σύμβουλος με την Ανατρεπτική Συμμαχία για την Αθήνα Όλγα Κλείτσα άσκησε κριτική στην πολιτική της δημοτικής αρχής γύρω από το ζήτημα της στεγαστικής κρίσης (Στρατηγικό Σχέδιο, Στρατηγική για τη Στέγη, διαβούλευση για το Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο), τονίζοντας ότι αποτελούν ελάχιστες παρεμβάσεις, οι οποίες χρησιμοποιούνται για να καταστήσουν τον Δήμο Αθηναίων έναν ακόμα παίκτη στην αγορά στέγης.

Η Ανατρεπτική Συμμαχία για την Αθήνα (όπου συμμετέχει και η Αντικαπιταλιστική Ανατροπή στην Αθήνα) διεκδικεί αξιοπρεπή και φθηνή στέγη για όλες και όλους, γενναίο πρόγραμμα κοινωνικής-εργατικής-φοιτητικής κατοικίας για την κάλυψη του συνόλου των αναγκών, ανασύσταση του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας που καταργήθηκε με τα μνημόνια, μείωση ενοικίων και στεγαστικού κόστους, ριζικό περιορισμό τουριστικής δραστηριότητας και φορολόγηση των κερδών, απαγόρευση της επέκτασης της βραχυχρόνιας μίσθωσης - κατάργησή της εντός πολυκατοικιών, στήριξη των ευάλωτων πληθυσμών και καταγραφή και διαχείριση των στεγαστικών αναγκών των κατοίκων της Αθήνας.

Επίδομα «κοροϊδία» με κόφτες και στους συνταξιούχους



Με τα «ψίχουλα» του επιδόματος των 250 ευρώ, το οποίο δόθηκε τη Δευτέρα 24 Νοεμβρίου μαζί με τις συντάξεις Δεκεμβρίου, η κυβέρνηση προσπαθεί να «χρυσώσει το χάπι» και για εκατομμύρια συνταξιούχους. Όποιος όμως έχει στοιχειώδη επαφή με την πραγματικότητα, γνωρίζει πολύ καλά ότι το συγκεκριμένο ποσό δεν καλύπτει ούτε στο ελάχιστο το τεράστιο κύμα ακρίβειας που είναι σε πλήρη εξέλιξη σε βασικά τρόφιμα, αγαθά και υπηρεσίες.

Το ακόμα πιο εξοργιστικό είναι το γεγονός ότι αυτά τα 250 ευρώ, δεν τα πήραν καν όλοι! Δικαιούχοι ήταν μόλις 1,4 εκατ. συνταξιούχοι, όταν το σύνολο των απόμαχων της δουλειάς τον Σεπτέμβριο ήταν 2.517.412, δηλαδή 1,1 εκατ. ή το 42% του συνόλου δεν πήραν ούτε ευρώ.

Να θυμίσουμε ότι το 2019 ο Κυριάκος Μητσοτάκης, ως αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης, ψήφισε την επαναφορά της 13^{ης} σύνταξης (νόμος 4611/2019) που αποφάσισε η προηγούμενη κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ να καταβάλει κάθε Μάιο. Ένα χρόνο μετά, ως πρωθυπουργός, κατήργησε τη συγκεκριμένη διάταξη, επιστρατεύοντας τον δημοσιονομικό κόφτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στερώντας από τους συνταξιούχους από το 2020 και εφεξής 1,1 δισ. ευρώ ανά έτος ή συνολικά 6,6 δισ. ευρώ. Έναντι αυτού του ποσού, πριν λίγες μέρες έδωσε μόλις 350 εκατ. ευρώ, όταν το πρωτογενές πλεόνασμα στο δε-

κάμνηο του 2025 ήταν 10,5 δισ. ευρώ και τα κρατικά έσοδα από φόρους 59,2 δισ. ευρώ! Μην είστε όμως αχάριστοι: το επίδομα είναι μόνιμο, ακατάσχετο και αφορολόγητο...

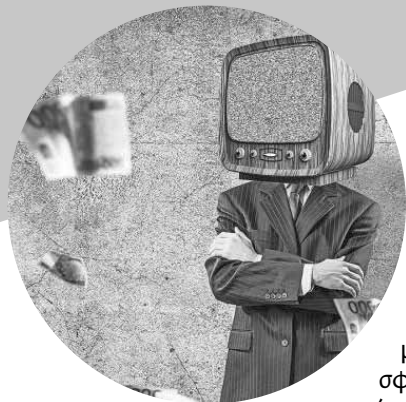
Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας επίσης μιλάει για μείωση της προσωπικής διαφοράς κατά 50% το 2026 και πλήρη κατάργησή της το 2027, ένα μέτρο που σήμερα αφορά μόλις 671.000 συνταξιούχους. Όσοι συνταξιούχοι έχουν ακόμα προσωπική διαφορά, συνεχίζουν να μην παίρνουν καμιά αύξηση και να χάνουν κατά μέσο όρο 200 ευρώ το μήνα.

Κι όλα αυτά, όταν σχεδόν έξι στις δέκα κύριες συντάξεις γήρατος (58,75%) ή 1.143.782 συντάξεις ήταν κάτω από τα 1.000 ευρώ τον Σεπτέμβριο, και οι κύριες συντάξεις κατά μέσο όρο ανέρχονται σε 845,22 ευρώ. Όμως, όταν πρόκειται για νέες συντάξεις, οι οποίες προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα, το ποσό είναι ακόμα μικρότερο, αφού κατά μέσο όρο δεν υπερβαίνει τα 770,23 ευρώ. Για τις κύριες συντάξεις, τον Σεπτέμβριο, η μέση δαπάνη ήταν 845,22 ευρώ, αυξημένη κατά μόλις 0,6 ευρώ από τον Αύγουστο και μόλις 22,14 ευρώ σε σύγκριση με πριν από έναν χρόνο.

Κι όμως, η υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης Νίκη Κεραμέως, σε πανηγυρικό τόνο, εξήγγειλε αύξηση 2,4% στις συντάξεις Ιανουαρίου...

Δημήτρης Σταμούλης

Πίσω από τις κάμερες



Ποιος είπε ότι οι «λίστες χρηματοδότησης» στα μίντια, με στόχο την εξασφάλιση της απόλυτης υποστήριξης στην κυβέρνηση και της απόλυτης φίμωσης της κοινωνίας, τελείωσαν; Ειδικά για τους μεγάλους τηλεοπτικούς σταθμούς, πάντα βρίσκεται τρόπος. Απόδειξη η

«Ζεστό χρήμα» για νέο κανάλι κυβερνητικής προπαγάνδας

Ματίνα Παπαχριστούδη

νέα λίστα, από το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και την Κοινωνία της Πληροφορίας, που περιλαμβάνει καθαρό και «ζεστό» χρήμα: 24 εκατ. ευρώ για ένα έτος, αποκλειστικά για τους σταθμούς πανελλαδικής εμβέλειας. Το «έργο», που επιδοτείται με παραπομπή σε ντιρεκτίβες της ΕΕ ώστε να είναι καλυμμένη η άμεση ροή ρευστού προς τους καναλάρχες, αφορά στην «ενίσχυση οπτικοακουστικών έργων πολιτιστικού χαρακτήρα».

Τι εννοεί, όμως, η κυβέρνηση με τον όρο «χαρακτήρα»; Όπως ορίζει η ίδια, την «ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα δημόσιου ενδιαφέροντος, με θεματικές όπως Δημογραφικό, Ισότητα, Υγεία, Δημόσια ασφάλεια, Πολιτική προστασία κ.λπ.». Με όριο λοιπόν τα 6,5 εκατ. ευρώ ανά τηλεοπτικό σταθμό, αφορά στην παραγωγή και διανομή τηλεοπτικών προγραμμάτων των παραπάνω θεματικών «μέσω της υπηρεσίας on demand» για ελεύθερη χρήση σε όσους το ζητήσουν.

Σύμφωνα με τους όρους του προ-

γράμματος, οι μεγάλοι τηλεοπτικοί σταθμοί καλούνται ουσιαστικά να συνεισφέρουν τηλεοπτικές παραγωγές σε ένα νέο τηλεοπτικό κανάλι το οποίο θα είναι προσβάσιμο μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας της Digea σε όλο το τηλεοπτικό κοινό. Τις δαπάνες για το κανάλι αυτό θα καλύψει η κυβέρνηση, χωρίς ωστόσο να περιγράφεται ο τρόπος. Οι σταθμοί πανελλαδικής εμβέλειας, πάντως, μπορούν να καταθέσουν τις προτάσεις τους έως τις 8/12, με το ανώτερο κόστος ανά παραγωγή να καθορίζεται σε ένα εκατ. ευρώ.

Διαβάζοντας όσα αναφέρονται για τις «επιλέξιμες δαπάνες» για το 50% κάλυψης του κόστους παραγωγής ή και το 100% εάν πρόκειται για «δύσκολη παραγωγή», γίνεται κατανοητό ότι πρόκειται για ένα ακόμη «δώρο» του Μαξίμου ως επιβράβευση για την παροχή κυβερνητικής προπαγάνδας. Επιδοτούνται οι μισθοί προσωπικού, με συμβάσεις ή χωρίς, οι δαπάνες εξοπλισμού, όπως και εκείνες που αφορούν στη Digea, τη διανομή, τα αναλώσιμα κ.λπ. Επιπλέον, οι σταθμοί μπορούν να αναθέτουν ως «υπεργολάβοι» την παραγωγή σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα...

ΑΠΟ 1^η Ιανουαρίου 2026 καταργείται ο φόρος συνδρομητικών υπηρεσιών – «δώρο» της κυβέρνησης σε Cosmote, Nova, Vodafone για να κατευνάσει τις διαμαρτυρίες τους ότι δεν φορολογούνται οι πολυεθνικές. Η ελληνική παραγωγή, κινηματογραφική κυρίως, χάνει περίπου 22 εκατ. ευρώ, χρήματα που η κυβέρνηση υποσχέθηκε ότι θα βάλει από τον προϋπολογισμό. Η απάντηση των εταιρειών ήταν η αύξηση των τιμολογίων στο όριο του πληθωρισμού!

Η ΕΡΤ γίνεται ο πρώτος πελάτης της Vantage Towers Greece, της γερμανικής πολυεθνικής που διαχειρίζεται τηλεπικοινωνιακές υποδομές, κυρίως πύργους που φιλοξενούν κεραιές κινητής τηλεφωνίας. Σε αυτή ανέθεσε η ΕΡΤ την τοποθέτηση εξοπλισμού για 12 θέσεις εκπομπής σε ψηφιακή τεχνολογία DVB T2 έναντι 461.716 ευρώ. Η DVB T2 επιτρέπει την εκπομπή περισσότερων τηλεοπτικών σημάτων και την αρνούνται επίμονα οι μεγαλομέτοχοι της Digea, τα μεγάλα κανάλια.

ΣΕ ΣΤΑΣΗ αναμονής οι εργαζόμενοι που απέμειναν μετά την ολοκλήρωση της υποχρεωτικής εθελούσιας εξόδου από Αυγή και Στο Κόκκινο, για την πληρωμή ενός ακόμη μισθού. Η εφημερίδα ουσιαστικά δεν έχει προσωπικό, ενώ από το ραδιόφωνο αποχώρησαν τρεις εργαζόμενοι. Όπως όλα δείχνουν θα παραμείνουν χρωστούμενοι οι τρεις μήνες του καλοκαιριού, ενώ αναμένεται η εφαρμογή του δεύτερου μέρους του σχεδίου ΣΥΡΙΖΑ, η ενοποίηση των δυο Μέσων του.

ΣΤΡΑΤΕΥΜΕΝΟΙ

Δίκτυο Ελεύθερων Φαντάρων «Σπάρτακος»

Νεκρός 19χρονος στη Ρόδο!

► Καταγγελίες και κρίσιμα ερωτήματα για τις συνθήκες της τραγωδίας κατά τη διάρκεια άσκησης

Συγκλονιστικές είναι οι καταγγελίες, που φτάνουν στην Επιτροπή Αλληλεγγύης Στρατευμένων, σχετικά με τις συνθήκες κάτω από τις οποίες προκλήθηκε το πρωί της Τετάρτης (26/11) η έκρηξη χειροβομβίδας στην περιοχή Αφάντου της Ρόδου σε άσκηση του 6^{ου} ΕΤΕΘ, με αποτέλεσμα τον θάνατο ενός 19χρονου στρατευμένου και τον βαρύτατο τραυματισμό ενός 39χρονου επιλοχία.

Οι δύο ΕΠΟΠ ήταν πυροτεχνουργοί που είχαν την ευθύνη να μοιράσουν τις χειροβομβίδες ως συνεργείο πυρομαχικών. Πρόκειται για πολύ παλιές χειροβομβίδες, αμερικανικής προέλευσης του 1952! Και οι δύο βρίσκονταν πίσω από «καναδέζα» και άνοιξαν τις συσκευασίες, όταν και σημειώθηκε η έκρηξη. Μπορεί να φανταστεί κανείς πόσα θα ήταν τα θύματα αν δεν εξουδετερώνονταν τα θραύσματα από το στρατιωτικό όχημα.

Γιατί όμως, από την πρώτη στιγμή, προβάλλεται το σενάριο του ανθρώπινου λάθους, το οποίο σαφώς και δεν

μπορεί να αποκλειστεί, αλλά απαιτείται σοβαρή έρευνα; Γιατί στην περίπτωση αυτή δεν προκύπτουν ευθύνες για την Υπηρεσία και δεν θα υπάρξουν αποζημιώσεις. Δεν θα αναδειχθούν όμως και οι βαρύτατες ευθύνες της στρατιωτικής ηγεσίας και του υπουργού Άμυνας Νίκου Δένδια.

Ποιος σχεδίασε και ενέκρινε την άσκηση; Είναι δυνατόν να βάζουν ένα 19χρονο παλικαράκι, που κατατάχθηκε τον Αύγουστο του 2025, να κάνει τον πυροτεχνουργό στην άσκηση μιας μονάδας που πήγε πριν μια βδομάδα; Υπήρξε αστοχία υλικού; Πού ήταν αποθηκευμένα τα πυρομαχικά και υπό ποιες

συνθήκες; Ο διοικητής του 6^{ου} ΕΤΕΘ, η στρατιωτική ηγεσία της 95 ΑΔΤΕ και της ΑΣΔΕΝ είχαν πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα ασφαλείας για να αποτρέψουν το δυστύχημα ή σε περίπτωση που σημειώνονταν, να υπάρχουν όλες οι απαραίτητες προβλέψεις για να δοθούν με τον ορθότερο τρόπο οι πρώτες βοήθειες;

Φορούσαν οι άτυχοι ΕΠΟΠ ειδικά κράνη και αντιθραυσματικά γιλέκα; Σε τι κατάσταση βρίσκονται τα πεπαλαιωμένα αμερικανικής προέλευσης γιλέκα, όπου υπάρχουν; Υπήρχε ασθενοφόρο, πλήρως εξοπλισμένες υγειονομικές υπηρεσίες; Υπήρχε αιμοστατικό; Μετέφεραν έγκαιρα τους λαβωμένους

ΕΠΟΠ στο πολιτικό νοσοκομείο ή τους πήγαν αρχικά στο ΤΥΕΘ που είναι υποστελεχωμένο και χωρίς μέσα; Ποιος έδωσε τη διαταγή;

Στις καταγγελίες επισημαίνεται και η ανυπαρξία ανώτερου στρατιωτικού από τους δύο άτυχους ΕΠΟΠ (τουλάχιστον ανθυποασπιστή ή ανθυπολοχαγού), η παρουσία του οποίου θα ήταν αποτρεπτική για το όποιο ανθρώπινο λάθος.

Η τραγωδία στη Ρόδο είναι αποτέλεσμα της πολεμοκαπηλίας της κυβέρνησης που εγγυάται επιχειρηματικά και ιμπεριαλιστικά σχέδια κερδοφορίας, της Ευρώπης του πολέμου, του νέου ρόλου του ΝΑΤΟ και της έντασης των ανταγωνισμών. Γιατί άραγε τα ατυχήματα, ακόμη και θανατηφόρα, αυξήθηκαν επί υπουργίας Νίκου Δένδια; Απαιτούμε να πέσει άπλετο φως και να τιμωρηθούν οι πραγματικοί ένοχοι. Να παραιτηθεί ο υπουργός Άμυνας, η διοίκηση του 6^{ου} ΕΤΕΘ, της 95 ΑΔΤΕ και της ΑΔΕΝ. Να σταματήσουν εδώ και τώρα οι ασκήσεις με πραγματικά πυρά.

Φοίβος Κακαμανούδης

Ώρα μάχης ενάντια στη διάλυση του δημόσιου πανεπιστημίου

Κρίσιμη είναι η περίοδος για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, με τα μέτωπα των ιδιωτικών πανεπιστημίων, των πειθαρχικών και των διαγραφών να βρίσκονται στο «κάδρο» της αντιπαράθεσης. Οι προσφυγές στο ΣτΕ κατά της λειτουργίας μη κρατικών πανεπιστημίων συνεχίζονται, ενώ την ίδια ώρα οι φοιτητικοί σύλλογοι προετοιμάζονται για δράσεις κατά των πειθαρχικών. Ταυτόχρονα, φουντώνουν και συντονίζονται οι αντιδράσεις της ακαδημαϊκής κοινότητας ενάντια στο ταξικό μέτρο των διαγραφών.

Όσον αφορά την ίδρυση των πρώτων μη κρατικών πανεπιστημίων, μετά από αποκαλύψεις για το φιάσκο με τις διαδικασίες αδειοδότησης, το πρώτο ίδρυμα που φαίνεται να «ανοίγει τις πόρτες» του είναι το παράρτημα του Πανεπιστημίου της Δευκωσίας. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει στην ιστοσελίδα του, «οι εγγραφές στο πρόγραμμα Νομικής έχουν αρχίσει και θα ολοκληρωθούν στις 5 Δεκεμβρίου». Το ίδιο πανεπιστήμιο, μάλιστα, το οποίο είναι άμεσα συνδεδεμένο με τον ιδιωτικό όμιλο Hellenic Healthcare Group (όπου υπάρχουν τα ιδιωτικά θεραπευτήρια Υγεία, Metropolitan κ.α.), έχει πάρει άδεια για λειτουργία και της πρώτης ιδιωτικής σχολής Ιατρικής. Αξίζει να σημειωθεί ότι το συγκεκριμένο παράρτημα είναι το μόνο του οποίου το πρόγραμμα σπουδών Νομικής εγκρίθηκε από την ΕΘΑΔΕ, αφού η ίδια Αρχή απέρριψε τις άλλες δύο αντίστοιχες αιτήσεις από τα πανεπιστήμια του Keele και του City.

Ερώτημα, λοιπόν, είναι τι θα γίνει με τα υπόλοιπα τμήματα των επίδοξων πανεπιστημίων (που ως τώρα λειτουργούν ως ιδιωτικά κολλέγια). Ο σχετικός νόμος προϋποθέτει λειτουργία τουλάχιστον τριών σχολών από κάθε ίδρυμα... Θα ληφθεί αυτό υπόψη ή θα παρακαμφθεί προς όφελος των κερδών κολλεγιαρχών που βαφτίζουν την μπίζνα... «εκπαίδευση»; Ειδική αναφορά αξίζει να γίνει και στο τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών του City, που μαζί με

Καζάνι που βράζει η τριτοβάθμια εκπαίδευση... Την ώρα που η λειτουργία των ιδιωτικών «πανεπιστημίων» εξελίσσεται σε κυβερνητικό φιάσκο, φοιτητικοί σύλλογοι και διοικητικοί υπάλληλοι συντονίζουν τον αγώνα τους κατά των πειθαρχικών και των διαγραφών.

αυτό της Νομικής αποτελούν μια ενιαία σχολή. Εδώ είναι απορίας άξιο τι σημαίνει στην πράξη το τμήμα αυτό και ποιο επιστημονικό αντικείμενο θα διδάσκεται. Εκτός αν όλες οι ανθρωπιστικές επιστήμες πρέπει, από εδώ και πέρα, να αντιμετωπίζονται ως κάτι ενιαίο. Στα παραπάνω έρχονται να προστεθούν νέες κινήσεις που αποκαλύπτουν την ανεπάρκεια των συγκεκριμένων ιδρυμάτων, αλλά και τον όγκο παρατυπιών που σημειώθηκαν για την fast-track αδειοδότηση τους.

Το «πανηγύρι» αυτό φέρνει συνεχείς αντιδράσεις και σε θεσμικό επίπεδο! Ήδη δύο καθηγητές του

ΕΚΠΑ προσέφυγαν στο ΣτΕ κατά της πιστοποίησης προγραμμάτων και των τεσσάρων ιδρυμάτων. Όπως υποστηρίζουν, οι πιστοποιήσεις είναι άκυρες, αφού στηρίζονται αντίστοιχα σε άκυρες άδειες των ιδιωτικών παραρτημάτων. Ακόμα, αμφισβητούν τη διαδικασία χορήγησης αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας, κατά την οποία τα ιδρύματα δεν είχαν καταθέσει ακόμα προγράμματα σπουδών ως όφειλαν. Προσθέτουν επίσης πως κατά παράβαση μιας σειράς άρθρων του νόμου 5094/2024, τα προγράμματα σπουδών των παραρτημάτων δεν έχουν αναγνωρισθεί επίσημα

Πανελλαδική μέρα δράσης κατά των διαγραφών στις 10 Δεκεμβρίου



Ελληνικό: Και άλλος νεκρός εργάτης

Την τελευταία του πνοή άφησε το Σάββατο 22/11, την ώρα που έφθανε στο σπίτι του γυρνώντας από την εργασία, ένας 52χρονος εργαζόμενος στο εργοτάξιο του Riviera Galleria στο Ελληνικό. Όπως καταγγέλλει το σωματείο, ο 52χρονος, ο οποίος εργαζόταν στη ΜΕΤΚΑ, ήταν ιδιαίτερα επιβαρυνμένος. «Είναι το αποτέλεσμα των συνεχών ημερών εργασίας, των 10ωρων και 12ωρων για να πιαστούν οι στόχοι [...] Έρχεται σε συνέχεια του ατυχήματος που είχαμε πριν δεκαπέντε μέρες πάλι στο ίδιο εργοτάξιο, που και αυτό είχε συμβεί Σάββατο μετά

από συνεχόμενες ημέρες εργασίας, όταν συνάδελφος έπεσε από την σκάλα που εργαζόταν και έσπασε τις φτέρνες του», τονίζει. «Η κατάσταση που επικρατεί στο Ελληνικό επιβεβαιώνει ότι η περίφημη “ανάπτυξη” και η “Αθηναϊκή Ριβιέρα” που διαφημίζουν κυβέρνηση και επιχειρηματικοί όμιλοι είναι βαμμένες στο αίμα των εργατών. Τα έργα-κολοσσοί χτίζονται πάνω σε εξάντληση, εντατικοποίηση και απουσία ουσιαστικών μέτρων προστασίας», σημειώνει η *Λέσχη Εργαζομένων και Νεολαίας Ελληνικού - Αργυρούπολης*.

από τα μητρικά τους ιδρύματα. Εκτός από τις παραπάνω καταγγελίες για παρατυπίες στις σχετικές διαδικασίες, επανέρχεται στην επιφάνεια το ζήτημα της απουσίας του απαραίτητου ελέγχου των εγκαταστάσεων των παραρτημάτων. Οι προσφυγές των πανεπιστημιακών καθηγητών αναμένεται να συζητηθούν στις 6 Φλεβάρη.

Την ίδια ώρα που εκτυλίσσεται το φιάσκο των ιδιωτικών «πανεπιστημίων», η κυβέρνηση συνεχίζει την επίθεση στα δημόσια ΑΕΙ. Οι πειθαρχικές διώξεις (και) εντός πανεπιστημίων συνεχίζονται! Στις 15-16 Δεκέμβρη έχουν κληθεί σε πειθαρχική ακρόαση οι συλληφθέντες/φθείςες της Αρχιτεκτονικής από τον - αντιδραστικό και φανατικά υπέρμαχο του επιχειρηματικού πανεπιστημίου - πρότανη του ΕΚΠΑ, Ιωάννη Χατζηγεωργίου. Μεταξύ των διωκόμενων είναι δύο μέλη της νΚΑ και πέντε μέλη της Attack στα ΑΕΙ. Πολιτικός στόχος είναι το διήμερο αυτό να συνοδευτεί από μαζικές, εξώστρεφες δράσεις κατά της αυταρχικοποίησης των ΑΕΙ. Το γεγονός πως μαχόμενες δυνάμεις του κινήματος προτείνουν αγωνιστικές αποφάσεις σε συνελεύσεις πριν την 6η Δεκέμβρη, βοηθάει προς αυτή την κατεύθυνση.

Ταυτόχρονα, στο προσκήνιο έρχονται κι οι επερχόμενες διαγραφές φοιτητών! Απ' ότι φαίνεται, όμως, το έργο της κυβέρνησης δε θα είναι τόσο εύκολο! Ήδη η Ομοσπονδία Διοικητικού Προσωπικού Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΟΔΤΠΕ), μετά από πρόταση του Δικτύου Διοικητικών (Παρεμβάσεις), έχει αποφασίσει να κηρύξει απεργία και αποχή από τη διαδικασία διαγραφής φοιτητών. Τη Δευτέρα 24 Νοέμβρη μάλιστα πραγματοποιήθηκε κοινός συντονισμός φοιτητικών συλλόγων και εργαζομένων του ΕΚΠΑ. Εκεί αναδείχθηκε η ανάγκη κοινού αγώνα φοιτητών και εργαζομένων στα πανεπιστήμια, ώστε να τεθούν στη πράξη αναχώματα στην αντιεκπαιδευτική πολιτική του υπουργείου. Ανάμεσα στις κινητοποιήσεις που αποφασίστηκαν, κεντρικό σταθμό αποτελεί η πανελλαδική μέρα δράσης κατά των διαγραφών στις 10 Δεκεμβρίου.



Μαφιόζικα ξεκαθαρίσματα...

Αναγκαζόμαστε ξανά να γράψουμε για θανάτους οπαδών... Και πώς να το αποφυγούμε όταν στη Σερβία 23χρονος γνωστός οπαδός της Παρτιζάν έπεσε νεκρός μέρα μεσημέρι στο κέντρο του Βελιγραδίου.

Ένοπλος τον κυνήγησε και αφού τον εγκλώβισε σε ένα στενάκι άνοιξε πυρ τουλάχιστον πέντε φορές από κοντινή απόσταση. Οπαδικό ή μαφιόζικο σκηνικό; Μήπως και τα δύο; Μήπως δεν μπορούμε, πλέον, να διακρίνουμε τις διαφορές; Σέρβικα ΜΜΕ αναφέρουν πως ο 23χρονος είχε πέσει στο παρελθόν θύμα ενέδρας οπαδών του Ερυθρού Αστέρα, ενώ πιθανότατα ήταν στόχος σχεδιασμένης δολοφονίας με εκρηκτικά, τα οποία εξερράγησαν κατά λάθος στα χέρια του εκτελεστή, σκοτώνοντάς τον. Δύο μέρες νωρίτερα, νεκρός από πυροβολισμό βρέθηκε ο αρχηγός των Red Devils της Μπενφίκα στην Πορτογαλία. Η αστυνομία ξεκαθάρισε πως πρόκειται για δολοφονία.

Τι ακριβώς έγινε στις δύο περιπτώσεις είναι δύσκολο να γνωρίζουμε. Στο μυαλό μας έρχεται η δολοφονία οργανωμένου οπαδού του ΟΣΦΠ το 2023 με σφαίρες στην Καλλιθέα, υπόθεση που δεν είχε οπαδικά κίνητρα. Μιλάμε άραγε για ξεκαθαρίσματα λογαριασμών της νύχτας ή για κλιμάκωση της οπαδικής βίας με μαφιόζικους όρους; Το σίγουρο είναι πως τα «σύνορα» μεταξύ «οπαδισμού» και σκληρών ποινικών μεθόδων έχουν αλλοιωθεί επικίνδυνα.

Δεν μπορεί να μιλάμε μόνο για «μίσος» απέναντι στον αντίπαλο ούτε για βεντέτες που φτάνουν στο απόγειο. Υπάρχει, πλέον, σαφής και επικίνδυνη συσχέτιση των οπαδικών στρατών με την οπλοφορία και την οπλοχρησία σε πολλές χώρες της Ευρώπης. Είτε οι μεγαλοπαράγοντες χρησιμοποιούν τους οπαδικούς στρατούς για αθέμιτες μπιζνες είτε η ηγεσία αυτών καταφέρνει να ανελιχθεί στην ιεραρχία της νύχτας. Το βέβαιο είναι πως παίζουν πολλά λεφτά και βαριά συμφέροντα στη μέση...

Με βάσει και τα τελευταία γεγονότα (αρχής γενομένης από τον αδικοχαμένο Μιχάλη Κατσουρή) οι επικίνδυνες αδελφοποιήσεις με Σέρβους και Κροάτες οπαδούς (ΟΣΦΠ με Ερυθρό Αστέρα, ΠΑΟΚ με Παρτιζάν, ΠΑΟ με Ντιναμό Ζάγκρεμπ) γίνονται ακόμα πιο επικίνδυνες!

Χρίστος Κρανάκης

ΕΚΛΟΓΕΣ ΔΣΑ

Ιωάννα Ρίζου

Να υψωθεί η φωνή των «αδυνάτων»

► Κριτική ψήφος στην Εναλλακτική Παρέμβαση, ζητούμενο οι επόμενοι αγώνες

Στις 30/11 και 1/12 ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών (ΔΣΑ), ο μεγαλύτερος επιστημονικός σύλλογος της χώρας, προχωράει σε αρχαιρεσίες σε μία ιδιαίτερα κρίσιμη καμπή για τη δικηγορία και τη δικαιοσύνη εν γένει, δεδομένου ότι την τελευταία περίπου δεκαετία το δικηγορικό επάγγελμα βρίσκεται σε κρίση καθώς προχωράει η βίαιη μισθοτοποίησή του χωρίς να γίνεται η παραμικρή προσπάθεια για την κατοχύρωση αξιοπρεπών συνθηκών για τους μισθωτούς δικηγόρους, αφού μέλη του συλλόγου είναι ταυτόχρονα εργοδότες και εργαζόμενοι.

Παράλληλα, δεν μπορεί να υπερασπιστεί τα δικαιώματα των αυτοαπασχολούμενων δικηγόρων, που αναλαμβάνουν ατομικά το βάρος της καθημερινής δικηγορικής εργασίας χωρίς υπαλλήλους, επιβαρυνόμενοι και με την αποπληρωμή ενός ενοικίου γραφείου, τις ασφαλιστικές εισφορές, τη βαριά φορολογία (βλ. τεκμαρτό εισόδημα) και το όλο και αυξανόμενο κόστος ζωής. Ο ΔΣΑ, άλλωστε, είναι ένας σύλλογος με βαθιά ταξικά χαρακτηριστικά τα οποία δύσκολα μπορούν να υπερκεραστούν, αφού και η ίδια η ηγεσία του στηρίζεται πάντα σε «προσωπικότητες» που περισσότερο αποκομίζουν ιδίον όφελος και συντάσσονται με τις κυβερνητικές πολιτικές, τους μεγαλοδικηγόρους και τους ιδιοκτήτες των μεγάλων δικηγορικών εταιρειών, παρά με τους «μικρούς» αυτοαπασχολούμενους, νέους και μισθωτούς δικηγόρους. Επιπλέον, δε λείπουν εντός του, οι πατριαρχικές αντιλήψεις, η έλλειψη φεμινιστικής σκοπιάς, η προ-

σέγγιση των ζητημάτων καθημερινότητας των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων αλλά και η προστασία της μητρότητας (εγκυμοσύνη, λοχεία κλπ) και της τεκνοθεσίας.

Αυτή λοιπόν η μερίδα δικηγόρων είναι που έχει κενό παρουσίας και εκπροσώπησης εντός του ΔΣΑ και πρέπει να εκπροσωπηθεί δυναμικά. Στην παρούσα φάση, η προεκλογική περίοδος διεξάγεται κάπως άνευρα για τους «αδύναμους». Η «παράταξη της κυβέρνησης» κατεβαίνει με τρία ψηφοδέλτια (!), ενώ άλλοι δεξιοί υποψήφιοι έχουν ήδη ανακοινώσει τη στήριξη της τελευταίας στο δεύτερο γύρο. Οι κεντρώοι αναζητούν συμμαχίες σε παλιούς και νέους (υποψήφιους) συμβούλους του ΔΣΑ, ενώ άλλοι ακολουθούν το «παραδοσιακό μοντέλο» ή στηρίζονται στις πελατειακές σχέσεις που έχουν χτίσει με τα χρόνια.

Η Εναλλακτική Παρέμβαση Δικηγόρων Αθήνας - Δικηγορική Ανατροπή προσπαθεί να βάλει κάποια προσκόμματα και φυσικά έχει δώσει ανά τα χρόνια σημαντικούς αγώνες στο πλαίσιο των δημοκρατικών και κοινωνικών δικαιωμάτων αλλά και ενάντια στην κρατική καταστολή και την αστυνομική αυθαιρεσία. Ωστόσο, λόγω της σύνθεσής της, αδυνατεί κάποιες φορές να ξεπεράσει παθογένειες του παρελθόντος και να υπερασπιστεί από κινηματική σκοπιά τα συμφέροντα των πληττόμενων συναδέλφων, αντιλαμβανόμενη τον ρόλο του δικηγόρου ως συλλειτουργού της δικαιοσύνης, φέροντας αυταπάτες περί δυνατότητας καλύτερης διαχείρισης των θεσμών, διαφάνειας, λογοδοσίας κ.ο.κ. Επίσης, η στάση που επέλεξε να

κρατήσει μετά τα γεγονότα του φετινού εορτασμού του Πολυτεχνείου, τα οποία έγιναν ευρέως γνωστά και οδήγησαν στη διατύπωση πρότασης για αναθεώρηση του πλαισίου του εορτασμού μελλοντικά από την πρυτανεία του ΕΜΠ, χωρίς την καταδίκη των πρακτικών της πολιτικής οργάνωσης της ΑΡΑΣ και της αποφασιστικής απεμπλοκής της από το ζήτημα, είναι μάλλον κατώτερη των περιστάσεων και δημιουργεί σοβαρές αντιφάσεις τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό της. Οδήγησε μάλιστα στον πολιτικό διαχωρισμό τριών υποψηφίων και στην παραίτησή τους από το ψηφοδέλτιο λίγες ημέρες πριν τις εκλογές, δημοσιεύοντας σχετική επιστολή.

Αυτά βεβαίως, δεν είναι στατικά, μέσα από ζωντανές διαδικασίες και εφόσον οι συνεδριάσεις της και η λειτουργία της βασιστούν πάνω σε δημοκρατικές διαδικασίες, θα μπορέσει ενδεχομένως να παίξει ένα ρόλο εντός του ΔΣΑ αλλά κυρίως στο πληττόμενο και μάχιμο κομμάτι των δικηγόρων, ώστε αυτοί να εμπλακούν ουσιαστικά και να ξεφύγουν από την απλή ψήφιση ενός ψηφοδέλτιου κάθε τέσσερα χρόνια.

Με την κριτική στήριξη του συνδυασμού σε αυτές τις εκλογές, στοίχημα παραμένει με τι όρους θα υπάρχει αγωνιστική φωνή μέσα στον σύλλογο την επόμενη μέρα, μάχη την οποία θα δώσουν τα μέλη της Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης, από την σκοπιά της υπεράσπισης των υλικών συμφερόντων της πληττόμενης πλειοψηφίας των συναδέλφων, των δημοκρατικών δικαιωμάτων και ελευθεριών απέναντι στην κρατική καταστολή και τον ολοκληρωτισμό.

ΒΟΛΟΣ

Μυρτώ Δραγανίου

Δυναμικό «όχι» στο LNG

Με χιλιάδες κόσμου έγινε την Κυριακή 23/11 στο λιμάνι του Βόλου η κινητοποίηση ενάντια στην εγκατάσταση πλωτής μονάδας LNG. Φοιτητικοί σύλλογοι, σωματεία, περιβαλλοντικές και πολιτικές οργανώσεις φώναξαν ενάντια στην πραγματοποίηση του έργου, που έρχεται να επιβαρύνει τη ζωή του κόσμου του Βόλου με σκοπό να δεθούν περαιτέρω οι συμφωνίες ελληνικού κεφαλαίου και τοπικών αρχών με τους ΗΠΑ-NATO και τις επιδιώξεις τους.

Το γεγονός ότι ο περιφερειάρχης Θεσσαλίας Δημήτρης Κουρέτας επιδιώκει να παίξει πρωτεύοντα ρόλο στην κουβέντα ενάντια στο LNG, ευρισκόμενος μάλιστα στην πρώτη γραμμή της πορείας, είναι

βαθιά υποκριτικό. Ανήκει σε εκείνους που άφησαν την ΑΓΕΤ-Lafarge να προχωράει ανενόχλητη την καύση σκουπιδιών, ενώ έχει βασική ευθύνη στο έγκλημα της Κάρλας, τα χιλιάδες νεκρά ψάρια στον Παγασητικό και την μηδαμινή αποκατάσταση των κατοίκων και των ζημιών από τις καταστροφικές πλημμύρες του 2023. Το τοπικό κράτος και οι εκπρόσωποι του είναι πυλώνες της μετατροπής της φύσης και των δημοσίων αγαθών σε επενδυτικές ευκαιρίες και δεν έχουν θέση στα κινήματα υπεράσπισης τους.

Η κατάσταση είναι ξεκάθαρη! Η επένδυση του LNG από τον εφοπλιστή Δραγνή και την Mediterranean Gas στον Παγασητικό υπόσχεται ακριβότερο φυ-

σικό αέριο, τεράστιες περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο οικοσύστημα του κόλπου με αντίστοιχο κίνδυνο για αναφλέξεις και δυστυχήματα. Ο λόγος είναι η βαθύτερη σύνδεση και ανάδειξη του Βόλου από την κυβέρνηση και το κράτος, μαζί με άλλες περιοχές, σε σταθμό που θα υπερασπιστεί τα σχέδια των ΗΠΑ-NATO-ΕΕ που προβλέπουν την υπεροχή του αμερικανικού LNG και την πολεμική προετοιμασία στο πλευρό τους. Δεν θα αφήσουμε την πόλη να θυσιάσει στον βωμό των επιχειρηματικών συμφερόντων! Μέσα από τις κινητοποιήσεις στέλνουμε μήνυμα ανυπακοής και ανατροπής των σχεδίων τους και αγώνα για ζωή, δουλειά, ειρήνη και ελευθερίες!

Αντιδραστικές αλλαγές στο πλαίσιο εορτασμού της εξέγερσης του Πολυτεχνείου προωθεί με απόφασή του το Συμβούλιο Ιδρύματος του ΕΜΠ, μετά από εισήγηση του πρύτανη Ιωάννη Χατζηγεωργίου, αξιοποιώντας τα φετινά θλιβερά γεγονότα.

«Το συμβούλιο του ΕΜΠ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και των νόμων της Ελληνικής Δημοκρατίας, θα πράξει ό,τι απαιτείται για την προστασία των μελών της κοινότητας του ΕΜΠ, όλων όσων επιθυμούν να συμμετέχουν στον εορτασμό αλλά και των εγκαταστάσεων του ιδρύματος. Με βάση τα ανωτέρω αποφασίζεται η αναθεώρηση του πλαισίου εορτασμού της εξέγερσης του Πολυτεχνείου, αρχής γενομένης από τον Νοέμβριο 2026, πάντα με σεβασμό στο μήνυμα και στον συμβολισμό της επετείου, με τρόπο που να μην προσβάλλεται η μνήμη των τιμωμένων και ταυτόχρονα να προστατεύεται η περιουσία και η εικόνα του ΕΜΠ», αναφέρει η εισήγηση, η οποία έγινε δεκτή με επτά θετικές ψήφους επί εννέα παρόντων σε σύνολο έντεκα μελών. Μεταξύ των μέτρων που εξετάζονται είναι η συνέχιση των μαθημάτων στις 15 και Νοεμβρίου.

Είναι σαφές ότι, παρότι η ανακοίνωση του Συμβουλίου γίνεται με επίκληση στον σεβασμό της ιστορικής μνήμης, αναμένεται να αποτελέσει άλλο ένα βήμα ένταξης της αστυνομοκρατίας και περιστολής της χρήσης του δημόσιου χώρου του πανεπιστημίου, άλλο ένα βήμα προς τον στόχο για έναν τριήμερο εορτασμό απονευρωμένο και αποστειρωμένο. Άλλωστε, ο πρύτανης Χατζηγεωργίου και οι συν αυτών έχουν δώσει ήδη αρκετά δείγματα γραφής των προθέσεων τους.

Εκτός όμως από τις δυνάμεις του συστήματος, πολύ συχνά ο τριήμερος εορτασμός δέχεται έναν εσωτερικό πόλεμο από δυνάμεις που φέρουν ιδιοκτησιακές λογικές, είτε λογικές αυτόκλητου εκφραστή του πνεύματος του Πολυτεχνείου. Στο φως των φετινών γεγονότων, Κομμουνιστική Απελευθέρωση και νΚΑ απευθύνουν προς κάθε αγωνιστική δύναμη που συμμετέχει

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

Πρόταση αρχών για τον εορτασμό κόντρα στα σχέδια Χατζηγεωργίου

► Από Κομμουνιστική Απελευθέρωση και νΚΑ



και στηρίζει το τριήμερο του Πολυτεχνείου την εξής πρόταση αρχών:

Ο ετήσιος εορτασμός του Πολυτεχνείου είναι τριήμερο αντεπίθεσης των απελευθερωτικών ιδεών και του μαζικού κινήματος. Ταυτόχρονα είναι και χώρος πολιτικής διαμαρτυρίας απέναντι στις κυβερνήσεις, το κεφάλαιο, τους εκπροσώπους του ιμπεριαλισμού και τους φορείς φασιστικών ιδεών. Αποτελεί ζωντανό χώρο πολιτικών ζυμώσεων, αναμέτρησης και αντιπαράθεσης ιδεών και σχεδίων, όχι όμως χώρο ανταγωνισμού με όρους βίας ή γραφειοκρατικής επιβολής. Στον τριήμερο εορτασμό οφείλει να βρίσκει χώρο παρουσίας και έκφρασης κάθε αγωνιστική δύναμη που τιμά το «Ψωμί - Παιδεία - Ελευθερία» του τότε αλλά και στο σήμερα. Στην κεντρική πύλη

του Πολυτεχνείου πρέπει να δεσπόζει το «Εξω οι ΗΠΑ - Εξω το ΝΑΤΟ» όπως τότε, χωρίς την προσθήκη κομματικών υπογραφών που αλλοιώνουν τα ιστορικά γεγονότα και μετατρέπουν ένα πάνδημο σύνθημα σε κομματική υπόθεση.

Στον κεντρικό χώρο τα γιγαντοπανό και τα τραπέζια πρέπει να απηχούν τις αποφάσεις φοιτητικών συλλόγων και εργατικών σωματείων (αυτών δηλαδή που σήκωσαν την εξέγερση του Νοέμβρη του '73 στα χέρια τους). Ξανά με χώρο έκφρασης για όλους/ες και χωρίς αποκλεισμούς.

Οι ανακοινώσεις που διαβάζονται από τα μεγάφωνα δεν μπορεί να μονοπωλούνται από ένα κόμμα αλλά να διασφαλίζονται η πρόσβαση όλων των φορέων, σωματείων, συλλογικοτήτων και οργανώσεων. Περιπτώσεις σαν τη φετινή όπου τα μεγά-

φωνα μετέδιδαν κατά 80% ανακοινώσεις του ΚΚΕ αποτελούν στοιχεία οργανωτικής επιβολής και μετατροπής του τριημέρου σε κομματική εκδήλωση.

Τα κτίρια πρέπει να είναι ανοιχτά για να υποδέχονται εκθέσεις, εκδηλώσεις, βιντεοπροβολές. Αυτό είναι κάτι που υπερβαίνει τις διαθέσεις του εκάστοτε πρυτανικού συμβουλίου. Φυσικά καμία οργάνωση ή ομάδα δεν μπορεί να καταλαμβάνει χώρους με τη βία, αποκλείοντας τους υπόλοιπους από τη χρήση τους. Πρόκειται επίσης για φαινόμενα οργανωτικής επιβολής.

Τέλος, η πρόσβαση και η κυκλοφορία στο Πολυτεχνείο κατά τη διάρκεια του τριημέρου οφείλει να είναι ελεύθερη και ασφαλής για τον καθένα και την καθεμία που επιθυμεί να τιμήσει την εξέγερση με τον τρόπο του/της. Λογικές στρατιωτικού τύπου απαγορεύσεων, αποκλεισμών και ειδικά πρακτικές βίας ανάμεσα σε τμήματα των αγωνιστικών δυνάμεων δεν έχουν θέση στο τριήμερο του Πολυτεχνείου και πρέπει να αντιμετωπίζονται σύσσωμη την καταδίκη των συμμετεχόντων.

«Ο τριήμερος εορτασμός πρέπει να οργανώνεται από τις αποφάσεις φοιτητικών συλλόγων, εργατικών σωματείων και τον συντονισμό τους. Οι πολιτικές οργανώσεις και συλλογικότητες οφείλουν συντονισμένα να συμβάλλουν ώστε να διασφαλίζονται οι συνθήκες που θα κρατήσουν τη φλόγα της αντιδικτατορικής εξέγερσης του Νοέμβρη του '73 ζωντανή!», καταλήγουν Κομμουνιστική Απελευθέρωση και νΚΑ.

ΠΑΤΡΑ

Επιτυχημένη εκδήλωση για το «εμείς» των νέων εξεγέρσεων

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 21/11 η κεντρική πολιτική εκδήλωση των οργανώσεων Πάτρας Κομμουνιστική Απελευθέρωση και νΚΑ στο ΤΕΕ με τίτλο «Απέναντι στη βαρβαρότητα του ολοκληρωτικού καπιταλισμού να χτίσουμε το «εμείς» των νέων εξεγέρσεων και επαναστάσεων». Βασικοί ομιλητές ήταν ο Παναγιώτης Μαυροειδής (μέλος ΠΕ της Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης) και ο Αλέξανδρος Σκλάβος (μέλος ΚΣ της νΚΑ).

Μπροστά στις συνεχείς πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις, οι δύο οργανώσεις επιδίωξαν να παρουσιάσουν τις θέσεις και την πολιτική πρόταση στον κόσμο του αγώνα και της Αριστεράς της πόλης. Οι τοποθετήσεις, τα ερωτήματα που τέθηκαν, τα υλικά των οργανώσεων που μοιράστηκαν συνέβαλαν σε αυτό τον σκοπό.

Από τις τοποθετήσεις και τη συζήτηση που ακολούθησε έγινε αναλυτική περιγραφή της βάραθρας πραγματικότητας των πολέμων, της φτώχειας και της εξαθλίωσης για τους λαούς καθώς και της αναγκαίας απάντησης σε όλα αυτά. Τα απαντώντα σκάνδαλα, οι ιδιωτικοποιήσεις, οι πόλεμοι και η εμπλοκή της χώρας μας σε αυτούς, το 13ωρο και το τσάκισμα κάθε εργασιακού δικαιώματος, διαμορφώνουν μία ασφυκτική κατάσταση για την εργατική τάξη της χώρας μας.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη συζήτηση για τις εξελίξεις στο πολιτικό σκηνικό και την Αριστερά, ενώ έγινε ειδική αναφορά στα ζητήματα της νεολαίας και της εκπαίδευσης. Παράλληλα, αναδείχθηκαν οι δυνατότητες της εποχής μας, με χαρακτηριστικά παραδείγματα αντίστασης και αγώνα διεθνώς αλλά και οι άμεσες μάχες που έχει να δώ-

σει η νεολαία στη χώρα μας τόσο στα πανεπιστήμια, όσο και εκτός αυτών.

Όπως προέκυψε από την πλούσια κουβέντα, απέναντι στην αστική αδιαλλαξία και επίθεση, απέναντι στην πολεμική οικονομία και τους πολέμους, στο τσάκισμα κάθε δικαιώματος μας, η απάντηση δεν μπορεί να είναι διαχείριση, αλλά η αντικαπιταλιστική ανατροπή με αγώνες για την επανάσταση και τον κομμουνισμό. Τέλος, έγινε σαφές ότι η εργατική τάξη μπορεί να ζήσει αλλιώς, με δουλειά, δικαιώματα, ελευθερία, ειρήνη.



Κομμουνιστική
Απελευθέρωση

Ημερίδα αφιερωμένη στον Ευτύχη Μπιτσάκη στις 14 Δεκέμβρη

Μια πλούσια ημερίδα αφιερωμένη στη ζωή και το έργο του Ευτύχη Μπιτσάκη διοργανώνει η Κομμουνιστική Απελευθέρωση τιμώντας τη μνήμη του μεγάλου μαρξιστή διανοητή. Η ημερίδα θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή 14 Δεκέμβρη στο Πάντειο Πανεπιστήμιο στο Αμφιθέατρο Σάκη Καραγιωργα 1.



Η ημερίδα θα περιλαμβάνει τέσσερα θεματικά τραπέζια, τα οποία επιδιώκουν να αναδείξουν όψεις της συνεισφοράς του Ευτύχη στην πολιτική, στην επιστήμη και στη φιλοσοφία, αλλά και να ανοίξουν ευρύτερα τη συζήτηση για τις αναγκαίες συγχρονες μαρξιστικές απαντήσεις της εποχής μας. Άλλωστε ο Ευτύχης όντας υπέρμαχος μιας λογικής δημιουργικής ανάπτυξης του μαρξισμού, υποστήριζε ότι το έργο των κλασικών αποτελεί την αφετηρία και τη βάση -κι επέμενε στην αναγκαία ανάκτηση του επιστημονικού κεκτημένου του μαρξισμού- αλλά δεν μπορεί, από μόνο του, να δώσει όλες τις απαντήσεις στα σημερινά ερωτήματα. Το καθήκον αυτό απαιτεί τη μελέτη και γνώση της νέας εποχής, τη διαλεκτική

ανάλυση της ιστορίας του κινήματος και την κριτική αποτίμηση της θεωρίας καθεαυτής, σε συνάρτηση με τους τρόπους εφαρμογής της και το αυτονόητο της δημιουργικής ανάπτυξης της.

Σε μια αντιστοιχία με το σήμερα, αυτή είναι η υποχρέωση που θέτει η συνεισφορά του Ευτύχη σε μια σύγχρονη προσπάθεια κομμουνιστικού προγράμματος και κόμματος. Τα έργα του Ευτύχη Μπιτσάκη αποτελούν πολύτιμη παρακαταθήκη, χωρίς παράλληλα να αποτελούν έτοιμη συνταγή για το σημερινό «Τι να κάνουμε». Επιβάλλεται όμως να αξιοποιηθούν, με την ανάπτυξη κρίσιμων πλευρών τους, ώστε να λειτουργήσουν ως γέφυρα του χθες με το σήμερα, να ενισχύσουν τα όπλα του κινήματος. Σε μια ιδιαίτερη εποχή, που από τη μια βιώνουμε την προ-

Τα έργα του Ευτύχη Μπιτσάκη αποτελούν πολύτιμη παρακαταθήκη, όχι όμως έτοιμη συνταγή για το σύγχρονο «Τι να κάνουμε»

ληπτική αντεπανάσταση του κεφαλαίου απέναντι στην εργατική τάξη και στους λαούς, μια πρωτοφανή επίθεση ενάντια στην εργασία, τη δημοκρατία, την ειρήνη και το περιβάλλον, και από την άλλη, τις νέες τάσεις εργατικής και νεολαιίστικης χειραφέτησης, την επιστροφή του «φαντάσματος» του κομμουνισμού που συγκινεί τους κολασμέ-

νους αυτού του κόσμου. Σε αυτές τις συνθήκες, η διαρκής διαμάχη υλισμού και ιδεαλισμού, ορθολογισμού και ανορθολογισμού οξύνεται στο έπακρο, στο πλαίσιο μάλιστα της πρωτοφανούς έκρηξης των δυνατοτήτων που γεννά η επιστήμη και διαστρέφει η καπιταλιστική ανάπτυξη.

Σε αυτή την πολύπλοκη και κρίσιμη διαπάλη, η αντεπίθεση ενός νέου κομμουνιστικού προγράμματος προϋποθέτει έναν νέο μαρξιστικό εργατικό διαφωτισμό που θα εξηγήσει, θα εμπνεύσει και θα εξοπλίσει σε ανώτερο βαθμό. Σε αυτή την υπόθεση, το έργο του Ευτύχη έχει ξεχωριστή σημασία καθώς όπως τονίζει και ο ίδιος οφείλουμε να γνωρίσουμε τον κόσμο, προκειμένου να τον αλλάξουμε. Η ημερίδα στις 14 Δεκεμβρίου, με το πυκνό της πρόγραμμα που θα διαρκέσει όλη την ημέρα, θα συμβάλλει σε αυτή την υπόθεση.

Η ημερίδα της Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης έχει τέσσερις θεματικές ενότητες συζητήσεων:

1^ο τραπέζι, 10 π.μ. - 12 μ.: Φιλοσοφία και επιστήμη. Η συμβολή του Ευτύχη στην σχέση φυσικών επιστημών και φιλοσοφίας.

2^ο τραπέζι, 12.30 μ.μ. - 2.30 μ.μ.: Για ένα κομμουνισμό του πεπερασμένου. Το περιβαλλοντικό ζήτημα μέσα από την ματιά του μαρξισμού.

3^ο τραπέζι, 4.30 μ.μ. - 6.30 μ.μ.: Είναι ο άνθρωπος εκ φύσεως εγωιστικό όν; Ανθρώπινη φύση και κομμουνιστική δυνατότητα.

4^ο τραπέζι, 7 μ.μ. - 9 μ.μ.: Προοπτικές του Μαρξισμού σήμερα. Ο μαχόμενος επαναστατικός μαρξισμός όπλο για την ερμηνεία και την αλλαγή του κόσμου.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΩΣΤΑ ΤΖΙΑΝΤΖΗ

Γιώργος Μαρκόπουλος | δημοσιογράφος στον Πύργο Ηλείας

«Τα μεγάλα έργα είναι τα ημιτελή»

Ο ΚΩΣΤΑΣ Τζιαντζής ήταν για μας κάτι μεγάλο. Αρχικά συνδέθηκε με τη ζωή μας από μακριά. Ήταν σαν ένας μεγάλος συνθέτης ή τραγουδιστής που ακούμε τα τραγούδια του, τα αγαπάγαμε, τα σιγοτραγουδούσαμε, είναι γνωστός σε μας, αλλά άγνωστοι εμείς σ' αυτόν.

Κάπως έτσι στην εφηβεία, τότε που όλα διαστέλλονται μέσα στο καμίνι των ιδεολογικών αναζητήσεων και των πολιτικών ανησυχιών... Τότε που η δίψα για μάθηση... Τότε που σαν μαγνήτης σε τραβούν «οι διαβασμένοι», οι «ψαγμένοι», «οι πολιτικοποιημένοι», συνδεθήκαμε (χωρίς να γνωριστούμε) με τον Κώστα Τζιαντζή.

Κατέβαινε ο Τζιαντζής στον Πύργο και άστραφτε η πλάση. Μαγεμένοι από τις αναλύσεις του, φεύγαμε από τις συγκεντρώσεις και τις ομιλίες του γεμάτοι. Ότι έλεγε το δέναμε κόμπο.

Μετά κύλησε ο καιρός και η ιστορία... και ο Τζιαντζής έγινε Κώστας. «Εφυγε» η

απόσταση. Εκ του σύνεγγυς πια, και μετά τις κομματικές συνελεύσεις, μεστές κουβέντες, ανοιχτά λόγια, προβληματισμοί.

Και κάποια στιγμή τα φέρνει καπάκι η ζωή. Κάποια πράγματα γίνονται κομμάτια... Ήταν η εποχή που ξεσκίσθηκαν σημαίες και ιδέες. Γκρεμίζουν το τείχος αλλά και τα κράτη που τα λέγαμε σοσιαλιστικά. Πάθαμε σοκ.

Το ΚΚΕ συμμετέχει στον Συνασπισμό της Αριστεράς και της Προόδου. Κάπου μεταξύ Κυβέρνησης Τζαννετάκη και 15^{ου} Φεστιβάλ της ΚΝΕ στο άλσος Βεύκου πρέπει να διαλέξεις με ποιους θα πας και ποιους θα αφήσεις...

Ο Κώστας ηγέτης του ΝΑΡ μιλάει στο Μέγαρο Λόγου και Τέχνης στην Πάτρα. Την ίδια ώρα, στο Πάνθεον μιλάει ο Νίκος Κωνσταντόπουλος κορυφαίο στέλεχος του ΣΥΝ. Πάω στο Πάνθεον.

Να μιλάει ο Κώστας λίγο πιο κει και να μην πάω; Πήγα στο τελείωμα. Καθίσαμε



κοντά στην έξοδο της αίθουσας...

«Παρ' ότι διαφωνεί με τις μονοεδρικές θα κάνει ότι αποφασίσει η πλειοψηφία είπε ο Κωνσταντόπουλος. Του λέω. Εσείς που φύγατε από το κόμμα γιατί δεν σεβαστήκατε την πλειοψηφία; Να συμφωνεί με την πλειοψηφία ένας "κεντρώος" πολιτικός και εμείς που μιλάμε για δημοκρατικό συγκεντρωτισμό...»

«- Αιρετικός είναι αυτός που χάνει

στη μάχη της πλειοψηφίας, ανεξαρτήτως αλήθειας. Δεν έχει άλλο μέτρο. Άλλωστε όπως δείχνει η ιστορία όλες τις επαναστάσεις τις οργάνωσαν πρωτοπόρες μειοψηφίες που ενέπνευσαν τις λαϊκές μάζες. Μια σπίθα αρκεί...»

Ήταν Νοέμβρης του 1989 ... Έναν άλλον Νοέμβρη εκείνον τον μεγάλο του 1973 «έγραψε λαμπρή ιστορία με τα παιδιά του Πολυτεχνείου».

Πάλι Νοέμβρη, αυτόν του 2011, ο Κώστας περνάει τον Αχέροντα. Πάνω στη σχεδία κοίταξε κατάματα τον μαύρο βαρκάρη. Τον γιό του Ερέβους και της Νύχτας... και αφού άφησε ως συνήθως εκείνο το μικρό παιγνιώδες χαμόγελο πριν μιλήσει, του λέει...

-«Ξέρεις ποια είναι η ουσία που κρύβει μέσα της η Αχερουσία;»

-«...»;

-«Όσο μικρό κι αν είναι το φως, νικά πάντα το σκοτάδι!».

Τάνια Τσιπούρα

Μάξιμο Φεστιβάλ Ανυπόταχτου Μαθητή



Με έντονο παλμό και μεγάλη συμμετοχή μαθητών από όλη την Αθήνα πραγματοποιήθηκε το 5^ο Φεστιβάλ του Ανυπόταχτου Μαθητή το Σάββατο 22 Νοεμβρίου, στέλνοντας ένα αποφασιστικό μήνυμα αγώνα και προβάλλοντας μια εναλλακτική πρόταση πολιτιστικής έκφρασης και ψυχαγωγίας, κόντρα στο κυρίαρχο ρεύμα. Το φεστιβάλ φιλοξενήθηκε στη Λέσχη Αναιρέσεις και περιλάμβανε workshop, συζητήσεις με πλούσιο πολιτικό περιεχόμενο, ενώ τα μαθητικά σχήματα Virelle, Xhmiko, Khassel, GTX και Athikto έκλεισαν τη βραδιά με μια δυναμική συναυλία.

Το φεστιβάλ ξεκίνησε με το workshop «From the river to the sea», με ομιλητές έναν μαθητή και τον Θοδωρή Μαγκλάρια, μέλος της ελληνικής αποστολής στο March to Gaza. Ο Θοδωρής Μαγκλάριας μίλησε για την εμπειρία του στο Κάιρο και τον αγώνα της αποστολής να προσεγγίσει τη Γάζα. Η κουβέντα επικεντρώθηκε στα πολιτικά συμπεράσματα σχετικά με τον αγώνα του παλαιστινιακού λαού, αναδεικνύοντας το ερώτημα «ποιο κίνημα μπορεί τελικά να είναι νικηφόρο και να κερδίσει πραγματικά μάχες», ειδικά τη σημερινή περίοδο που όλη η Ευρώπη και η Ελλάδα βρίσκονται σε φάση πολεμικής προετοιμασίας.

Στο δεύτερο workshop «Από την εξέγερση του Πολυτεχνείου μέχρι τους αγώνες του σήμερα», με ομιλητές μια μαθήτρια και τον Παύλο Αντωνόπουλο, αγωνιστή του Πολυτεχνείου, οι μαθητές συζητήσαν για την ιστορική εξέγερση, αντλώντας έμπνευση για τους αγώνες του σήμερα. Συζητήσαν για τον τρόπο οργάνωσης των παράνομων φοιτητικών οργανώσεων και τον ρόλο της Αριστεράς

στον εξεγερσιακό και εργατικό χαρακτήρα του Πολυτεχνείου. Αναδείχθηκαν ακόμα τα γεγονότα που οδήγησαν στην εξέγερση, από έναν αγωνιστή που τα έζησε, αλλά και η μεγάλη στήριξη του ελληνικού λαού.

Το φεστιβάλ ανέδειξε με τον πιο ζωντανό τρόπο πως ο δρόμος των μαθητών μπορεί να είναι βαθιά συλλογικός, κόντρα στη λογική της απομόνωσης, της ατομικότητας και του «ο καθένας για τον εαυτό του» που επιβάλλει το κυρίαρχο αφήγημα. Καλλιέργησαν μια γνήσια αίσθηση συντροφικότητας και απέδειξαν ότι όταν η νεολαία συλλογικοποιεί τις εμπειρίες και τις αγωνίες της, μπορεί να μετατρέψει τον προβληματισμό σε δύναμη και την αγωνία σε δράση. Αυτός ο δρόμος, ο συλλογικός και συντροφικός, είναι τελικά εκείνος που ανοίγει πραγματικές δυνατότητες αλλαγής.

Το φεστιβάλ του Ανυπόταχτου Μαθητή πραγματοποιήθηκε σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη περίοδο για την παιδεία, με χιλιάδες τμήματα στα σχολεία να κλείνουν, ενώ χιλιάδες εκπαιδευτικοί είναι άνεργοι. Η Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής (ΕΒΕ) και η Τράπεζα Θεμάτων συνεχίζουν να αποτελούν βάρβαροι ταξικοί κόφτες, με δεκάδες χιλιάδες μαθητές για ακόμη μια χρονιά να βρίσκονται εκτός πανεπιστημίου, και σαν να μην έφτανε αυτό ο πρωθυπουργός έκανε εξαγγελίες για το «Εθνικό Απολυτήριο» ως νέα προϋπόθεση για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ταυτόχρονα, η κυβέρνηση ίδρυσε τα «Δημόσια Ωνάσεια Σχολεία», δηλαδή τα σχολεία των χρημάτων του Ωνάση και της αριστείας.

Την ίδια στιγμή, με πρόσχημα την «αντιμετώπιση της σχολικής

Workshop,
πολιτικές
συζητήσεις
και μουσικές
από μαθητικά
σχήματα

βίας», το υπουργείο Παιδείας προωθεί τις μαζικές πολυήμερες αποβολές, ενώ ταυτόχρονα φέρνει την αξιολόγηση καθηγητών, χτυπώντας στην πραγματικότητα όσους αγωνίζονται.

Παράλληλα, τις τελευταίες εβδομάδες φασιστικές ομάδες ανέβασαν προκλητικά πανό για τον «Μύθο του Πολυτεχνείου» στο 1^ο ΕΠΑΛ Πετρούπολης και στο 2^ο ΓΕΛ Μεταμόρφωσης, ενώ «λέρωσαν» με τα ναζιστικά συνθήματα για τη Χρυσή Αυγή το 1^ο ΓΕΛ Περιστερίου. Απέδειξαν ξανά πως είναι δεκάνικια του συστήματος και βρίσκονται ενάντια στους αγώνες και τις εξεγέρσεις του λαού και της νεολαίας.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες ανανεώσαν το ραντεβού τους για τους αγώνες της επόμενης μέρας ενάντια στον φασισμό, την υποβάθμιση της παιδείας και την αυταρχική επίθεση της κυβέρνησης, με στόχο ένα σχολείο στο ύψος των αναγκών τους, που θα μορφώνει ολόπλευρα, θα απελευθερώνει τον άνθρωπο.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΚΠΑ

Διαφωνήσες
και εξέφρασες
άποψη; Κλήση
σε απολογία!

Ο τίτλος φαντάζει προκλητικός... Κι όμως δεν είναι! Στις 20 του Νοέμβρη, κατά τη διάρκεια επέμβασης που γινόταν στα πλαίσια του μαθήματος χειρουργικής στο τμήμα της Νοσηλευτικής στο ΕΚΠΑ, ο υπεύθυνος καθηγητής ρώτησε τους/τις φοιτητές/τριες που συνόδευε: «πώς σας φαίνονται οι σπουδές σας». Μερίδα εκείνων απάντησε αναδεικνύοντας τις σοβαρές ελλείψεις του νοσηλευτικού προσωπικού, αλλά και τη χρόνια διάλυση του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ) και πώς αυτή επηρεάζει όχι μόνο τους υγειονομικούς αλλά και τους ασθενείς. Δηλαδή, αυτά που συζητάει όλος ο κόσμος!

Ο καθηγητής - στα χνάρια του υπουργού Υγείας Άδωνι Γεωργιάδη - φαίνεται πως «αναστατώθηκε» από τις κριτικές απαντήσεις! Άρχισε, λοιπόν, να ρωτάει εμμονικά φοιτήτριες που πρωτοστάτησαν στο debate, αν ανήκουν σε κάποια φοιτητική παράταξη. Επίσης, θεώρησε πρόπον επαγγελματικά να παραθέσει μπροστά σε ασθενή ο οποίος χειρουργούνταν, τις ακροδεξιές απόψεις του περί «υπερβολικής ελευθερίας κι αναρχίας στην κοινωνία». Το ακόμα πιο εξοργιστικό, όμως, είναι πως την επόμενη μέρα οι φοιτήτριες, κλήθηκαν από την διεύθυνση της νοσηλευτικής υπηρεσίας, καθώς όπως τους ανέφεραν έγινε κάποιο παράπονο για κομματικές συζητήσεις, χωρίς φυσικά να δίνει συνέχεια στο συμβάν.

Είναι αδιανόητο, φοιτήτριες να καλούνται από τη νοσηλευτική υπηρεσία γιατί τόλμησαν να εκφράσουν τις πολιτικές τους απόψεις οι οποίες δεν συνάδουν με το κυρίαρχο αφήγημα και τις βλέψεις της κυβέρνησης και του συστήματος για την ιδιωτικοποίηση της υγείας. Όλα αυτά φυσικά και δεν είναι τυχαία, αν σκεφτεί κανείς το κλίμα που χτίζει η κυβέρνηση σε συνδικαλιστές/στρίες κι ευρύτερα σε εργαζόμενους και φοιτητές. Ξύλο αστυνομίας σε κινητοποίηση υγειονομικών στο Αττικό, διώξεις για αποχή σε εκπαιδευτικούς, πειθαρχικά σε φοιτητές!

Βασιλική Σταυριανουδάκη



«Τέχνη και Πόλεμος» στη Λέσχη Αναιρέσεις

ΜΕ ΜΙΑ πολύ ενδιαφέρουσα εκδήλωση συνεχίζεται το Σάββατο 29 Νοεμβρίου ο Αντιπολεμικός Νοέμβρης στη Λέσχη των Αναιρέσεων στην Αθήνα (Φερών 3, Βικτώρια). Συγκεκριμένα, στις 7.30

μ.μ. θα ξεκινήσει συζήτηση με τίτλο «Τέχνη και Πόλεμος - Η επίδραση της τέχνης στους πολέμους του 20^{ου} και του 21^{ου} αιώνα», με ομιλη(ρι)ές τις Αιμιλία Καραλή, Νεφέλη Γαλεράκη Στεργίου και τον Νίκο Καριώτη.

Στη Λέσχη θα «φιλοξενηθεί» και η πολύμορφη έκθεση Και ως τον ύστατο χτύπο της καρδιάς μου θα αντιστέκομαι, η

οποία εγκαινιάστηκε στις αρχές του μήνα στο πλαίσιο του Αντιπολεμικού Νοέμβρη, ενώ θα διατίθεται στο βιβλιοπωλείο και το 47^ο τεύχος του περιοδικού Αναιρέσεις με θέμα τον Πόλεμο και την Παλαιστίνη. Ο Αντιπολεμικός Νοέμβρης στην Αθήνα θα κλείσει την Κυριακή 7 Δεκεμβρίου με συζήτηση και μουσικό αφιέρωμα στο αντιδικτατορικό τραγούδι με τους Υπεραστικούς.

1939, 28 Μαρτίου •

Επικράτηση των εθνικιστών στον εμφύλιο. Ο Φράνκο στην εξουσία.

1973, 20 Δεκεμβρίου •

Δολοφονείται ο πρωθυπουργός Λουίς Καρέρο Μπλάνκο από την ΕΤΑ.

1975, 20 Νοεμβρίου •

Πεθαίνει ο Φράνκο. Διάδοχός του αναλαμβάνει ο βασιλιάς Χουάν Κάρλος.

1977, 23 Ιανουαρίου •

Η σφαγή της Ατότσα. Η Αποστολική Αντικομμουνιστική Συνεργασία (ΑΑΑ) δολοφονεί έξι κομμουνιστές στη Μαδρίτη.

1977, Απρίλιος •

Νομιμοποίηση του Κομμουνιστικού κόμματος Ισπανίας.

1977, 15 Ιουνίου •

Διεξάγονται οι πρώτες ελεύθερες εκλογές μετά τον Φεβρουάριο του 1936.

Μάκης Γεωργιάδης

Στις 20 Νοεμβρίου του 1975 πεθαίνει ο ισόβιος -όπως αποδείχτηκε- δικτάτορας της Ισπανίας, στρατηγός Φρανσίσκο Φράνκο, ο άνθρωπος που οικοδόμησε ένα από τα πιο στυγνά απολυταρχικά καθεστώτα στη σύγχρονη ιστορία της ευρωπαϊκής ηπείρου. Η μετάβαση προς ένα κοινοβουλευτικό πολίτευμα κάθε άλλο παρά δεδομένη εξέλιξη ήταν. Σε αντίθεση με την Πορτογαλία και την Ελλάδα, οι οποίες επίσης έβγαιναν εκείνη την περίοδο από δικτατορικά καθεστώτα, ακολουθήθηκε μια «υβριδική», ιδιαίτερη και χρονοβόρος διαδικασία, η οποία εν πολλοίς περιείχε ως στυλοβάτες της μετάβασης και ανθρώπους του φρανκικού καθεστώτος.

Η «βελούδινη» και «θωρακισμένη» μετάβαση από τη δικτατορία του Φράνκο



Στα χρόνια που ακολούθησαν χιλιάδες εκτοπίστηκαν, εκτελέστηκαν, βασανίστηκαν ή απλώς εξαφανίστηκαν. Η χώρα ακολούθησε μια πορεία απομονωτισμού και αυτάρκειας η οποία την οδήγησε με ακόμη καταστροφικότερα αποτελέσματα στα σαγόνια των παραδοσιακών φεουδαρχικών οικογενειών και της καθολικής εκκλησίας η οποία ανέλαβε τον ρόλο εθνικού παιδαγωγού και επωμίστηκε εκτός από τη σωτηρία των ψυχών και την εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες. Η Ισπανία επανήλθε στους κόλπους του ΟΗΕ το 1955, ενώ οι επενδύσεις και το άνοιγμα στις αγορές, κυρίως την αμερικανική, μεσοπρόθεσμα θα οδηγούσαν στην αναδιάρθρωση του κοινωνικού ιστού και την ανάδυση νέων δυνάμεων οι οποίες ασφαλώς θα παίξουν

ρόλο και στην ισπανική μεταπολίτευση.

Από τη δεκαετία του '50 ο Φράνκο θα χρίσει διάδοχό του τον τότε πρίγκηπα Χουάν Κάρλος και θα αναλάβει να τον καθοδηγήσει καταλλήλως. Η οικονομική ανάπτυξη της δεκαετίας του '60 θα φέρει μια εσωτερική αναταραχή καθώς και μεν η Ισπανία θα παραμείνει μια από τις φτωχότερες, απομονωμένες και συγκεντρωτικές χώρες της Ευρώπης, αλλά φιλελεύθερες τάσεις θα αρχίσουν να αναπτύσσονται τόσο εντός του στρατού, αλλά και σε μερίδα της Εκκλησίας. Παρά το γεγονός ότι όλα τα κόμματα έχουν απαγορευτεί, υπάρχουν δειλά πολιτικά σκιρτήματα, σποραδικές απεργίες και φυσικά η εμφάνιση βίαιων αυτονομιστικών ομάδων.

Το 1969 η υγεία του δικτάτορα κλονίζεται και αναγκάζεται να αποκε-

ντρώσει τις αρμοδιότητές του ορίζοντας νέους πρωθυπουργούς. Ο Λουίς Καρέρο Μπλάνκο ο οποίος θα αναλάβει τον Ιούνιο του 1973, θα δολοφονηθεί τον Δεκέμβριο από την βασκική ΕΤΑ και οι τριγμοί του καθεστώτος θα αρχίσουν να γίνονται πιο αντιληπτοί. Στην πραγματικότητα ο Φράνκο είχε την φιλοδοξία ο διάδοχός του να συνεχίσει από εκεί που είχε μείνει αυτός.

Μετά τον θάνατο όμως του δικτάτορα, ο Χουάν Κάρλος δεν ακολούθησε ακριβώς αυτή την πορεία. Ενστερνίστηκε τη φιλελευθεροποίηση του καθεστώτος και τη μετάβαση σε μια συνταγματική μοναρχία, παρά το γεγονός ότι τα πρόσωπα που ηγήθηκαν της συνταγματικής μεταρρύθμισης και του ξηλώματος του φρανκικού εποικοδομήματος είχαν υπάρξει συνεργάτες του. Η διαδικασία αυτής της συνταγματικής μετάβασης και οι πρώτες εκλογές πήραν σχεδόν δύο χρόνια μέχρι να πραγματοποιηθούν. Οι πρώτες ελεύθερες εκλογές έγιναν τον Ιούνιο του 1977 και πρώτο αναδείχτηκε το κόμμα της Ένωσης Δημοκρατικού Κέντρου του Αδόλφο Σοάρες και δεύτερο το Σοσιαλιστικό Κόμμα με ηγέτη τον Φίλιπε Γκονζάλες ενώ νωρίτερα, τον Απρίλιο, είχε νομιμοποιηθεί και το Κομμουνιστικό Κόμμα Ισπανίας με ηγέτη τον Σαντιάγο Καρίγιο το οποίο κατέλαβε την τρίτη θέση. Κι όλα αυτά παρά το γεγονός ότι η κρατική και παρακρατική τρομοκρατία ήταν παρούσα καθ' όλη την διάρκεια αυτής της μετάβασης με ποικίλες φασιστικές οργανώσεις να εκτελούν εν ψυχρώ κομμουνιστές, εργάτες και κάθε αντιστεκόμενο όπως τους αυτονομιστές.

Για πολλά χρόνια ωστόσο, το σύγχρονο ισπανικό κράτος και οι κυβερνήσεις που προέκυψαν, ακολούθησαν μια πολιτική λήθης. Γενιές ολόκληρες μεγάλωσαν χωρίς ουσιαστικά να γνωρίζουν όχι μόνο για τον εμφύλιο του 1936-1939, αλλά και για την περίοδο της δικτατορίας. Κάποιες αποσπασματικές προσπάθειες, όπως η απομάκρυνση των λειψάνων του δικτάτορα από το μαυσωλείο του στην Κουιάδα των Πεσόντων ή η αποκαθάλωση των συμβόλων του φρανκισμού από δημόσιους χώρους που ξεκίνησαν το 2007 υπό κυβερνήσεων των Σοσιαλιστών, έχουν ανοίξει έναν κύκλο συζητήσεων και αναζήτησης της ιστορικής αλήθειας, αλλά όλα αυτά απέχουν πολύ ακόμη από την δικαίωση των θυμάτων και την αποκατάσταση των οικογενειών και κυρίως της σκληρής αλήθειας, Η δε πολιτική της λήθης και η συνακόλουθη εμμονή της Δεξιάς, κυρίως, σε ρητορικές και σχήματα του παρελθόντος ευνοούν στη νέα εποχή την ανάπτυξη των νεοφασιστικών τάσεων και την δυναμική επανεμφάνιση των νοσταλγών του Φράνκο με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα το κόμμα VOX. Η άγνοια και αποσιώπηση των ιστορικών γεγονότων αποτελούν θανάσιμο κίνδυνο όχι μόνο για την Ισπανία, καθώς ανάλογες απόπειρες βιώνουμε και στη χώρα μας, αν και το ζήτημα της αναθεώρησης της ιστορίας είναι μάλλον το πιο ακανθώδες θέμα.

Πολλά από τα άτομα που ηγήθηκαν του περάσματος στο νέο καθεστώς ήταν συνεργάτες του φρανκισμού

Γιάννης Φραγκούλης

Η νέα ταινία του Γιάννη Οικονομίδη (*Σπιρτόκουτο*) είναι ένα δυνατό δράμα και παράλληλα ένα οξυδερκές πολιτικό και κοινωνικό σχόλιο

Σπασμένη φλέβα: Εκεί που το όνειρο πεθαίνει

Ενας επιχειρηματίας, ο Θωμάς, είναι πνιγμένος στα χρέη. Ανάμεσα σε άλλους, χρωστά στον τοκογλύφο που έχει γδάρει όλη την Αθήνα. Κινδυνεύει να χάσει το σπίτι του. Ψάχνει να βρει λεφτά. Του λείπουν περίπου 40 χιλιάδικα και ύστατη λύση είναι να κλέψει τον γιο του. Αυτό όμως δεν θα εξελιχθεί όπως ο Θωμάς και οι συνεργάτες του έχουν σχεδιάσει. Εκεί που όλα είναι καλά, πόσο αυτό απέχει από την ολική καταστροφή;

Στις ταινίες του Γιάννη Οικονομίδη είχαμε συνηθίσει να βλέπουμε και να ακούμε τη βία μεταξύ των ανθρώπων. Αυτό το συναντάμε και σε αυτή την ταινία, όμως ο σκηνοθέτης και συν-σεναριογράφος με τον Βαγγέλη Μουρίκη οδηγούν την αφήγηση στο πολιτικό πεδίο, με έμμεσο τρόπο.

Στην ταινία βλέπουμε τον Θωμά να είναι πιεσμένος από τους ανθρώπους, που αρνούνται να τον βοηθήσουν, και από την οικογένειά του. Υπάρχουν στιγμές που ακούει με σκυμμένο το κεφάλι και κάποιες άλλες που βγαίνει έξω από τον εαυτό του, με ελεγχόμενες σχετικά εκρήξεις. Η ταινία θέτει τα εξής θέματα αφήνοντας τον θεατή να τα αναζητήσει, σε δεύτερο χρόνο, ψάχνοντας στον δικό του κόσμο, αφού το τέλος της ταινίας μένει ανοικτό.

Το πρώτο θέμα είναι η ατομική ευθύνη. Τι έχουμε κάνει έτσι ώστε να φτάσουμε στα αδιέξοδα που στραγγαλίζουν τον ψυχικό μας κόσμο, αυτά που ο καθένας έχει κάνει και έχει καταστρέψει τη ζωή του. Το δεύτερο θέμα είναι η αλληλεγγύη που, λογικά, θα έπρεπε να υπήρχε μέσα στην κοινωνία. Στην ταινία όμως βλέπουμε ότι ο κοινωνικός ιστός είναι κατακερματισμένος. Ο άνθρωπος είναι μόνος του και βρίσκεται σε ένα σταυροδρόμι: θα αντιμετωπίσει τη μαφία των το-



κογλύφων ή θα εγκληματήσει; Εκεί, όμως, προκύπτει το τρίτο θέμα που είναι το κράτος και πώς αυτό κανονίζει τη ζωή σε αυτή την κοινωνία;

Η ταινία μάς δίνει στοιχεία που τείνουν στο ότι «δεν την κανονίζει». Αντίθετα, οι τράπεζες λειτουργούν σαν ένα διπλανό μαγαζάκι από τον μαφιόζο. Οι νόμοι είναι τέτοιοι που βιάζουν τον άνθρωπο αναγκάζοντάς τον να παίρνει τραγικές αποφάσεις που αργότερα θα μετανιώσει. Η ταινία δείχνει ότι η φιλοσοφία που διέπει τη λογική για τη συνοχή της κοινωνίας δεν έχει να κάνει καθόλου με τα διδάγματα της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας.

Και έρχεται το τέταρτο ερώτη-

Ο έντονος ρυθμός
κρατά το στομάχι
του θεατή
σφιγμένο μέχρι
το τέλος

“

μα: Αυτή η κοινωνία προς τα πού κατευθύνεται; Προς την ολική καταστροφή, είναι η απάντηση που βγαίνει από τις αφηγηματικές δομές της ταινίας. Οι πολύ καλές ερμηνείες από όλους τους ηθοποιούς, ειδικά από την Μαρία Κεχαγιόγλου, την Μπέτυ Αρβανίτη, για να βάζουμε πρώτα τις γυναίκες, τον Βασίλη Μπισμπίκη, τον Στάθη Σταμουλακάτο και τον Γιάννη Αναστασάκη, μας διευκολύνουν να κατανοήσουμε το φιλικό κείμενο. Ο έντονος ρυθμός, η βροχή των θεμάτων που παρουσιάζονται στον θεατή κρατούν το στομάχι του σφιγμένο μέχρι το τέλος. Στην κυριολεξία βιώνει την απάνθρωπη ζωή σε μια απάνθρωπη κοινωνία που πρέπει να αλλάξει.



ΣΙΝΕΜΑ

Καμιά άλλη επιλογή

► Το «Τσεκούρι»
του Παρκ Τσαν-Γουκ

Ο καπιταλισμός έχει πάρει για τα καλά το τσεκούρι του και κόβει τους εργαζόμενους, αλλά αυτοί ζουν στις νευρώσεις τους και τσεκουρώνουν τους διπλανούς τους, μεταφέροντας τον ανταγωνισμό μεταξύ τους. Ένα εργασιακό ΤΙΝΑ που δεν αφήνει καμιά άλλη επιλογή. Το 2005 ο Κώστας Γαβράς μετέφερε με τη δυνατή ταινία *Τσεκούρι* το αιχμηρό πολιτικό μυθιστόρημα του Ντόναλντ Γουέστλινκ *The Ax* (1997). Είκοσι χρόνια μετά, ο Παρκ Τσαν-Γουκ (*Old Boy*, *Η Υπηρετριά*) μεταφέρει το στόρι στη Νότια Κορέα, εμπλουτίζοντας τον μύθο και δίνοντας μας μια μαύρη κωμωδία, με έντονα στοιχεία θρίλερ και μιας υποδόριας κριτικής στον καπιταλισμό και στα υποκριτικά και αγοραία ήθη που έχει αναπτύξει (χαρακτηριστικό: Δεχόμενη ένα δώρο μια γυναίκα λέει πόσο πολύ θα κόστισε κι όχι πόσο ωραίο είναι...)

Ο Γιο Μαν-Σου (πολύ καλός ο Λι Μπιούνγκ-Χουν) απολύεται από τους νέους αμερικανούς ιδιοκτήτες της χαρτοβιομηχανίας, όπου ήταν στέλεχος και δούλεψε 25 χρόνια. Η επιλογή μιας βιομηχανίας χάρτου είναι ένα οικολογικό σχόλιο –πολύ περισσότερο που ο Μαν-Σου είναι λάτρης των φυτών-, αλλά και μια αναφορά στην τεχνολογική και καπιταλιστική αναδιάρθρωση (με αναλώσιμους ανθρώπους), που διαπερνά όλη την ταινία. Καθώς ο (πολυτελής) κόσμος του πρώην στελέχους καταρρέει και οι προσπάθειες ανεύρεσης εργασίας μένουν άκαρπες βάζει σκοπό να βρει μια θέση εργασίας «καθαρίζοντας» τους ανταγωνιστές του. Με γκροτέσκο όσο και δραματικό τρόπο υλοποιεί το πλάνο του, σε καλοδουλεμένες σκηνές μαύρου χιούμορ, πάνω στην ανθρώπινη κατάσταση της απελπισίας και της ανταγωνιστικής αγριότητας. Εντυπωσιακό το τέλος της ταινίας, μια δυστοπία αυτοματισμού καταστροφής της εργασίας και του περιβάλλοντος.

Θεατρική Παράσταση: Η εργασιακή ζούγκλα της Κουζίνας

Το εμβληματικό έργο του Άρνολντ Γουέσκερ *Η κουζίνα*, ένα από τα πιο χαρακτηριστικά δείγματα του σύγχρονου βρετανικού θεάτρου, ανεβαίνει στο Θέατρο Κιβωτός. Ο Γιώργος Κουτλής σκηνοθετεί μια ομάδα 14 ηθοποιών και μουσικών, με τον Μιχάλη Σαράντη στον κεντρικό ρόλο. Γραμμένο το 1956, το έργο παραμένει επίκαιρο όσο ποτέ, φωτίζοντας με κυνισμό και ευαισθησία το υπαρξια-

κό αδιέξοδο των ανθρώπων, στην παγκόσμια εργασιακή ζούγκλα. Η δράση εκτυλίσσεται στα σπλάχνα ενός πολυσύχναστου εστιατορίου κατά τη διάρκεια μιας ακόμα εξαντλητικής ημέρας. Μάγειρες από διαφορετικές χώρες δουλεύουν αδιάκοπα σ' αυτό το καζάνι που βράζει για να εξυπηρετήσουν έναν ατελείωτο όγκο παραγγελιών. Πρόκειται για μια παράσταση-κραυγή για τον κατακερματισμένο άνθρωπο του

μόχθου και του σήμερα. Μια πολιτική αλληγορία για το πώς η πίεση για παραγωγικότητα αποκτηνώνει την ίδια τη ζωή. Ένα δυναμικό σύνολο ηθοποιών και μουσικών ζωντανεύει με ρυθμό, ένταση και σαρκασμό το ασφυκτικό σύμπαν της σύγχρονης καπιταλιστικής κουζίνας. Στο θέατρο Κιβωτός, Τετάρτη και Κυριακή στις 8 μ.μ., Πέμπτη και Παρασκευή στις 9 μ.μ. Σάββατο στις 6 μ.μ. και στις 9 μ.μ.

COP30

Κωστής Ζαχαρόπουλος

Το κεφάλαιο κάνει ευκαιρία την κλιματική κρίση

► Η σύνοδος κατέληξε μόνο για τη χρηματοδότηση, δηλαδή για μπιζνές προσαρμογής στο νέο κλίμα

Η παγκόσμια σύνοδος για το κλίμα COP30, η οποία πραγματοποιήθηκε στη βραζιλιάνικη πόλη Μπελέμ στον Αμαζόνιο, ολοκληρώθηκε στις 21 Νοεμβρίου μετά από 11 και πλέον ημέρες διαπραγματεύσεων. Παρά την επιδείνωση της κλιματικής κρίσης, ωστόσο, οι όποιες προσδοκίες υπήρχαν, έπεσαν για μία ακόμα φορά στο κενό.

Οι μεγαλοπρεπείς χαρακτηρισμοί εκ μέρους της προεδρεύουσας χώρας, Βραζιλίας, για μία «σύνοδο της πράξης και της αλήθειας» και το βήμα που δόθηκε θα δινόνταν στους αυτόχθονες πληθυσμούς του πολυπαθούς Αμαζονίου αλλά και άλλων περιοχών-κλειδιά για την αντιμετώπιση του προβλήματος κατάφεραν να «φουσκώσουν» τον ενθουσιασμό γύρω από το COP30. Ωστόσο, η πραγματικότητα ήρθε να προσγειώσει βίαια κάθε ελπίδα. Το τελικό κείμενο, το οποίο στο όνομα μιας οικουμενικής συμφωνίας δεν αναφέρει τίποτα για τα ορυκτά καύσιμα, το γεωπολιτικό παιχνίδι που διεξήχθη στην σύνοδο, καθώς και η απόλυτη συμμόρφωση στους νόμους της καπιταλιστικής αγοράς καθιστούν το COP30 μάλλον μία πλήρη αποτυχία και το μέλλον της ετήσιας συνόδου σχετικά αβέβαιο.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός πως κατά την διάρκεια των εργασιών παρουσιάστηκαν τρεις διαφορετικοί οδικοί χάρτες εκ των οποίων μόλις ο ένας κατάφερε να διεισδύσει στην τελική διακήρυξη. Ο πρώτος αφορούσε την

πορεία προς την εξάλειψη ορυκτών καυσίμων και παρουσιάστηκε από μία ομάδα 90 σχεδόν χωρών. Σημειωτέον πως το σχέδιο δεν περιέγραφε κάποια συγκεκριμένα βήματα, αλλά περισσότερο τα «βήματα προς τα βήματα». Ακόμα και αυτό το μινιμαλιστικό κείμενο δεν στηρίχθηκε από τα μεγάλα ονόματα στην παραγωγή ορυκτών καυσίμων, όπως η Σαουδική Αραβία και η Ρωσία, ούτε από χώρες όπως η Κίνα και η Ινδία. Αξίζει, βέβαια, να αναρωτηθεί κανείς, πόσο σοβαρά το πήραν οι 90 χώρες που το κατέθεσαν, καθώς ανάμεσα τους βρίσκεται και η Ελλάδα, που τις ίδιες μέρες υπέγραφε τη δημιουργία του κάθετου αγωγού και εξορύξεις στο Ιόνιο. Αντίστοιχη μοίρα είχε και το σχέδιο βημάτων για την προστασία των δασών από την αποψίλωση, το οποίο επίσης κατατέθηκε από δεκάδες χώρες και απορρίφθηκε από μία μικρή ομάδα ισχυρών κρατών. Έτσι τελικά, στα πιο «καυτά» ζητήματα τα μεγάλα κέντρα του καπιταλισμού της Ανατολής και του Νότου άσκησαν άτυπα βέτο. Συνυπολογίζοντας την απουσία των ΗΠΑ είναι φανερό, πως η κλιματική καταστροφή δεν συγκινεί κανέναν κεφα-

λαιοκράτη. Αντιθέτως, όταν υπάρχει περίπτωση μείωσης των κερδών, εξαφανίζεται όποια σκέψη για προστασία της φύσης.

Ο οδικός χάρτης που βρήκε θέση στο τελικό κείμενο είναι ίσως ο πιο αμφίσημος εκ των τριών και αφορά την κλιματική χρηματοδότηση. Το εν λόγω μέσο είναι ένας μηχανισμός των Ηνωμένων Εθνών, ώστε να χρηματοδοτούνται έργα αντιμετώπισης και πρόληψης της κλιματικής αλλαγής στις φτωχότερες χώρες και κάθε χρόνο ορίζεται ένας οικονομικός στόχος. Φέτος τέθηκε ο στόχος των 300 δισεκατομμυρίων δολαρίων ανά έτος, ενώ πολύ θολά θίχτηκε η ανάγκη για 1,3 τρισεκατομμύρια δολάρια ανά έτος σε βάθος δεκαετίας. Τα ποσά φαντάζουν επαρκή, αλλά πρόσφατη έκθεση της Πρωτοβουλίας για Κλιματική Πολιτική (Climate Policy Initiative) σχετικά με την Κλιματική Χρηματοδότηση τοποθετεί το προβλεπόμενο ετήσιο κόστος για τον στόχο των 1,5°C στην τάξη των επτά τρισεκατομμυρίων δολαρίων για το παραπάνω χρονικό διάστημα. Επίσης, η διακήρυξη του Μπελέμ δίνει πρωτοφανή έμφαση στην ανάγκη έργων προσαρμογής στην κλιματική

αλλαγή έναντι έργων πρόληψης που μονοπωλούσαν το επενδυτικό τοπίο. Το κεφάλαιο, λοιπόν, συνεχίζει την ανάπτυξη του στο όνομα της προστασίας της Φύσης με μία στροφή, ωστόσο, περισσότερο στην προσαρμογή στην νέα πραγματικότητα των συστημάτων πλημμυρών, πυρκαγιών, απώλειας βιοποικιλότητας και καύσωνα.

Το COP30 εγείρει πολλά ερωτήματα. Βασικό είναι αν τελικά υπάρχει νόημα σε μία σύνοδο μεταξύ χωρών που διαφωνούν ακόμα και στο αν το πρόβλημα είναι υπαρκτό ή όχι. Οι διακηρύξεις μπορεί να αποτελούν μία αστική γεωπολιτική καρικατούρα αλλά οι λαοί του κόσμου βιώνουν κάθε μέρα την έκταση του προβλήματος. Είναι, λοιπόν, ζωτικής σημασίας να αναδειχθεί το ταξικό πρόσημο της κλιματικής κρίσης. Οποιαδήποτε κίνηση δεν βάζει το περιβάλλον και τον άνθρωπο πάνω από την κερδοφορία των «από πάνω», οποιαδήποτε πολιτική δεν βάζει το κεφάλαιο να πληρώσει την κρίση που δημιουργήσει τελικά αναπαράγει ένα μοτίβο επιδείνωσης του προβλήματος και συνόδων καταδικασμένων σε αοριστίες και μερικότητες.

Γουινέα-Μπισάου

► Νέο πραξικόπημα

Η Αφρική αναζητεί πυξίδα



Η Γουινέα-Μπισάου ήταν, αυτή την εβδομάδα, το επίκεντρο του ένατου πραξικοπήματος που σημειώνεται μέσα σε πέντε χρόνια στην κεντρική και δυτική Αφρική και έρχεται να αποδείξει ξανά το ταραγμένο και οργισμένο κλίμα που επικρατεί στις κοινωνίες και τις περισσότερες χώρες της περιοχής. Ειδικά στη Γουινέα-Μπισάου, που κέρδισε την ανεξαρτησία της από την πορτογαλική αποικιοκρατία μόλις το 1973, παρόμοια σκηνικά είναι μάλλον συνηθισμένα, καθώς οι ανατροπές κυβερνήσεων και καθεστώτων είναι συχνές από τότε. Χωρίς, ωστόσο,

να έχει υπάρξει φορά που τα νέα «αφεντικά» της να έχουν δώσει λύσεις στη φτώχεια και τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζει η πλειοψηφία των 2 εκατομμυρίων περίπου κατοίκων, που είναι αναγκασμένη να τα βγάζει πέρα με μέσο πραγματικό εισόδημα 3.000 δολαρίων ετησίως.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, όπως και στις άλλες περιπτώσεις αφρικανικών κρατών που έχουν γνωρίσει πραξικοπήματα το τελευταίο διάστημα, δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι οι πρωταγωνιστές των εξελίξεων είναι στελέχη του στρατού. Κι αυτό διότι πρόκειται, ουσιαστικά, για τη μοναδική συγκροτημένη και διαχρονικά ισχυρή δομή που υπάρχει διαχρονικά στις χώρες που λεηλατήθηκαν

συστηματικά στα χρόνια της αποικιοκρατίας, ενώ ακόμη και όταν κατάφεραν να την αποτινάξουν παρέμεναν κατεστραμμένες και κατακερματισμένες ανάμεσα σε φυλάρχους, συμμορίες και ξένες εταιρείες που συνέχιζαν να τις εκμεταλλεύονται. Η εικόνα αυτή είναι που τις καθιστά ευάλωτες και στην ξένη επιδρομή και στις συγκρούσεις ανάμεσα στις ιμπεριαλιστικές δυνάμεις της εποχής μας – με τα σύγχρονα απελευθερωτικά κινήματα που έχουν ξεπηδήσει να μην καταφέρνουν, παρά τα ελπιδοφόρα στοιχεία που έχουν στη φυσιογνωμία και τη δράση τους, να ξεφύγουν από τον γενικό και διαχρονικό κανόνα.

Γιώργος Παυλόπουλος

Ουκρανία

Γιώργος Παυλόπουλος

Από την πρόταση των 28 σημείων του Τραμπ ως την αντιπρόταση της ΕΕ και το σχέδιο των 19 (;) σημείων που επέβαλαν οι Αμερικανοί στο Κίεβο και έχουν στείλει στη Μόσχα. ΕΝΤΕΙΝΕΤΑΙ το διπλωματικό «παζάρι» τη στιγμή που ο πόλεμος στην Ουκρανία εξακολουθεί να μαίνεται, δίνοντας συνέχεια και στο αιματοκύλισμα.

Εξαιρετικά πυκνή σε εξελίξεις ήταν η εβδομάδα που πέρασε γύρω από το Ουκρανικό. Πρακτικά, χωρίς ο πόλεμος να έχει κοπάσει και χωρίς το αιματοκύλισμα να έχει σταματήσει ούτε λεπτό, πρόκειται ίσως για την πιο κρίσιμη – μέχρι την επόμενη – στιγμή σε επίπεδο διαπραγματεύσεων μετά την 24 Φεβρουαρίου 2022, ημέρα κατά την οποία ξεκίνησε η ρωσική εισβολή. Η εξήγηση δε πρέπει να αναζητηθεί στο γεγονός ότι η εικόνα στα πεδία των μαχών έχει πλέον ξεκαθαρίσει περισσότερο, δίνοντας στη μία πλευρά σαφές πλεονέκτημα και φέρνοντας την άλλη αντιμέτωπη με τον κίνδυνο της άτακτης υποχώρησης.

Αυτό ακριβώς είναι και το βασικό επιχείρημα του Τραμπ προς το Κίεβο. Ο πρόεδρος των ΗΠΑ, έχοντας καταλήξει πως η χώρα του δεν πρόκειται από εδώ και στο εξής να κερδίσει τίποτα περισσότερο από τη συνέχιση του πολέμου (αυτός είναι ο λόγος που θέλει τον τερματισμό του και όχι φυσικά επειδή είναι φιλειρηνιστής...), έχει ξεκαθαρίσει στον Ζελένσκι πως είτε θα δεχθεί τώρα τις παραχωρήσεις, εδαφικές και πολιτικές, που προβλέπει το «Σχέδιο των 28 Σημείων» που επεξεργάστηκε (σε συνεννόηση με τη Μόσχα, όπως όλα δείχνουν) είτε θα βρεθεί σε πολύ πιο δύσκολη θέση πολύ σύντομα. Κι αυτό σημαίνει πως θα αναγκαστεί να δώσει πολύ περισσότερα εάν επιλέξει να συνεχίσει – κάτι που επισημάνε με τον τρόπο του και ο Πούτιν.

Ευρωπαϊκή Ένωση και Βρετανία, από την πλευρά τους, έχοντας επίσης συνειδητοποιήσει πως η «παρτίδα» στην Ουκρανία είναι αδύνατο να κερδηθεί με βάση τα σημερινά δεδομένα και τους συσχετισμούς, φαίνεται πως επιλέγουν μια διαφορετική τακτική. Στο εναλλακτικό σχέδιο που παρουσίασαν, επιδιώκουν μεν να βάλουν μια άνω τελεία στις πολεμικές συγκρούσεις, αποδεχόμενοι πολλές από τις προτάσεις του Τραμπ και τροποποιώντας άλλες, αλλά ταυτόχρονα θέτουν και ένα μελλοντικό στόχο: Να διατηρήσουν την πληγή ανοιχτή και να δώσουν πάλι το σύνθημα για «πυρ» όταν και η Ουκρανία θα έχει ανασυγκροτηθεί και οι ίδιοι θα είναι σε θέση να κοιτάξουν στα μάτια τη Ρωσία στρατιωτικά, χωρίς να κινδυνεύουν από μια ταπεινώση που θα τους προκαλέσει ανεπίστρεπτη ζημιά.

Σε αυτό το πλαίσιο, επιμένουν να παραμείνουν εκκρεμή τα επίμαχα ζητήματα που μπορούν ανά πάσα στιγμή να δώσουν το έναυσμα για επανάληψη του πολέμου. Ανάμεσά τους, η μη αναγνώριση της κυριαρχίας της Ρωσίας στο Ντονμπάς και την Κριμαία – παρ' όλο που ελέγχει ήδη το συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος τους, ενώ και η πλειο-



Ένα, δύο, τρία, πολλά σχέδια για την «ειρήνη»

► Τι επιδιώκουν οι ΗΠΑ, ποια είναι η στάση της Ρωσίας

ψηφία των κατοίκων τους βρίσκονται παραδοσιακά στην πλευρά της – η μη εξάλειψη της δυνατότητας ένταξης της Ουκρανίας στο ΝΑΤΟ, η διατήρηση σημαντικής ποσοτικής και ποιοτικής ισχύος του στρατού της, η μετάθεση των εκλογών σε ένα αόριστο μέλλον και αρκετά ακόμη.

Σε αυτό το φόντο, οι Αμερικανοί απέκλεισαν εκ νέου τους Ευρωπαίους από το «παζάρι» και φέρονται να έχουν επιβάλει στον Ζελένσκι ένα «νέο» σχέδιο, 19 σημείων αυτή τη φορά. Το έχουν

μένο ότι ο Πούτιν θα επιτεθεί σε κάποιο κράτος-μέλος της ΕΕ και του ΝΑΤΟ ως το τέλος της δεκαετίας. Ακόμη κι έτσι, όμως, η συντήρηση και ενίσχυση του «μπαμπούλα» του πολέμου εξυπηρετεί απολύτως τις επιδιώξεις των κυβερνήσεων της ΕΕ και του ευρωπαϊκού κεφαλαίου, τα συμφέροντα του οποίου εκφράζουν και προωθούν.

Η εξήγηση είναι σχετικά απλή: Στο φόντο της όξυνσης των ανταγωνισμών στο πλαίσιο του ολοκληρωτικού, αδηφάγου και πολεμικού καπιταλισμού της εποχής μας και καθώς είναι δεδομένο ότι η ΕΕ έχει χάσει πόντους στον διεθνή καταμερισμό σε σύγκριση με τις ΗΠΑ και την Κίνα, τα κέντρα εξουσίας έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι απαιτείται μια ιστορική τομή. Το

περίφημο «ευρωπαϊκό μοντέλο» – που έχουν κατακτήσει με το αίμα και τους αγώνες τους οι λαοί της Γηραιάς Ηπείρου, στο έδαφος της «καμένης γης» και της «κομμουνιστικής απειλής» που άφησε πίσω του ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος – πρέπει να φτάσει στο τέλος του. Ανοίγοντας, παράλληλα, τον δρόμο για μια νέα βίαιη αναδιανομή πλούτου υπέρ των «πάνω» και σε βάρος των «κάτω».

Γνωρίζουν, όμως, ότι κάτι τέτοιο

δεν θα είναι απλό, παρά την υποχώρηση των κινημάτων και την χρεοκοπία της παραδοσιακής Αριστεράς. Έτσι, χρειάζεται να δημιουργήσουν ένα τεχνητό σοκ – και τι καλύτερο και πιο αποτελεσματικό, αλήθεια, από ένα πόλεμο ή, έστω, μια υπαρκτή και ρεαλιστική απειλή πολέμου;

Στο μεταξύ, βεβαίως, δεν μένουν με τα χέρια σταυρωμένα, περιμένοντας πότε θα έρθει (αν έρθει) εκείνη η ώρα. Η δράση δε που αναπτύσσουν είναι πολύπλευρη: Από τη στροφή στην αποκαλούμενη «πολεμική οικονομία» και την ενίσχυση των πολεμικών βιομηχανιών μέχρι την εκστρατεία για να πειστεί – κι αν δεν πειστεί, να αναγκαστεί – η νεολαία της Ευρώπης να φορέσει το «χακί». Και να προετοιμαστεί όχι απλώς να πατήσει τη σκανδάλη, αλλά και να πεθάνει, για να την επιστρέψουν σε φέρετρα σκεπασμένα με την ένδοξη «αστερόεσσα» της ΕΕ.

Αυτός είναι και ο λόγος που μια σειρά χώρες, με πρώτες τη Γερμανία και τη Γαλλία, προχωρούν εσπευσμένα σε αλλαγή του μοντέλου της στρατιωτικής θητείας, ώστε να προσελκύσουν εκατομμύρια να καταταγούν. Καταρχάς εθελοντικά και στη συνέχεια, εφόσον το σχέδιο δεν περπατήσει, υποχρεωτικά. Όπως ήδη συμβαίνει στην Ελλάδα, δηλαδή, η οποία είναι πάλι καιρός να διδάξει τους άλλους – αυτή τη φορά, τον «πολιτισμό του πολέμου».

Σε δεινή θέση η Ευρώπη, επιδιώκει ναβάλει μια «άνω τελεία» στον πόλεμο, για να τον συνεχίσει στο μέλλον

στείλει δε και στο Κρεμλίνο το οποίο μπορεί να διαρρέει πως το δέχεται ως «βάση συζήτησης» όμως, όπως είναι αναμενόμενο, δεν έχει λόγο να βιαστεί και να ανοίξει όλα τα χαρτιά του.

Στην πράξη, φυσικά, όλοι γνωρίζουν ότι οι Ευρωπαίοι – ειδικά εάν δεν έχουν τις «πλάτες» των Αμερικανών – δύσκολα θα φτάσουν κάποια στιγμή να κηρύξουν τον πόλεμο στη Ρωσία. Κι αυτό, παρά το ότι επιμένουν πως αυτός είναι προ των πυλών, θεωρώντας δεδο-

ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ

► Μια επίθεση
με δύο μηνύματα

Η ένοπλη επίθεση που σημειώθηκε την Τετάρτη σε μικρή απόσταση από τον Λευκό Οίκο, με συνέπεια να τραυματιστούν σοβαρά δύο Εθνοφρουροί, θα μπορούσε να αποτελέσει ένα ακόμη επεισόδιο στο σήριαλ διαρκείας με τον τίτλο «τρομοκρατία». Στην πραγματικότητα, όμως, αναδεικνύει δύο σοβαρές πλευρές της πολιτικής των ΗΠΑ. Η πρώτη, που αφορά το εσωτερικό, έχει να κάνει με την απόφαση Τραμπ να αναπτύξει χιλιάδες στρατού σε πολλές μεγαλουπόλεις, ανάμεσά τους και την Ουάσιγκτον, με πρόφαση την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας και της απειλής των προσφύγων, η οποία ενισχύει την εικόνα εμφυλίου. Η δεύτερη, που έχει να κάνει με την εξωτερική πολιτική, προκύπτει από την ταυτότητα του φερόμενου ως δράστη: Ένας Αφγανός ο οποίος είχε συνεργαστεί με τη CIA στη χώρα του κατά τη διάρκεια της κατοχής και θέλησε (πιθανότατα) να εκδικηθεί που τον άφησαν εκτεθειμένο.



«Σε νέα φάση» περνούν οι επιχειρήσεις των ΗΠΑ στη Βενεζουέλα. Καθώς η περικύκλωση με αεροπλανοφόρα και αεροσκάφη έχει ολοκληρωθεί, καθώς οι επιθέσεις εναντίον πλεούμενων πληθαίνουν, ίσως το επόμενο βήμα να είναι η έναρξη επιχειρήσεων από πράκτορες της CIA και κομάντος εντός της χώρας. Κι αυτό, ενώ ο Μαδούρο ζητά κάθε μέρα από τον Τραμπ να συζητήσουν...

► Όταν η ΕΕ δεν θέλει
ρήξη με Κίνα...

Στην Κίνα σπεύδει ο Μακρόν αυτή την εβδομάδα, για πολιτικές και επιχειρηματικές επαφές υψηλού επιπέδου. Έντονη κινητικότητα υπάρχει και στο μέτωπο Γερμανίας και Κίνας, με την πρόσφατη επίσκεψη του πρωθυπουργού της δεύτερης στο Βερολίνο και την επίσκεψη του Γερμανού αντικαγκελάριου και υπουργού Οικονομικών στο Πεκίνο, τον οποίο θα ακολουθήσει, ως το τέλος του έτους, ο υπουργός Εξωτερικών. Στην Ολλαν-

δία, την ίδια στιγμή, η κυβέρνηση υπαναχώρησε από την απόφασή της να κρατικοποιήσει έναν κινεζικής ιδιοκτησίας όμιλο κατασκευής μικροεπεξεργαστών και ανακοίνωσε πως ξεκινά διαπραγματεύσεις για το μέλλον του. Η παραπάνω εικόνα δεν είναι, ασφαλώς, τυχαία. Παρά τη φαινομενικά σκληρή στάση τους, οι κυβερνήσεις της Ευρώπης αγωνιούν για το ενδεχόμενο μιας ολικής ρήξης με την Κίνα – κατ' απαίτηση των ΗΠΑ – που αποτελεί μια από τις βασικές πηγές κερδοφορίας για το κεφάλαιο των χωρών τους.

► ...και τρέμει
μια σύγκρουση με ΗΠΑ

Την ίδια στιγμή, όπως αποκαλύπτουν σχετικά ρεπορτάζ, η ΕΕ βιώνει έναν ακόμη εκβιασμό στον ανταγωνισμό της με τις ΗΠΑ, τον πάλαι ποτέ στενό της σύμμαχο. Οι πληροφορίες αναφέρουν, συγκεκριμένα, ότι ο Αμερικανός υπουργός Εμπορίου, ο οποίος βρέθηκε αυτή την εβδομάδα στις Βρυξέλλες, έθεσε ως όρο για τη χαλάρωση των δασμών στις εισαγωγές χάλυβα και αλουμινίου την υποχώρηση της Κομισιόν και

των «27» στο μέτωπο των κανονισμών για τους παρόχους ψηφιακών υπηρεσιών – όπου, ως γνωστόν, κυριαρχούν απολύτως τα αμερικανικά μεγαθήρια. Υπό κανονικές συνθήκες, φυσικά, οι Ευρωπαίοι θα μπορούσαν να αγνοήσουν τον εκβιασμό και να απειλήσουν με αντίποινα εάν οι Big Tech δεν συμμορφωθούν. Στην πράξη, ωστόσο, αφενός ο εσωτερικός διχασμός τους (και σε αυτό το θέμα) και, αφετέρου, ο τρόμος μιας σύγκρουσης με τις ΗΠΑ διαμορφώνουν δεδομένα που τους φέρνουν σε μειονεκτική θέση.

Κόσμος **Γνώποδα**

της Αιμιλίας Τσαγκαράτου

Τα παιδιά «τροφή» στη μηχανή του κέρδους και των πολέμων



Ο Αχμέτ και η μεγαλύτερη αδελφή του μπαίνουν κρυφά στο τραμ από το Καρρακίι προς το Καμπατάς της Κωνσταντινούπολης, μετά τη δύση του ήλιου, κουβαλώντας ένα «βουνό» από άδεια πλαστικά μπουκάλια. Ξυπόλητα και κουρελιασμένα, κανένα από τα δύο παιδιά δεν είναι μεγαλύτερο από δέκα ετών. Περνούν ωστόσο απαρατήρητα ανάμεσα στους τουρίστες και τους ντόπιους. Όχι τυχαία, άλλωστε, καθώς τα στοιχεία στο βιβλίο του Τούρκου ερευνητή Οζγκιούρ Χουσεϊν Ακίς, που εκδόθηκε πρόσφατα, είναι συγκλονιστικά. «Υπάρχουν 1,5 εκατ. παιδιά Σύριων προσφύγων εδώ και μόνο τα μισά από αυτά πηγαίνουν στο σχολείο. Πού είναι τα άλλα μισά;», αναρωτιέται ο Ακίς.

Σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις παγκόσμιων οργανισμών, σχεδόν 138 εκατομμύρια παιδιά εργάζονται, από τα οποία τα 54 εκατ. σε επικίνδυνους χώρους. Το 61% στη γεωργία, το 27% στον τομέα των υπη-

ρεσιών – συμπεριλαμβανομένης της οικιακής εργασίας σε ιδιωτικά νοικοκυριά – και το 13% στη βιομηχανία. Τα παραδείγματα δε είναι πάμπολλα και έρχονται από διάφορες περιοχές.

Στην Κένυα, στην Αιθιοπία και στην Τανζανία, κορίτσια 13 ή 14 ετών «προσλαμβάνονται» και στέλνονται στη Σαουδική Αραβία ως οικιακές βοηθοί, μέσω δικτύων που παραποιούν την ηλικία τους και υπόσχονται «υψηλούς μισθούς». Σε περιοχές συγκρούσεων, όπως το Σουδάν, τα στοιχεία που έχει συγκεντρώσει η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας δείχνουν ότι ο πόλεμος και οι εκτοπισμοί αυξάνουν δραματικά την παιδική εργασία και τις χειρότερες μορφές εκμετάλλευσης των παιδιών, καταστρέφοντας σχολεία, εξαθλιώνοντας τους γονείς τους και διαλύοντας συστήματα κοινωνικής προστασίας. Στην Γκάνα και στην Ακτή του Ελεφαντοστού, χιλιάδες είναι τα παιδιά που δουλεύουν με εξαντλητικά ωράρια και απάνθρωπες

συνθήκες στις φυτείες του κακάο, ενώ στην Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, η εξόρυξη κοβαλτίου βασίζεται συστηματικά σε παιδιά που εργάζονται σε συνθήκες που χαρακτηρίζονται από τοξική σκόνη και εξαντλητικές βάρδιες. Στην υποσαχάρια Αφρική ένα στα πέντε παιδιά εργάζεται. Αλλά και στις ΗΠΑ, ο αριθμός των παιδιών που δουλεύουν έχουν αυξηθεί κατά 69% από το 2018, με 28 πολιτείες να έχουν θεσπίσει νόμους που αποδυναμώνουν την προστασία των παιδιών, με θύματα κυρίως τα παιδιά των μεταναστών. Ταυτόχρονα, σύμφωνα με στοιχεία του ΟΗΕ, περισσότερα από 105.000 παιδιά σε όλον τον κόσμο στρατολογήθηκαν σε περιοχές με εμπόλεμες συγκρούσεις.

Οι σκηνές από τα βιβλία του Ντίκενς επανέρχονται. Παιδικές ζωές αναλώσιμες στα εργασιακά κάτεργα και στα πεδία των μαχών, τροφή ενός αδηφάγου συστήματος που μπροστά στα κέρδη του δεν υπολογίζει τίποτα.